Loksa linna tervise- ja heaoluprofiil

2023

Harjumaa, Loksa linn 2024

Sisukord

Sissejuhatus 4

1. Demograafiline olukord ja rahvastiku tervis 6

1.1 Demograafiline olukord 6

1.1.1 Rahvaarv 6
1.1.2 Rahvastiku soo- ja vanusjaotus 7
1.1.3 Laste arv ja osakaal rahvastikust 8
1.1.4 Demograafiline tööturusurveindeks 9
1.1.5 Sündimus 10
1.1.6 Suremus 10
1.1.7 Loomulik iive 11
1.1.8 Ülalpeetavate määr 13
1.1.9 Ränne 14
1.1.10 Haridustase 15
1.1.11 Laste arv alus- ja põhihariduses 16
1.1.12 Laste arv üldkeskhariduses ja kutsehariduses 17
1.1 Demograafiline olukord. Kokkuvõte 17

1.2 Rahvastiku tervise seisund 19

1.2.1 Suremus vereringeelundite haigustesse 19
1.2.2 Suremus pahaloomulistesse kasvajatesse 20
1.2.3 Suremus välispõhjustesse 21
1.2.4 Maakonna elanike alkoholist põhjustatud suremus 22
1.2.5 Maakonna elanike varajane suremus 23
1.2.6 Maakonna elanike oodatav eluiga 24
1.2.7 Maakonna elanike tervena elatud aastad 25
1.2.8 Maakonna elanike hinnang oma tervisele 26
1.2 Rahvastiku tervise seisund. Kokkuvõte 27

1.3 Haavatavad sihtrühmad 29

1.3.1 Vähenenud töövõimega inimesed 29
1.3.2 Puudega inimesed 30
1.3.3 Vanemliku hoolitsuseta ja abivajavad lapsed 31
1.3 Haavatavad sihtrühmad. Kokkuvõte 32

1.4 Tööturg 33

1.4.1 Registreeritud töötus 33
1.4.2 Palgatöötajate keskmine brutotulu 34
1.4.3 Sooline palgalõhe 35
1.4.4 Majanduslik aktiivsus 36
1.4 Tööturg. Kokkuvõte 37

2. Tervist toetav ja turvaline elukeskkond ning osalusvõimalused 38

2.1 Turvaline elukeskkond 38

2.1.1 Nõuetele vastava joogiveega varustatus 38
2.1.2 Suplusvee kvaliteet 38
2.1.3 Uppunud ja veeohutusalane ennetustöö 38
2.1.4 Tulekahjud 39
2.1.5 Tuleohutuse alane ennetustöö 40
2.1.6 Väärteod KOV'is 40
2.1.7 Varavastased süüteod 41
2.1.8 Süütegude ennetamine ja kahjude vähendamine 41
2.1.9 Perevägivalla/lähisuhtevägivalla käigus toime pandud kuriteojuhtumid 42
2.1.10 Perevägivalla/lähisuhtevägivalla ennetamine 42
2.1.11 Inimkannatanutega liiklusõnnetused 43
2.1.12 Tabatud joobes sõidukijuhid 43
2.1.13 Liiklusohutuse alane ennetustöö 43
2.1 Turvaline elukeskkond. Kokkuvõte 44

2.2 Elukeskkond ja planeeringud 45

2.2.1 Ühistranspordi korraldus 45
2.2.2 Koolitranspordi korraldus 45
2.2.3 Avaliku ruumi ligipääsetavus ja heakord 46
2.2.4 Alkoholi ja tubakatarvitamist mõjutavad tegurid 47

2.2.5 Toitumist ja liikuvat eluviisi mõjutavad tegurid 48
2.2 Elukeskkond ja planeeringud. Kokkuvõte 49
2.3 Osalusvõimalused 50
2.3.1 Aktiivne kogukond ja kaasamine 50
2.3.3 Võimalused noorsootöös osalemiseks ning osalus- ja kuuluvuskogemuse saamiseks 51
2.3 Osalusvõimalused. Kokkuvõte 52
3. Universaalsete teenuste kättesaadavus ja kvaliteet 53
3.1 Tervishoiuga seotud universaalsed teenused 53
3.1.4 Nõustamisteenuste kättesaadavus 53
3.1 Tervishoiuga seotud universaalsed teenused. Kokkuvõte 57
3.2 Haridusega seotud teenused 58
3.2.1 Alushariduse ja lastehoiu kättesaadavus 58
3.2.3 Koolikohustuse täitmine 59
3.2.5 Hariduslikud tugiteenused 59
3.2 Haridusega seotud teenused. Kokkuvõte 63
4. Haavatavate (riskis) sihtrühmadega tegelemine 64
4.1 Sotsiaalteenused ja -toetused 64
4.1.1 KOV osutatavad sotsiaalteenused 64
4.1.2 Toimetulekutoetuse saajad 71
4.1.3 KOV eelarvest makstavad sotsiaaltoetused 72
4.1 Sotsiaalteenused ja -toetused. Kokkuvõte 73
4.2 Abivajavate lastega tegelemine 74
4.2.1 Abivajava/ hädaohus oleva lapse toetamine 74
4.2.2 Teenused ja toetused lastele ja peredele 74
4.2 Abivajavate lastega tegelemine. Kokkuvõte 79
4.3 Perede toetamine 80
4.3.3 Vanemluse toetamine 80
4.3 Perede toetamine. Kokkuvõte 82
5. Kohaliku omavalitsuse toimimine ja ressursid 84
5.1 Kohaliku omavalitsuse toimimine 84
5.1.1 Füüsilise isiku tulumaksu laekumine KOV eelarvesse 84
5.1.2 Kohaliku omavalitsuse eelarvetulud 84
5.1.3 Sotsiaalse kaitse kulud KOV eelarves 85
5.1.4 Hindamistegevused KOV-is 85
5.1 Kohaliku omavalitsuse toimimine. Kokkuvõte 86
5.2 Kvalifitseeritud spetsialistid ja koostöö heaolu edendamiseks 87
5.2.2 Juhtumitöö võrgustikud 87
5.2.3 Rahvatervise tegevuste korraldus kohalikus omavalitsuses 87
5.2.4 Spetsialistid heaolu edendamiseks ja nende kvalifikatsioon 89
5.2 Kvalifitseeritud spetsialistid ja koostöö heaolu edendamiseks. Kokkuvõte 92
Koondhinnang olukorrale 93
1. Demograafiline olukord ja rahvastiku tervis. Kokkuvõte 93
2. Tervist toetav ja turvaline elukeskkond ning osalusvõimalused. Kokkuvõte 95
3. Universaalsete teenuste kättesaadavus ja kvaliteet. Kokkuvõte 96
4. Haavatavate (riskis) sihtrühmadega tegelemine. Kokkuvõte 97
5. Kohaliku omavalitsuse toimimine ja ressursid. Kokkuvõte 99
Kasutatud allikad 100

Sissejuhatus

Tervis on inimese elukvaliteedi üks alustalasid ning määrab suuresti selle, kui hästi või halvasti ta oma eluga toime tuleb. Inimeste kollektiivne tervis määrab selle, kui terve on linn, kui terve on riik. Tervis on olulisim individuaalne ja rahvuslik vara. Tervis on igapäevase elu loomulik eeltingimus ja majanduslik ressurss. Igal linnaelanikul peab olema võimalus elada tervisttoetavas keskkonnas ja teha tervislikke valikuid, mis on terve isiksuse kujunemise kui ka linna eduka sotsiaalse ja majandusliku arengu eeltingimus. Loksa linnal on olemas Loksa linna arengukava, mis kajastab muuhulgas ka tervishoiu ja sotsiaalhoolekande teemasid. Lisaks on Loksa linnal olnud ka laste ja perede heaolu arengukava, milles käsitletakse süvitsi ja kompaktselt laste ja perede heaolu teemat, mis koondub ka nüüd tervise ja heaoluprofiili.

Käesolev tervise ja heaoluprofiil on laiahaardelisem arengudokument, mis annab ülevaate kohalike elanike tervise olukorrast ja seda mõjutavatest teguritest ja heaolust. Samuti saab terviseprofiili abil määratleda paikkonna peamised probleemid, sekkumist nõudvad valdkonnad ja vajalikud tegevused. Teisisõnu on tervise- ja heaoluprofiil abivahendiks inimeste ja keskkonna terviseseisundi ja heaolu mõõtmisel, hindamisel, analüüsimisel, paremate tervisetulemite ja heaolustandardite eesmärgistamisel ning nende saavutamiseks vajalike tegevuste ja vahendite määratlemisel. Tervise- ja heaoluprofiili koostamise eesmärgiks on suurendada elanikkonna heaolu ja tõsta inimeste elukvaliteeti parema tervise kaudu ning juhtida tähelepanu omavalitsuses tehtavate otsuste tervisemõjudele.

Tervise- ja heaoluprofiili sisendiks on nii indikaatorite alusel kogutud andmed kui ka kogukonnaliikmetelt, otsusetegijatelt ning tervise- ja muude valdkondade spetsialistidelt kogutud arvamused ja info. Protsessi väljund on otsusetegijaile ja kogukonnale esitatav profiil, milles kirjeldatakse nii teksti kujul kui ka graafiliselt, lisaks kogukonna terviseseisundile, terviseprobleeme ja -vajadusi, heaolu tagamise võimaldamist ning nende võimalikke lahendusi. Profiil on aluseks tervise- ja heaolu arendamise tegevuskava koostamisele, milles püstitatakse konkreetsed eesmärgid tervise ja heaolu tulemite parandamiseks, arvestades linnaeelarve ja sekkumiste teostamise võimalusi. Indikaatorid on mõjurite näitajad. Indikaatorite alusel saab välja selgitada ja hinnata indiviidi või kogukonna tervise ja heaolu seisundit, võrrelda omavalitsusi omavahel ning jälgida aja jooksul toimuvaid muutusi ühe omavalitsuse piires.

Laste ja perede heaolu arendamisel on oluline, et tehtavad otsused põhineksid teadmisel, et need toetavad laste ja perede heaolu ning omavad pikaajalist positiivset mõju. Selleks, et langetada otsuseid teadmuspõhiselt ning kavandada sekkumisi asjakohaselt, on oluline laste ja perede heaolu kajastavate andmete kogumine ja analüüs. Selleks, et aidata kohalikul omavalitsusel andmeid süsteemselt koguda ja analüüsida. Profiili aluseks on nn eesmärgipärane lähenemisviis.

Lähtutud on 2022. aasta andmetest ning hetkeolukorrast ja tervisemõjuritest, et kavandada tervisedenduse ja heaolu arendamiseks edasisi samme.

Loksa linna tervise- ja heaoluprofiili koostamisel lähtuti kohaliku omavalitsuse tervise- ja heaoluprofiili koostamise juhendmaterjalist. Profiilil on ülevaade, kuhu on koondatud Loksa linna tervise ja heaolu näitajad ning tervise ja heaolu mõjurid. Tervise- ja heaoluprofiil koosneb viiest osast, mis omakorda koosneb alapeatükkidest.

Koostajad

Karin Kask - Loksa Linnavalitsus

Karin Ilves - Loksa Linnavalitsus

Natalja Kalinina - Loksa Lasteaed Õnnetriinu

Valeria Kamaljan - Loksa Linnavalitsus

Hilleri Treisalt - Loksa Linnavalitsus

Margit Amer - Loksa Noortekeskus

Irina Karotam - Loksa Linnavalitsus

Kalev Kuuspalu - Põhja prefektuur

Dorotheja Kase - Loksa Linnavalitsus (praktikant)

Glaidi Aasrand - Loksa Gümnaasium

1. Demograafiline olukord ja rahvastiku tervis

1.1 Demograafiline olukord

1.1.1 Rahvaarv

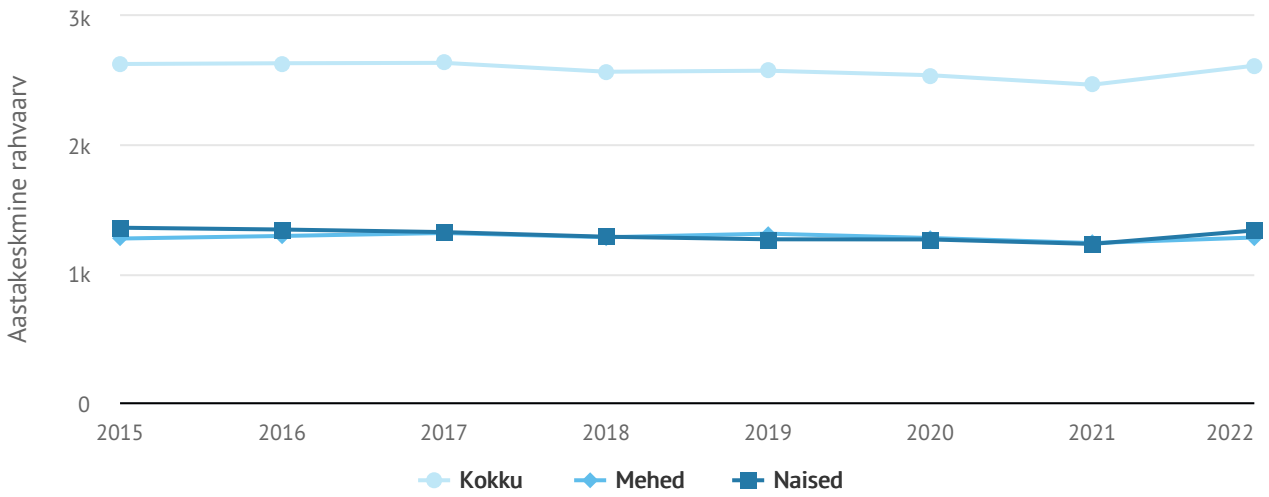

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Kokku	2628	2634	2637	2568	2576	2541	2467	2615
Mehed	1272	1292	1315	1282	1310	1276	1237	1280
Naised	1356	1342	1322	1286	1266	1265	1230	1335

Joonis 1.1.1.a Aastakeskmine rahvaarv

Allikad: Statistikaameti andmebaas, tabel RV0282U

Analüüs

Aasta keskmine rahvaarv on Loksa linnas perioodil 2016-2022 jäänud vahemikku 2504-2636. Rahvaarv on linnas pigem languses - aasta keskmine rahvaarv vähenes perioodil 2016-2021 127 inimese võrra. 2022. aasta tõus rahvaarvus on tingitud eelkõige Ukraina sõjapõgenike elama asumisest Loksa linna, kusjuures rahvaarvu tõus on nähtav just naiste osas. See sobitub kokku ka asjaoluga, et sõjapõgenikest moodustasid põhilise osa naised lastega. Lisaks Ukraina sõjapõgenikele on oma mõju 2022. aasta rahvaarvule ka asjaolul, et Statistikaameti muutis alates 2022. kasutusel olevat metoodikat isikute elukohtade määramisel. Kui alates 2015. aastast kasutati elukoha määranguna isiku rahvastikuregistri järgset elukohta, siis alates aastast 2022 määratakse isiku elukoht partnerlus- ja paiknemisindeksi metoodika abil (otsitakse erinevates registritesse jäetud elumärke, ühte leibkonda kuuluvust jms). Kuna rahvaarv 2022. aastal kasvas märgatavalt (148 inimese võrra) näitab see, et Loksa linnas elab rohkem inimesi, kui rahvastikuregistri andmetest välja võib lugeda.

Perioodil 2016-2021 vähenes tööealise elanikkond 199 inimese võrra. 2022. aasta kasv oli 66 inimest. Kui 2016. aastal moodustas tööealine elanikkond 64% kogu rahvastikust, siis 2021. aastal 60% ning 2022. aastal 59%.

Loksa linna rahvaarv on vaatlusalusel perioodil ajas langenud, langus on olnud märkimisväärne just tööealise elanikkonna hulgas.

1.1.2 Rahvastiku soo- ja vanusjaotus

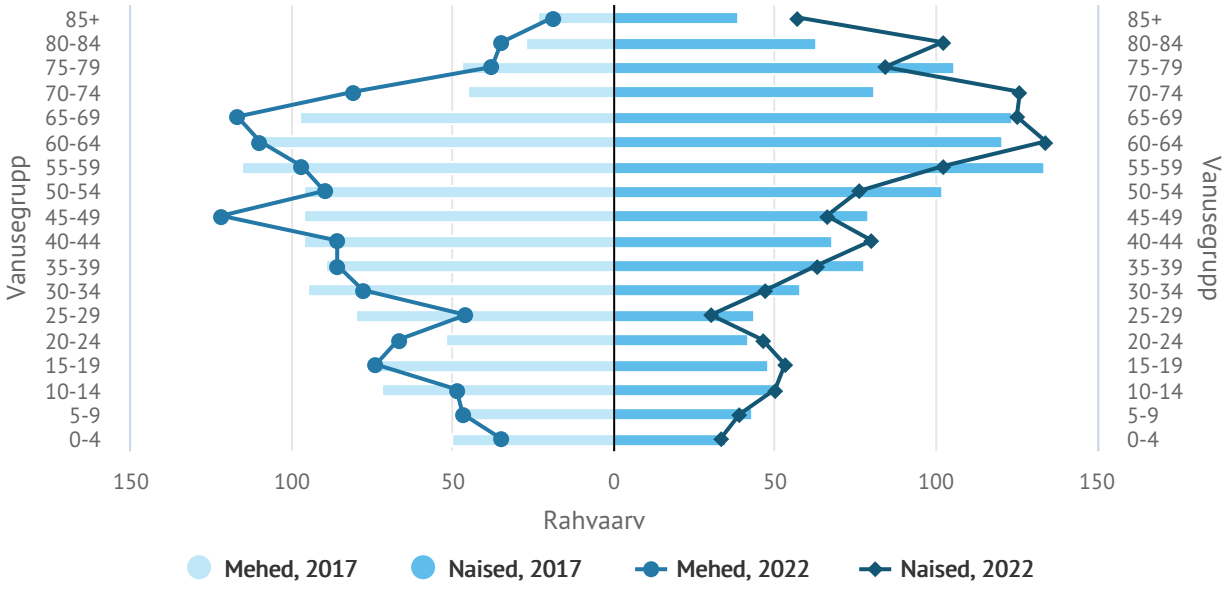

Joonis 1.1.2.a Rahvastikupüramiid

Allikad: Statistikaameti andmebaas, tabel RV0282U

Analüüs

Rahvastikupüramiidilt nähtub, et Loksa linnas on enim 55-69 aastaseid naisi (385), suurimaks vanusegrupiks on 60-64 (134). Meeste hulgas on suurimaks vanusegrupiks 45-49 (122). Veel on mehi palju vanusegrupis 60-69 (227).

Kõige väiksemaks vanuseklassiks naiste seas on 25-29 aastased (30), seejärel 0-9 aastased (72). Meeste hulgas on kõige väiksemaks vanuseklassiks 85+ (19 meest), sellele järgnevad vanuseklassid 80-84 ja 0-4 – kummaski 35 isikut.

Kuni 14-eluaastani on sooline jaotus linnas enamvähem võrdne, siis vanusegrupis 15-54 on linna rahvastikus meeste osakaal suurem ning alates 55. eluaastast on vanusegruppides rohkem naisi kui mehi.

Võrreldes 2017. aastaga on püramiid oma kuju säilitanud, olles jätkuvalt alt kitsenev ehk lapsi ja noori on märgatavalt vähem kui töö- ja pensioniealisi. Tegemist on kahaneva rahvastikupüramiidiga, mis näitab, et sündimus on väike ja vanemaeliste osakaal on suur.

1.1.3 Laste arv ja osakaal rahvastikust

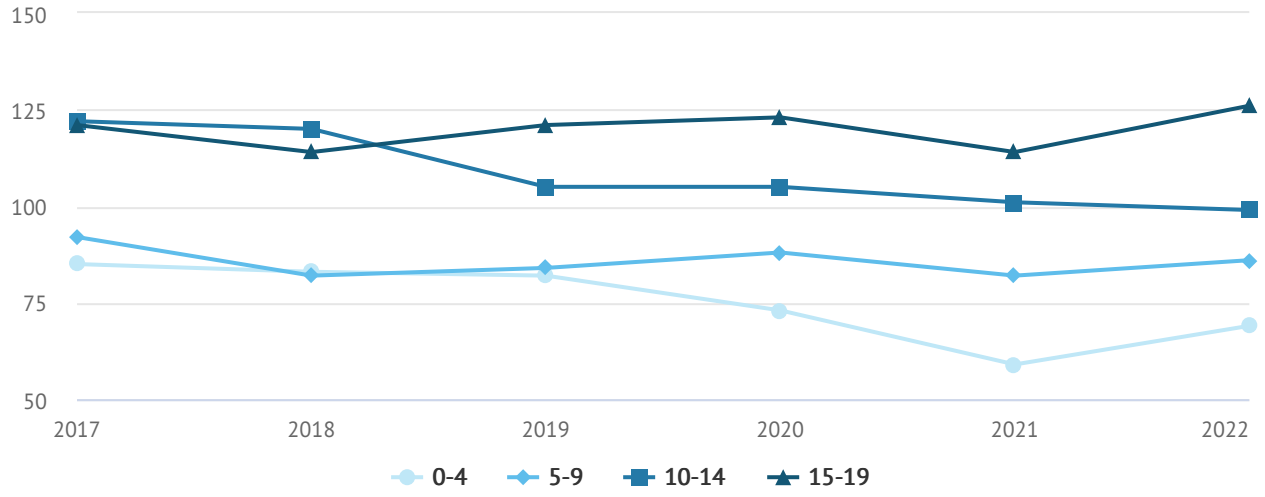

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
0-4	85	83	82	73	59	69
5-9	92	82	84	88	82	86
10-14	122	120	105	105	101	99
15-19	121	114	121	123	114	126

Joonis 1.1.3.a Laste arv. Vanuserühmade 0-4, 5-9, 10-14 ja 15-19 ja aastate lõikes

Allikad: Statistikaameti andmebaas, tabel RV0282U, Statistikaameti andmebaas, tabel RV0240 (Vanuserühmad 0-6, 0-17 ning 7-26)

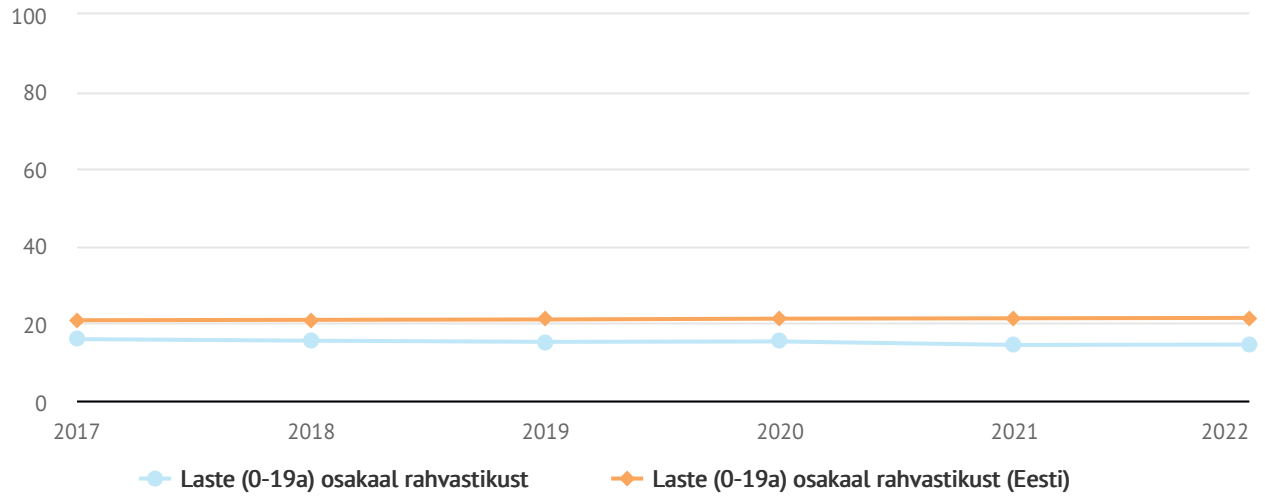

Joonis 1.1.3.b Laste osakaal (%) rahvastikust. Võrreldes Eesti keskmisega

Allikad: Statistikaameti andmebaas, tabel RV0282U, Statistikaameti andmebaas, tabel RV0240 (Vanuserühmad 0-6, 0-17 ning 7-26)

Analüüs

Perioodil 2017-2021 on 0-19 aastaste laste arv Loksa linnas langenud 64 lapse võrra. 2022. aastal suurenes laste arv 24 lapse võrra (356-lt 380-ni), eelkõige seoses Ukraina sõjapõgenike saabumisega.

Laste arv vanusegrupiti väheneb vanuse vähenedes. Nt 2022. aastal on enim lapsi vanusegrupis 15-19 (126), seejärel 10-14 aastaseid (99), 5-9-aastaseid (86) ja lõpuks 0-4-aastaseid (69).

Laste osakaal rahvastikust on perioodil 2017-2022 vähenenud 15,9%-lt 14,5%-ni ca 1,5% võrra.

1.1.4 Demograafiline tööturusurveindeks

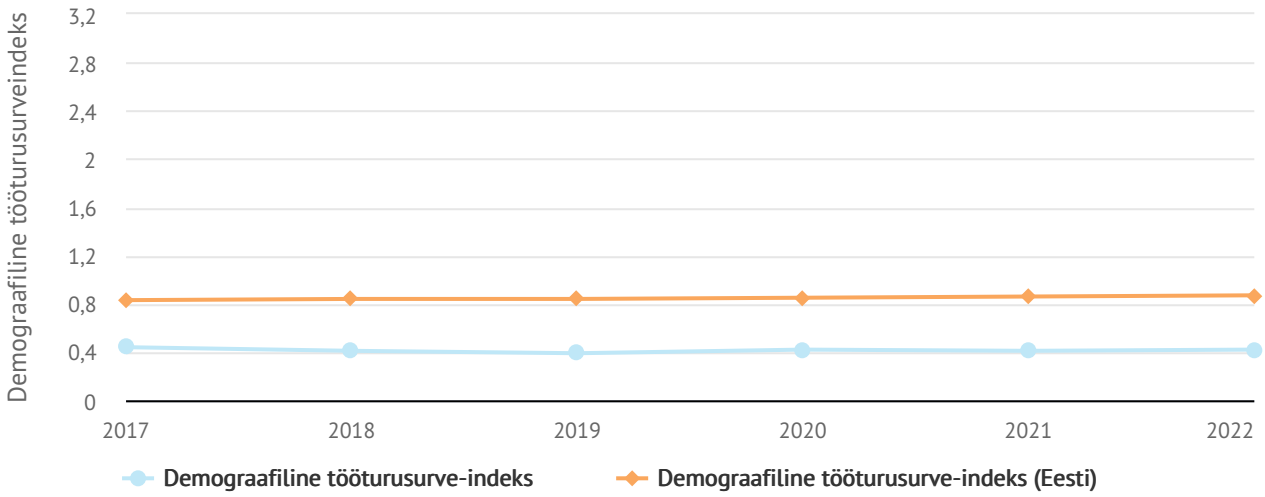

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Demograafiline tööturusurve-indeks	0,440	0,410	0,390	0,420	0,410	0,420
Demograafiline tööturusurve-indeks (Eesti)	0,830	0,840	0,840	0,850	0,860	0,870

Joonis 1.1.4.a Demograafiline tööturusurveindeks. Tööturule sisenejate suhe tööturult väljujatesse

Allikad: Statistikaameti andmebaas, tabel RV06U

Analüüs

Demograafiline tööturusurveindeks on perioodil 2017-2022 jäänud vahemikku 0,39-0,44, olles märkimisväärselt väiksem kui üks, näidates, et tööturule siseneb järgmisel kümnendil enam kui kaks korda ehk ca 40% vähem inimesi, kui sealt vanaduse tõttu potentsiaalselt välja langeb. Indeks on langenud kuni 2019. aastani (0,39), jäädes viimasel aastatel stabiilselt 0,41-0,42 juurde.

Eestis keskmiselt on antud indeks samuti alla ühe, kuid võrreldes Loksa linnaga on Eesti keskmine aasta-aastalt kasvanud, olles 2022. aastal 0,87 ehk enam kui kaks korda kõrgem kui Loksa linnas.

1.1.5 Sündimus

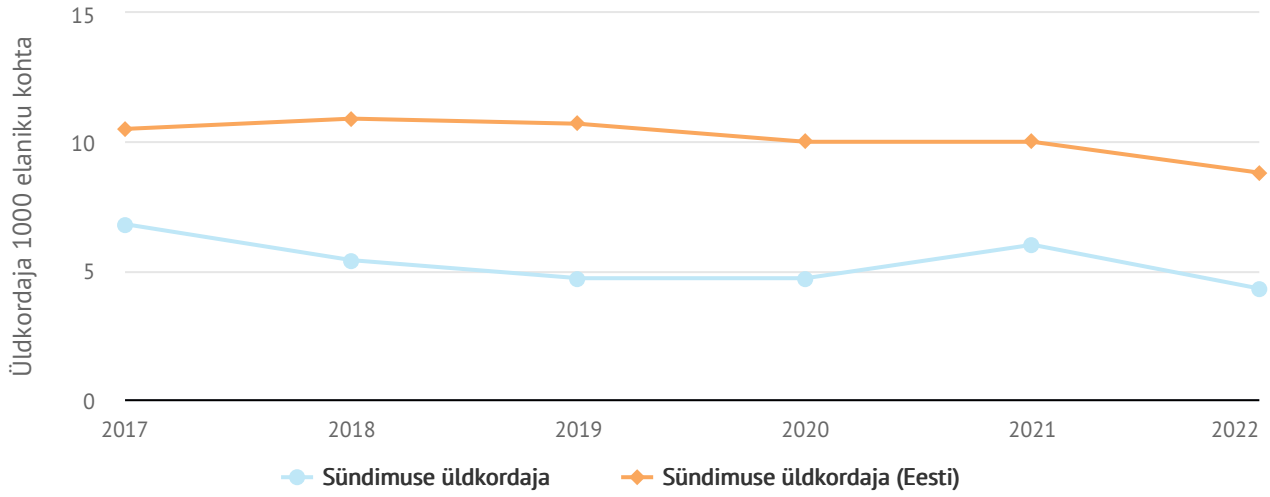

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Sündimuse üldkordaja	6,8	5,4	4,7	4,7	6,0	4,3
Sündimuse üldkordaja (Eesti)	10,5	10,9	10,7	10,0	10,0	8,8

Joonis 1.1.5.a Sündimus. Sündimuse üldkordaja

Allikad: Statistikaameti andmebaas, tabel RV112U

Analüüs

Sündide arv Loksa linnas on ajas langenud, jäädes alates 2018. aastast 11-15 sünni juurde aastas.

1.1.6 Suremus

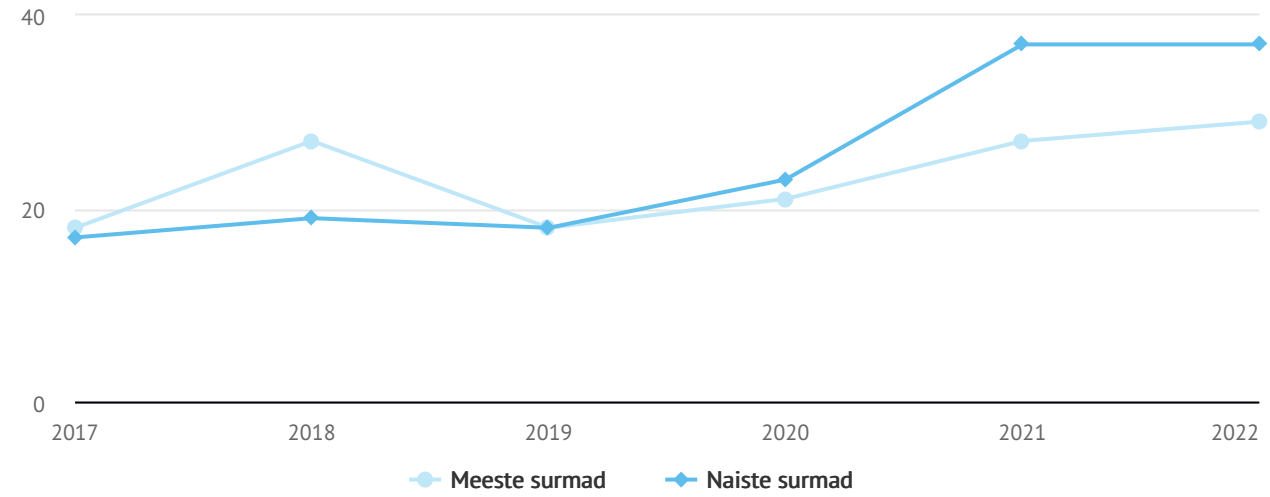

Joonis 1.1.6.a Surmade arv

Allikad: Statistikaameti andmebaas, tabel RV49U

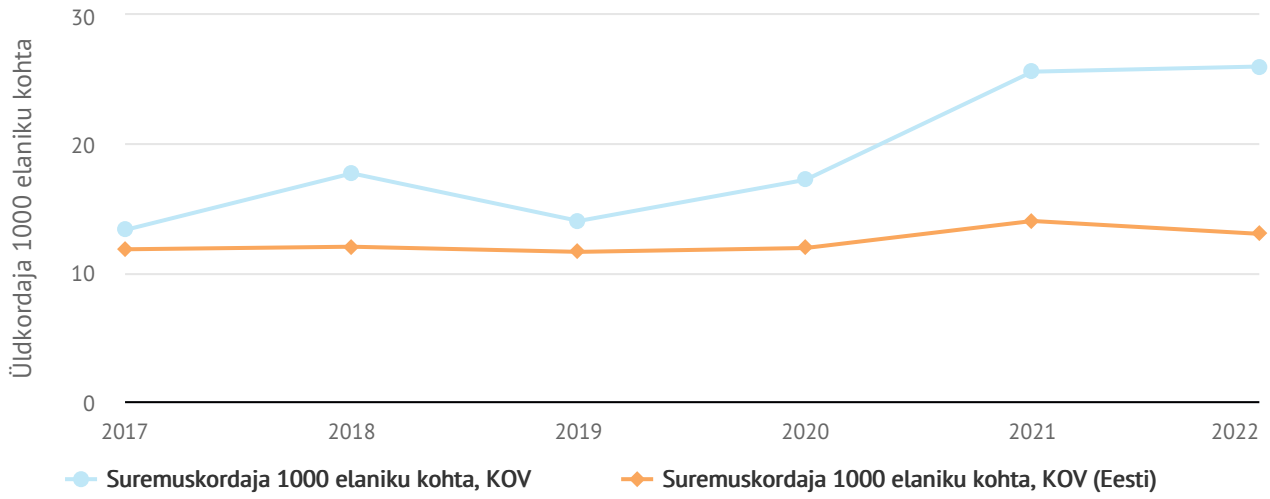

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Suremuskordaja 1000 elaniku kohta, KOV	13,3	17,7	14,0	17,2	25,6	26,0
Suremuskordaja 1000 elaniku kohta, KOV (Eesti)	11,8	12,0	11,6	11,9	14,0	13,0

Joonis 1.1.6.b Suremuse üldkordaja. 1000 elaniku kohta

Allikad: Statistikaameti andmebaas, tabel RV49U

Analüüs

Loksa linnas on surmade arv aasta-aastalt kasvanud. See on ka arusaadav, kuna linna rahvastik vananeb ehk mida rohkem vanemaid inimesi, seda suuremaks muutub ka surmade arv.

Kuni aastani 2020 jäi surmade arv linnas alla 50, siis viimastel aastatel on Loksa linnas registreeritud 64 ja 66 surma aastas. Eriti on suremus suurenenud naiste hulgas: kui meeste surmade arv aastas on jäänud 30 piiresse, siis naiste oma on tõusnud viimastel aastatel 40 alla. See on ka mõistetav, kuna naiste osakaal rahvastikust kasvab jõudsalt just vanuse suurenedes.

1.1.7 Loomulik iive

Tabel 1.1.7.1 Loomulik iive

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Iive	-17	-32	-24	-32	-49	-55

Allikad: Statistikaameti andmebaas, tabel RV112U, Statistikaameti andmebaas, tabel RV49U

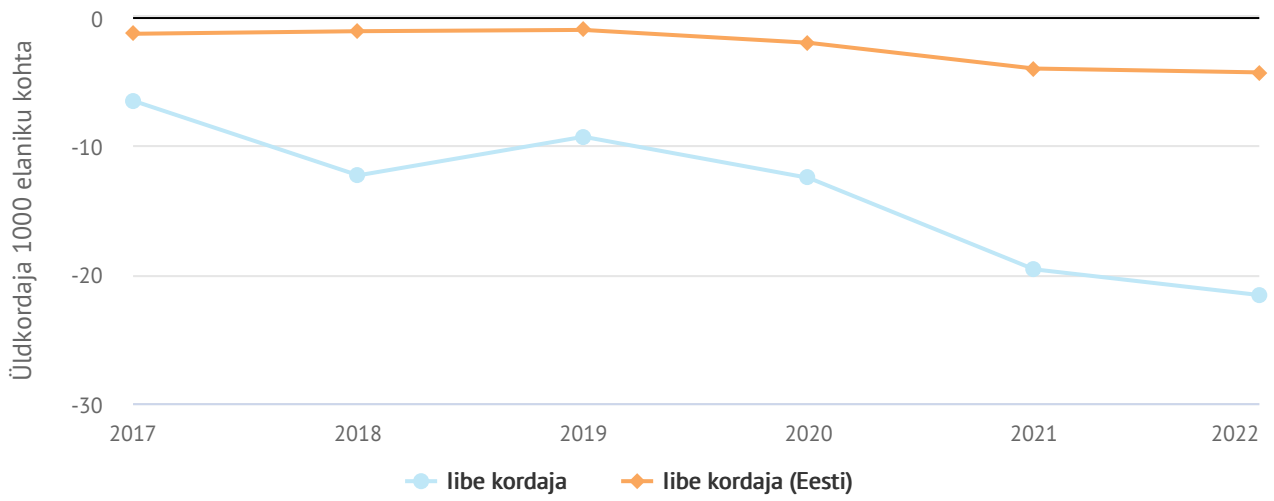

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Iibe kordaja	-6,5	-12,3	-9,3	-12,5	-19,6	-21,6
Iibe kordaja (Eesti)	-1,3	-1,1	-1,0	-2,0	-4,0	-4,3

Joonis 1.1.7.a Loomulik iive. Loomuliku iibe üldkordaja

Allikad: Statistikaameti andmebaas, tabel RV112U, Statistikaameti andmebaas, tabel RV49U

Analüüs

Loomulik iive Loksa linnas on negatiivne - aastas sureb tunduvalt rohkem inimesi kui sünnib, see aga tingib rahvaarvu vähenemise. Kui perioodil 2017-2020 jäi loomulik iive vahemikku -17 kuni -32, siis viimastel aasta kõrge suremuse näitaja tõttu on loomulik iive olnud -49 (2021) ja -55 (2022). Loomulik iive on linnas aja jooksul muutunud järjest negatiivsemaks.

Iibe kordaja on aasta elussündide ja surmajuhtude arvu vahe 1000 aastakeskmise elaniku kohta. Loomuliku iibe kordaja Eestis on jäänud alla nulli ning on ajas negatiivsemaks muutunud, olles 2022. aastal -4,3. Kui aastatel 2017-2020 jäi Loksa linna loomuliku iibe kordaja vahemikku -6,5 ja -12,3, siis viimastel aastatel on kordaja olnud -19,6 (2021) ja -21,6 (2022).

1.1.8 Ülalpeetavate määr

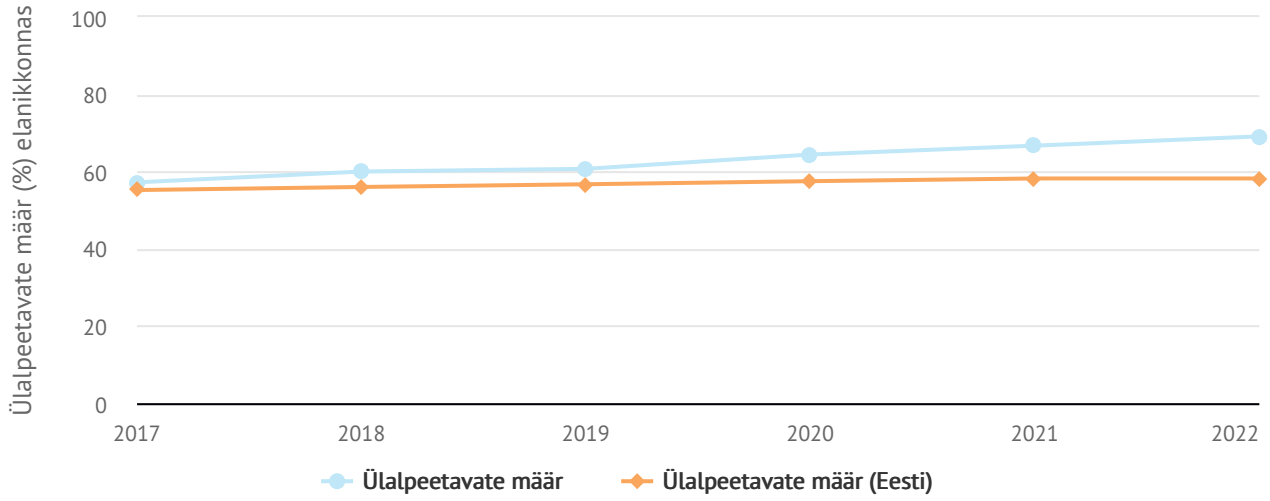

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Ülalpeetavate määr	57,2	60,0	60,7	64,4	66,7	69,1
Ülalpeetavate määr (Eesti)	55,2	56,0	56,7	57,5	58,2	58,2

Joonis 1.1.8.a Ülalpeetavate määr

Allikad: Statistikaameti andmebaas, tabel RV063U

Analüüs

Võrreldes Eesti keskmisega on ülalpeetavate määr Loksa linnas kõrgem. Kui 2017. aastal erines ülalpeetavate määr Loksa linnas võrreldes Eesti keskmisega 2%, olles 57,2% (Eesti 55,2%), siis 2022. aasta on erinevus juba 10,9% (Loksa 69,1%, Eesti 58,2%). Kui Eesti keskmine on alates 2017. aastat kasvanud 3%, siis Loksa linnas on ülalpeetavate määr sama ajaga kasvanud 11,9%. Kuna laste arv Loksa linnas ajas on pigem vähenenud, siis on ülalpeetavate määr kasvanud eelkõige pensioniealiste inimeste arvu märkimisväärse kasvuga. See tähendab märgatavat koormuse kasvu töötavatele inimestele.

2022. seisuga peab 100 tööealist inimest Loksa linnas ülalpidama 69 ülalpeetavat. Eestis on selleks numbriks 58.

1.1.9 Ränne

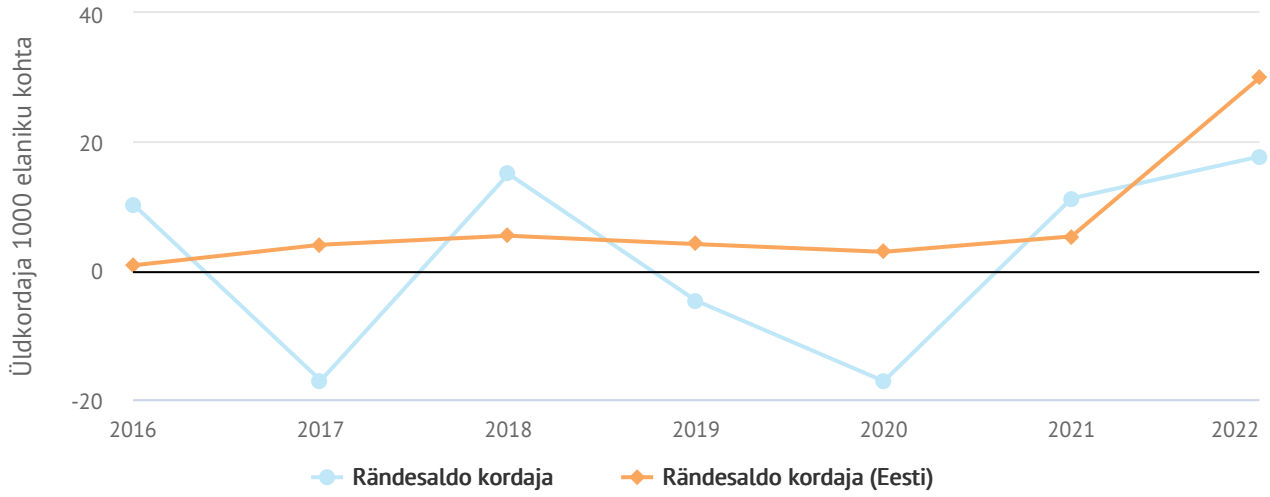

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Rändesaldo kordaja	10,3	-17,1	15,0	-4,7	-17,2	11,2	17,7
Rändesaldo kordaja (Eesti)	0,8	4,0	5,4	4,1	2,9	5,3	29,9

Joonis 1.1.9.a Rändesaldo üldkordaja. 1000 elaniku kohta

Allikad: Statistikaameti andmebaas, tabel RVR02

Tabel 1.1.9.1 Elukohta vahetanud inimeste arv

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Sisseränne	137	88	158	104	99	131	201
Väljaränne	110	133	119	116	143	103	156
Rändesaldo	27	-45	39	-12	-44	28	45

Allikad: Statistikaameti andmebaas, tabel RVR02

Analüüs

Sisseränne on Loksa linna olnud kord kasvav, kord kahanev, jäädes vahemikku 88-158. 2022. aastal oli sisseränne pea kahekordne (201) võrreldes eelnevate aastatega. See erinevus oli tingitud eelkõige Ukraina sõjapõgenike sisserändest.

Väljaränne on jäänud vahemikku 103-156. Rändesaldo on olnud aastatel 2016, 2018, 2021 ja 2022 positiivne ning aastatel 2017, 2019 ja 2020 negatiivne.

Tegemist on näitajaga, millel ei paista olema selget tõusu- või languse tendentsi.

1.1.10 Haridustase

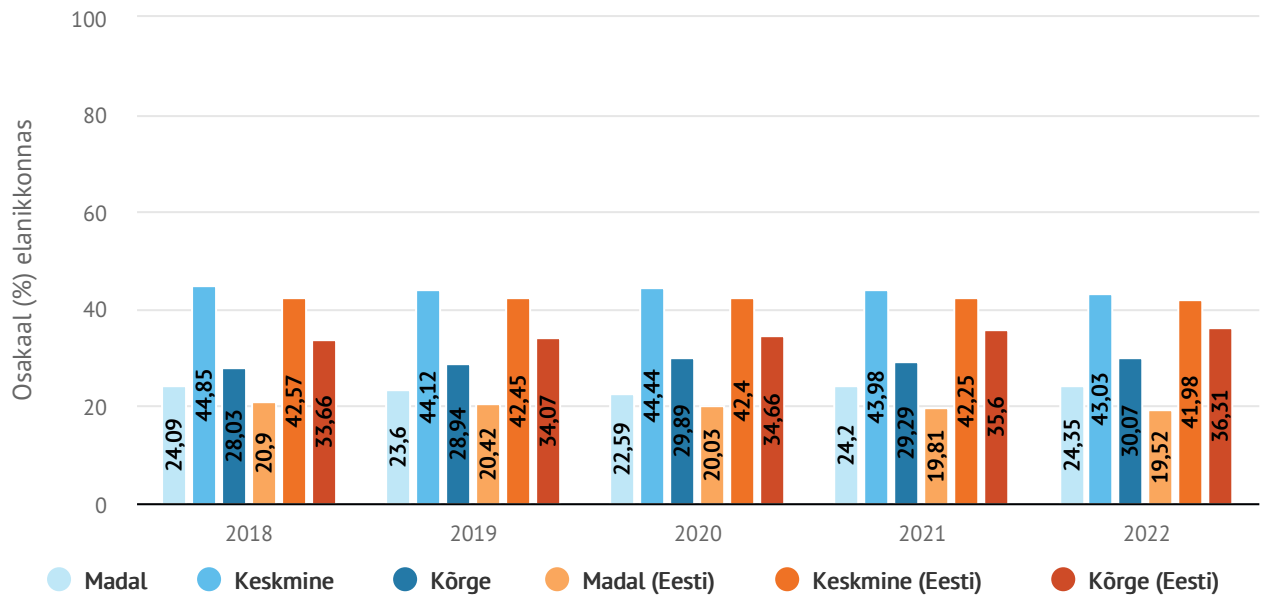

	2018	2019	2020	2021	2022
Madal	24,09	23,60	22,59	24,20	24,35
Keskmine	44,85	44,12	44,44	43,98	43,03
Kõrge	28,03	28,94	29,89	29,29	30,07
Madal (Eesti)	20,90	20,42	20,03	19,81	19,52
Keskmine (Eesti)	42,57	42,45	42,40	42,25	41,98
Kõrge (Eesti)	33,66	34,07	34,66	35,60	36,31

Joonis 1.1.10.a Haridustase. Haridustase elanikkonnas (%)

Allikad: Statistikaameti andmebaas, tabel RV0232U

Analüüs

2022. aasta andmetel on Loksa linnas enim keskmise haridustasemega inimesi (43,03%) nagu ka Eestis keskmiselt (41,98%). Kõrgema haridusega on 30,07% Loksa linna elanikest, Eestis on vastavaks näitajaks 36,31%. Madalama haridustasemega 24,35% linnaelanikest (Eestis on vastav näitaja 19,52%).

Eeltoodust nähtub, et Loksa linna elanike haridustase on pigem madalam kui Eestis keskmiselt - linnas on kõrgema haridusega inimesi ca 6% vähem kui Eestis keskmiselt ja madalama haridustasemega inimeste osakaal on 5% kõrgem kui Eestis keskmiselt.

Positiivne tendents on see, et viimase viie aasta jooksul on sarnaselt Eesti vastava näitajaga kõrgema haridusega inimeste osakaal rahvastikust paari protsendi võrra tõusnud ja seda eelkõige keskmise haridustasemega isikute osakaalu arvelt. Madala haridustasemega isikute osakaal rahvastikust on võrreldes viie aasta taguse olukorraga püsinud praktiliselt sama. Eestis keskmiselt on madalama haridustasemega isikute osakaal viimase viie aasta jooksul ca 1,5% võrra vähenenud.

1.1.11 Laste arv alus- ja põhihariduses

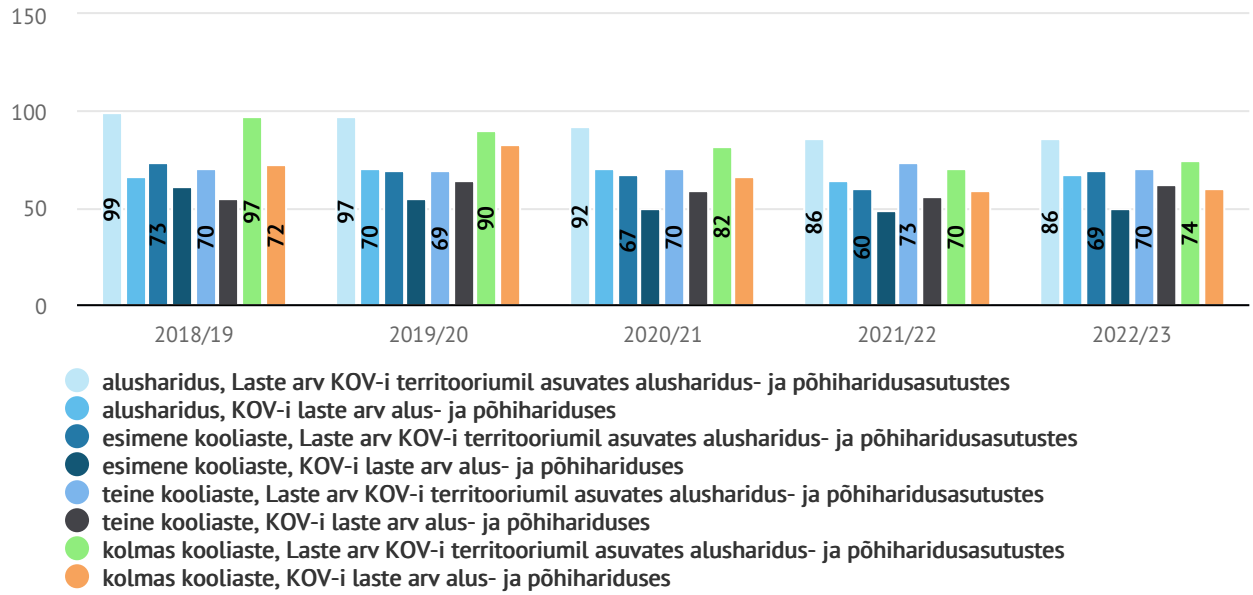

	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23
alusharidus, Laste arv KOV-i territooriumil asuvates alusharidus- ja põhiharidusasutustes	99	97	92	86	86
alusharidus, KOV-i laste arv alus- ja põhihariduses	66	70	70	64	67
esimene kooliaste, Laste arv KOV-i territooriumil asuvates alusharidus- ja põhiharidusasutustes	73	69	67	60	69
esimene kooliaste, KOV-i laste arv alus- ja põhihariduses	61	55	50	49	50
teine kooliaste, Laste arv KOV-i territooriumil asuvates alusharidus- ja põhiharidusasutustes	70	69	70	73	70
teine kooliaste, KOV-i laste arv alus- ja põhihariduses	55	64	59	56	62
kolmas kooliaste, Laste arv KOV-i territooriumil asuvates alusharidus- ja põhiharidusasutustes	97	90	82	70	74
kolmas kooliaste, KOV-i laste arv alus- ja põhihariduses	72	83	66	59	60

Joonis 1.1.11.a Laste arv haridusasutustes ja lastehoius. Haridustasemete (alusharidus (sh lastehoid) esimene, teine ja kolmas kooliaste) ja aastate lõikes

Allikad: Haridussilm; KOV enda kogutud info lastehoidude kohta

Analüüs

Loksa on oma asukoha tõttu eriline, sest Loksa linn on väike omavalitsus (linn) teise omavalitsuse keskel. Loksa linna ümbritseb rõngasvallana Kuusalu vald. Loksa haridusasutused on paljudele Kuusalu valla lastele ja noortele

kodule kõige lähedasem haridusasutus. Loksa linnavalitsus on kooskõlastanud Kuusalu valla ettepaneku, et Loksa gümnaasium oleks ka Kuusalu valla selle piirkonna lastele elukohajärgne kool. Õpilaste arv on küll aasta aastalt vähenenud, kuid mujalt omavalitsustest Loksale õppima või lasteaeda tulnud laste osakaal on enamvähem sama.

Langenud on KOV sissekirjutusega laste käimine teise omavalitsuse lasteaias, käidi Kuusalu valla lasteaedades, kuid alates 2023. aastast käivad kõik Loksa lapsed lasteaias Loksal. Küll on aga tõusnud õpilaste arv, kes on asunud õppima väljaspoole oma KOV-i territooriumi. Samuti võib öelda, et hästi palju on õpilasi, kelle sissekirjutus on kas Tallinnas, Maardus, Kuusalu vallas või veel mõnes kohas Eestis.

1.1.12 Laste arv üldkeskhariduses ja kutsehariduses

Tabel 1.1.12.1 Laste arv üldkeskhariduses ja kutsehariduses

	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23
Kutseharidust omandavate õpilaste arv	0	0	0	0	0
Üldkeskharidust omandavate õpilaste arv (gümnaasiumis käivate laste arv)	48	48	42	46	32

Allikad: HaridusSilm

Analüüs

Paljud vene keelt kõnelevad noored lähevad peale põhihariduse omandamist õppima kutseharidusse, sest väidavad, et nende eesti keele tase ei ole olnud piisav, et jätkata õpinguid gümnaasiumi osas eesti keeles. Viimasel kahel aastal on olnud märgatav, et õpilased valivad peale põhihariduse omandamist Loksal ka gümnaasiumi hariduse omandamise Eesti teistes koolides. Kutseharidust Loksal ei pakuta, varem koolitas Loksa Shipyard keevitajaid (enne 2010. aastat).

1.1 Demograafiline olukord. Kokkuvõte

Kokkuvõte:

Loksa linna demograafiline olukord on hinnatud indikaatorite põhjal pigem halb. Rahvaarv on ajas vähenenud, eelkõige just laste ja tööealiste isikute arvelt. Samas pensioniealiste osakaal on märkimisväärselt kasvanud. Rahvastikupüramiid näitab üheselt, et Loksa linna rahvastik vananeb. Tulenevalt madalast sündimusest ja kõrgest suremusest on loomulik iive viimastel aastatel linnas järjest negatiivsem. Rände mõju on rahvaarvu muutusele olnud mõnel aastal positiivne, teisel jällegi negatiivne (ühest tendentsi seal hetkel ei ole).

Eeltoodust tulenevalt on ka demograafiline tööturusurveindeks linnas negatiivne ning ülalpeetavate määr järjest kasvav. Teisisõnu, tööturule siseneb vähem inimesi kui sealt vanuse tõttu lahkub ning surve tööealistele järjest kasvab, kuivõrd ülalpeetavate määr (inimesed, kes ei tööta - lapsed ja vanurid) jõudsalt suureneb ja seda eelkõige vanemate isikute kasvava osakaalu tõttu.

Sarnaselt Eesti keskmisele on Loksa linnas enim keskmise haridustasemega inimesi. Samas aga on linnas rohkem madala haridustasemega ja vähem kõrgema haridustasemega inimesi kui Eestis keskmiselt.

TUGEVUSED

- Viimase viie-kuue aasta sisse- ja väljaränne on kokkuvõttes stabiilne.
- Kõrgema haridusega isikute osakaal rahvastikust on kasvamas.

NÕRKUSED

- Rahvastik vananeb kiiresti. Laste ja tööealise elanikkond väheneb, vanemaealiste oma aga kasvab. Tööturule siseneb järjest vähem inimesi, kui sealt vanuse tõttu välja langeb.
- Linna elanikkonna haridustase on pigem madalam kui Eestis keskmiselt.
- Laste arv haridusasutustes on languses.

1.2 Rahvastiku tervise seisund

1.2.1 Suremus vereringeelundite haigustesse

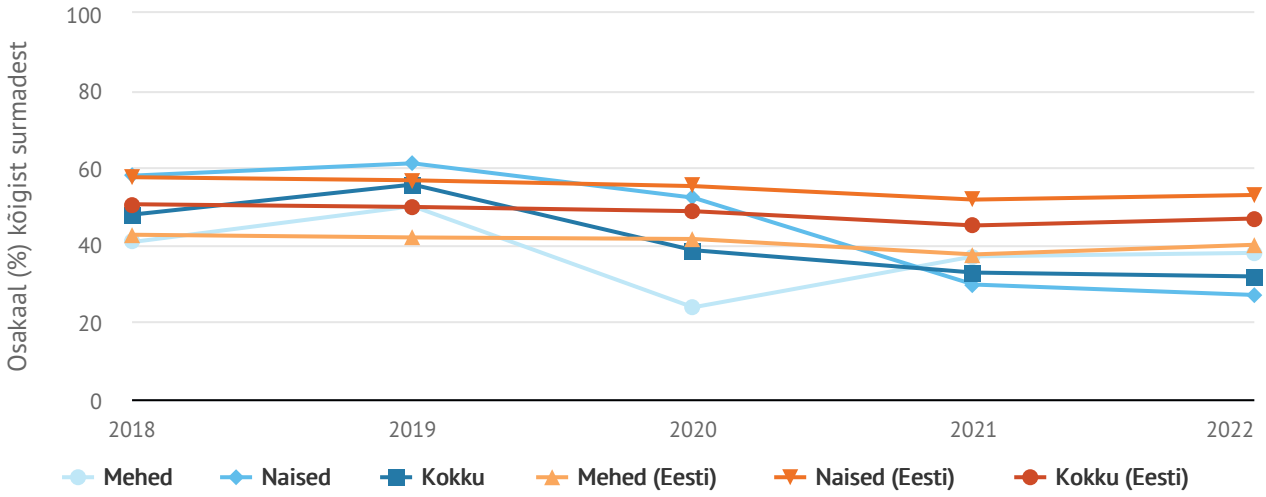

	2018	2019	2020	2021	2022
Mehed	40,7	50,0	23,8	37,0	37,9
Naised	57,9	61,1	52,2	29,7	27,0
Kokku	47,8	55,6	38,6	32,8	31,8
Mehed (Eesti)	42,6	41,9	41,5	37,5	40,0
Naised (Eesti)	57,5	56,7	55,2	51,7	52,9
Kokku (Eesti)	50,5	49,8	48,7	45,0	46,8

Joonis 1.2.1.a Suremus vereringeelundite haigustesse. Vereringeelundite haigustest tingitud surmade osakaal (%)

Allikad: Tervise Arengu Instituudi Tervisestatistika andmebaas, tabel SD29

Analüüs

Aastas sureb keskmiselt paarkümmend inimest Loksa linnas vereringeelundite haigustesse. Antud absoluutnumber on püsinud viimasel viiel aastal üpris stabiilne, kuigi surmade arv on viimasel paaril aastal märkimisväärselt kasvanud.

Loksa linnas on viimasel paaril aastal suremus vereringeelundite haigustesse madalam kui Eestis keskmiselt. Kui kuni 2020. aastani oli vereringeelundite haigustesse suremus suurem naiste seas, siis alates 2021. aastast on Loksa linnas meeste hulgas antud haigustesse suremus suurem - meestel 37-37,9% kõigist surmadest on tingitud vereringeelundite haigustest, naistel on see näitaja 27-29,7%. Meeste osas on näitaja võrreldav Eesti keskmisega (37,5-40%), Loksa linna naistel on aga suremus vereringeelundite haigustesse viimastel aastatel pea poole madalam Eesti keskmisest (51,7-52,9%). Aga kuna absoluutarvud on Loksa linnas väiksed, siis on ka osakaalud kõikuvamad.

1.2.2 Suremus pahaloomulistesse kasvajatesse

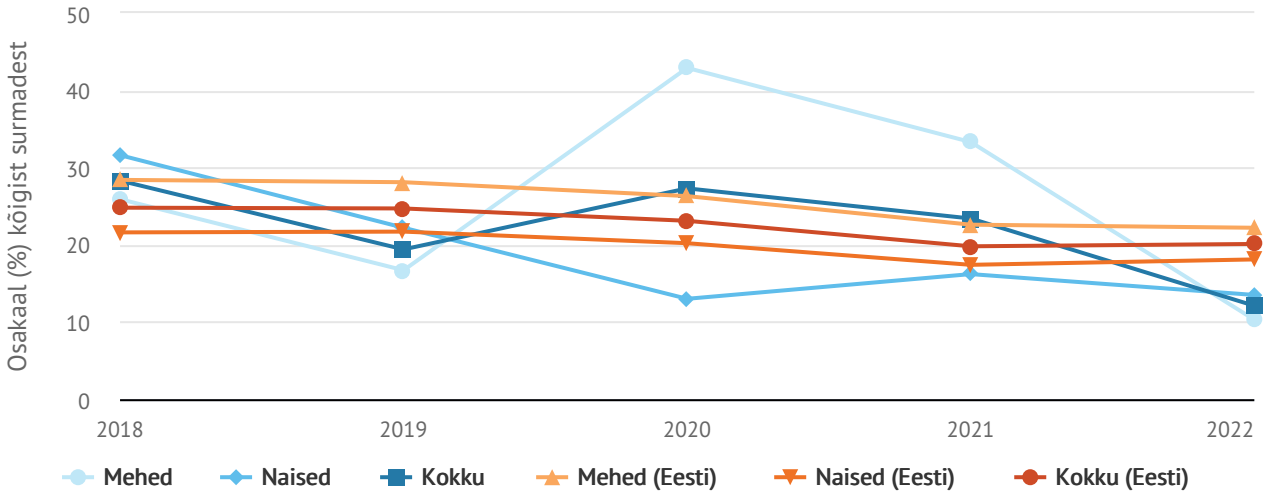

	2018	2019	2020	2021	2022
Mehed	25,9	16,7	42,9	33,3	10,3
Naised	31,6	22,2	13,0	16,2	13,5
Kokku	28,3	19,4	27,3	23,4	12,1
Mehed (Eesti)	28,4	28,1	26,3	22,6	22,2
Naised (Eesti)	21,6	21,7	20,2	17,4	18,1
Kokku (Eesti)	24,8	24,7	23,1	19,8	20,1

Joonis 1.2.2.a Suremus pahaloomulistesse kasvajatesse. Pahaloomulistest kasvajatest tingitud surmade osakaal (%)

Allikad: Tervise Arengu Instituudi Tervisestatistika andmebaas, tabel SD29

Analüüs

Loksa linnas sureb pahaloomulistesse kasvatajatesse aastas kümmekond inimest - viimasel viiel aastal 7-15 inimest aastas. Kui enamasti on surmajuhtumite arv olnud naiste ja meeste osas võrreldav, siis 2020 ja 2021 suri pahaloomulistesse kasvajatesse kummalgi aastal Loksa linnas 9 meest, naisi seevastu vastavalt 3 ja 6.

Võrreldes Eesti keskmise näitajaga (pahaloomuliste kasvajate osakaal kõigist surmadest), mis on stabiilselt langustrendis olnud viimased viis aastat, on Loksa linna näitaja olnud ebastabiilsem just meeste osas 2020. ja 2021. aastal, kuid langustrendi suremuse osas pahaloomulistesse kasvajatesse on märgata ka Loksa linnas. 2022. aastal oli Loksa linnas suremus pahaloomulistesse kasvajatesse keskmiselt 12,1%, Eestis seevastu 20,1%.

1.2.3 Suremus välispõhjustesse

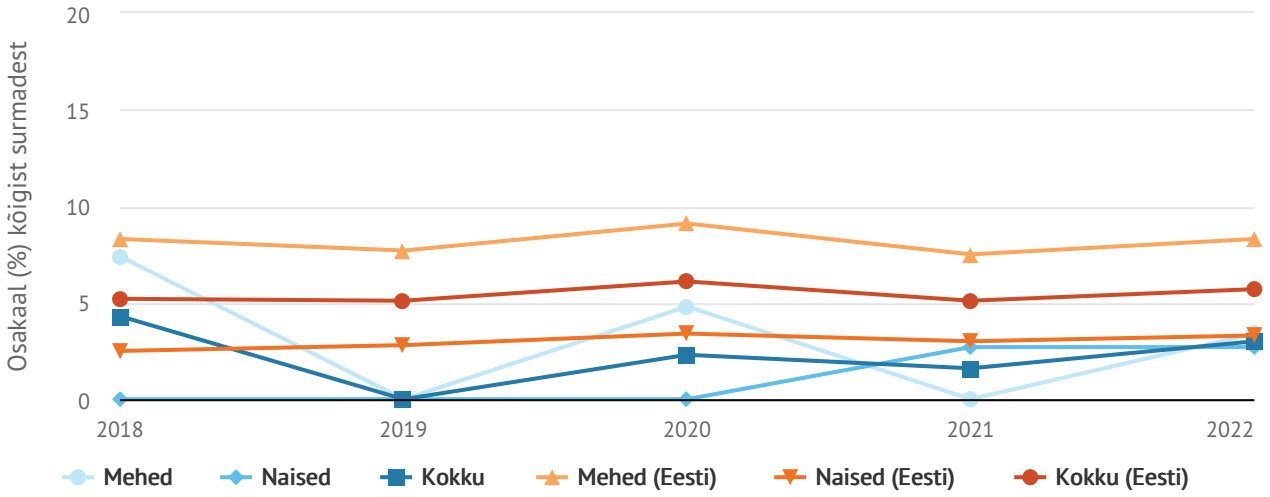

	2018	2019	2020	2021	2022
Mehed	7,4	0,0	4,8	0,0	3,4
Naised	0,0	0,0	0,0	2,7	2,7
Kokku	4,3	0,0	2,3	1,6	3,0
Mehed (Eesti)	8,3	7,7	9,1	7,5	8,3
Naised (Eesti)	2,5	2,8	3,4	3,0	3,3
Kokku (Eesti)	5,2	5,1	6,1	5,1	5,7

Joonis 1.2.3.a Osakaal - Suremus välispõhjustesse. Välispõhjustest tingitud surmade osakaal (%)kõigist surmadest

Allikad: Tervise Arengu Instituudi Tervisestatistika andmebaas, tabel SD29

Analüüs

Suremus välispõhjustesse on Loksa linnas pigem madal - viimase viiel aastal on välispõhjustesse surnud 0-2 inimest aastas ning osakaal kõikidest surmadest on jäänud vahemikku 0-4,3%, olles madalam Eesti vastavast näitajast (5-1-6,1%). Välispõhjustesse suremine on olnud meeste osas mõne võrra suurem - tuleneb tõenäoliselt asjaolust, et nad on riskialtimad. Surmajuhtumeid 0-17 aastaste laste seas vaatlusalusel perioodil ei olnud.

Kuna juhtumeid on väga vähe, siis selget tõusu ega langustendentsi näha ei ole Loksa linnas.

1.2.4 Maakonna elanike alkoholist põhjustatud suremus

Tabel 1.2.4.1 Maakonna elanike alkoholist põhjustatud surmade arv

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Surmade arv maakonnas kokku	5737	5843	5649	5947	7040	6532
Alkoholist põhjustatud surmade arv kokku	191	166	182	210	264	320
Alkoholist põhjustatud surmade %	3,3	2,8	3,2	3,5	3,8	4,9

Allikad: Tervise Arengu Instituudi Tervisestatistika andmebaas, tabel SD40

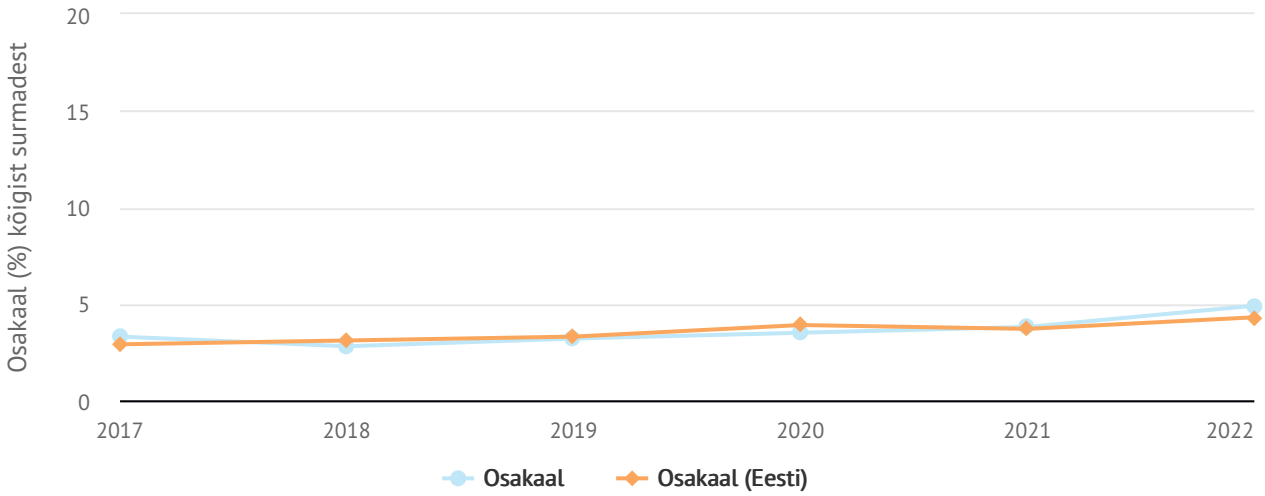

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Osakaal	3,3	2,8	3,2	3,5	3,8	4,9
Osakaal (Eesti)	2,9	3,1	3,3	3,9	3,7	4,3

Joonis 1.2.4.b Maakonna elanike alkoholist põhjustatud suremus. Alkoholi tarvitamisest tingitud surmade osakaal (%) kõigist surmadest

Allikad: Tervise Arengu Instituudi Tervisestatistika andmebaas, tabel SD40

Analüüs

Harju maakonnas on alkoholist põhjustatud surmade osakaal järjest kasvav, seda nii naiste kui ka meeste seas. Kui 2018. aastal moodustas alkoholist põhjustatud surmade arv 2,8% kõikidest surmajuhtumitest, siis 2022. aastal 4,9% ehk suurenenud pea poole võrra.

See paistab välja ka absoluutarvudes (2018 - 166 alkoholist põhjustatud surma, 2022 - 320). Kui kuni 2019. aastani püsis surmade arv alla 200, siis alates 2020. aastast on alkoholist põhjustatud surmade arv olnud kõrgem kui 200, ulatudes 2022. aastal 320-ni. Elu on viimastel aastatel muutnud pingeliseks koroonapandeemia (2020-2022), üleüldine hinnatõus sh energiahindade tõus (2021-2022), Ukraina sõda (algas 2022).

Ca neljandik alkoholist põhjustatud surmajuhtumeid on toimunud naistega, kolm neljandikku meestega.

Ka Eesti vastav näitaja on tõusutrendis, olles 2017. aastal 2,9%, 2022. aastal 4,3%, kuid on väiksem kui vastav näitaja Harju maakonnas 2022. aastal (4,9%).

1.2.5 Maakonna elanike varajane suremus

Tabel 1.2.5.1 Maakonna elanike varajane suremus. Varajaste (< 65 eluaastat) surmade arv

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Kokku	1150	1143	1056	1147	1309	1247
Mehed	792	804	730	778	910	878
Naised	358	339	326	369	399	369

Allikad: Statistikaameti andmebaas, tabel RV59U

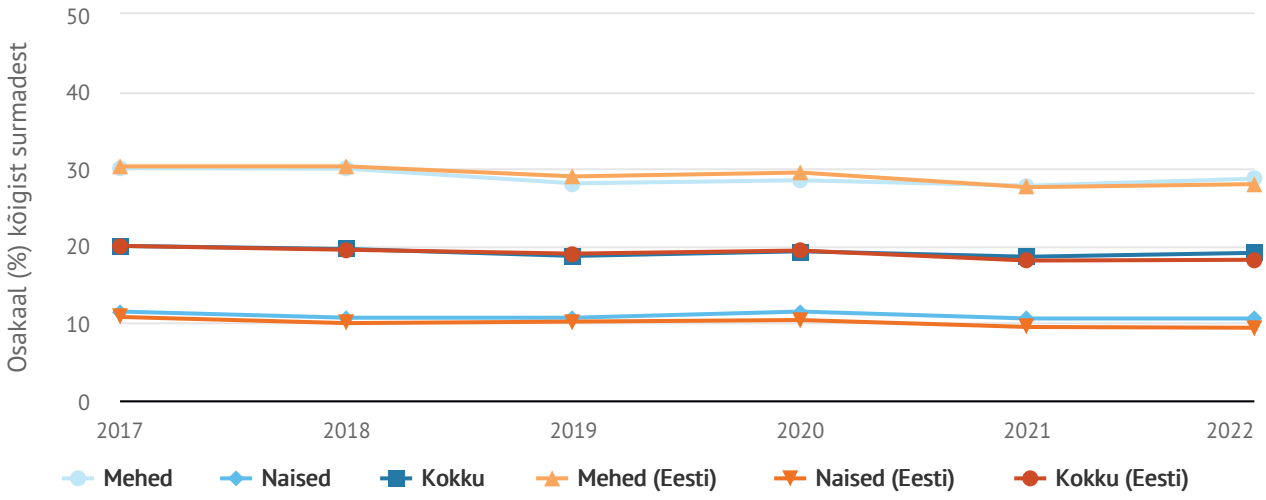

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Mehed	30,1	30,0	28,1	28,5	27,8	28,7
Naised	11,5	10,7	10,7	11,5	10,6	10,6
Kokku	20,0	19,6	18,7	19,3	18,6	19,1
Mehed (Eesti)	30,3	30,3	29,0	29,5	27,6	28,0
Naised (Eesti)	10,8	10,0	10,2	10,4	9,5	9,4
Kokku (Eesti)	20,0	19,5	19,0	19,4	18,1	18,2

Joonis 1.2.5.b Maakonna elanike varajane suremus. Varajaste (< 65 eluaastat) surmade osakaal (%)

Allikad: Statistikaameti andmebaas, tabel RV59U

Analüüs

Elanike varajane suremus maakonnas on võrreldav Eesti vastava näitajaga - ca viiendik kõikidest surmajuhtudest

on toimunud inimestega, kes on nooremad kui 65 aastat. Varajastest surmadest on meeste puhul jäänud osakaal 30% alla, olles 2022. aastal 28,7%, naistel aga 10% juurde, olles 2022. aastal 10,6%. Meeste suur osakaal on tingitud asjaolust, et tegemist on riskialtima sooga nii eraelus kui ka tööl.

Positiivne on, et näha on väikest langustendentsi.

1.2.6 Maakonna elanike oodatav eluiga

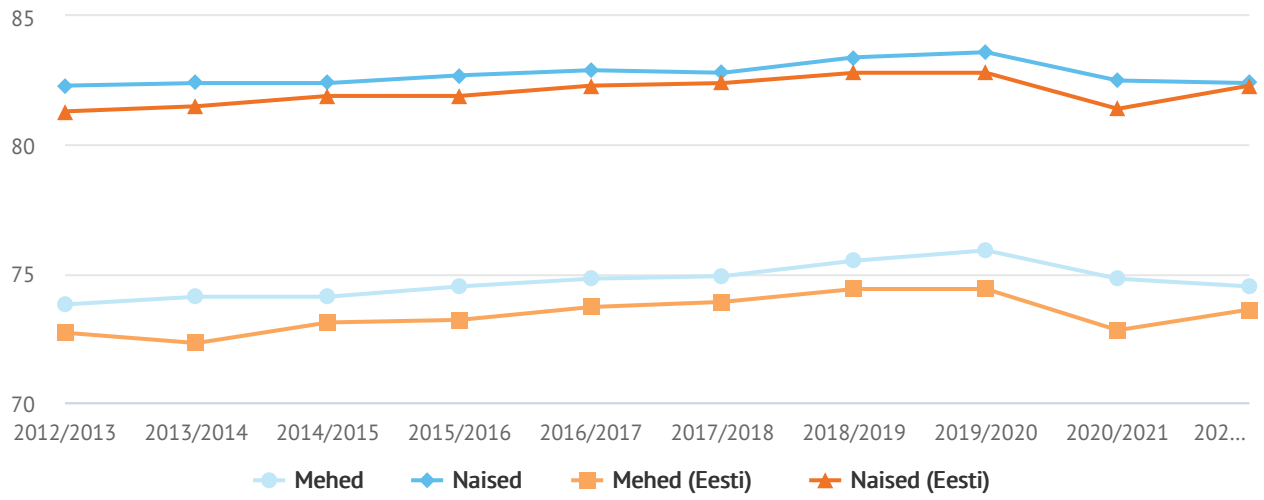

	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022
Mehed	73,8	74,1	74,1	74,5	74,8	74,9	75,5	75,9	74,8	74,5
Naised	82,3	82,4	82,4	82,7	82,9	82,8	83,4	83,6	82,5	82,4
Mehed (Eesti)	72,7	72,3	73,1	73,2	73,7	73,9	74,4	74,4	72,8	73,6
Naised (Eesti)	81,3	81,5	81,9	81,9	82,3	82,4	82,8	82,8	81,4	82,3

Joonis 1.2.6.a Maakonna elanike oodatav eluiga. Elanike oodatav eluiga

Allikad: Tervise Arengu Instituudi Tervisestatistika andmebaas, tabel OE0452

Analüüs

Harju maakonnas on naiste oodatavaks elueaks 82,4, meestel 74,5, andes keskmiseks oodatavaks elueaks 78,7.

Nii Eestis kui ka Harjumaal kasvas oodatav eluiga perioodil 2012-2020 ühe-kahe aasta võrra sõltuvalt soost, kuid edasi on toimunud taas langus viimastel aastatel poole kuni pooleteise aasta võrra sõltuvalt soost. Oma osa oodatava eluea langusel viimastel aastatel on pingelistel aegadel, mis alates 2020. aastast maailmas toimunud on (eelkõige koroonapandeemia).

Harju maakonnas on oodatav eluiga kõrgem kui Eestis keskmiselt, viimastel aastatel on see vahe vähenenud - naistel 82,3 (Eesti) ja 82,4 (Harju), meestel 73,6 (Eesti) ja 74,5 (Harju) - kuna viimasel aastal on Eesti vastav näitaja tõusma hakanud, kui Harjumaa oma jätkuvalt väikses languses.

1.2.7 Maakonna elanike tervena elatud aastad

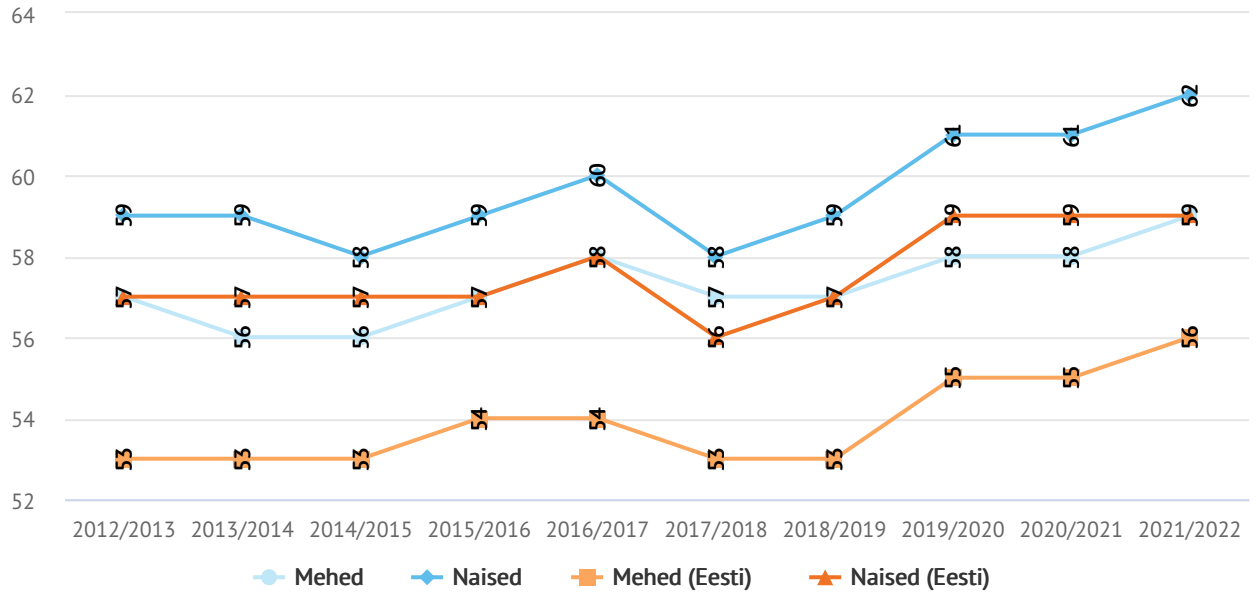

	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022
Mehed	57	56	56	57	58	57	57	58	58	59
Naised	59	59	58	59	60	58	59	61	61	62
Mehed (Eesti)	53	53	53	54	54	53	53	55	55	56
Naised (Eesti)	57	57	57	57	58	56	57	59	59	59

Joonis 1.2.7.a Maakonna elanike tervena elatav eluiga

Allikad: Tervise Arengu Instituudi Tervisestatistika andmebaas, tabel TE753

Analüüs

Elanike tervena elatav eluiga on ajas kasvanud nii Harju maakonnas kui ka Eestis tervikuna. Samuti on nii Harju maakonnas kui ka Eestis keskmiselt naiste tervena elatav eluiga kõrgem kui meestel - mehed elavad tervena 3 eluaastat vähem kui naised. Kui Eesti puhul on antud näitaja puhul vahe meeste ja naiste puhul ajas pigem vähenenud, olles ca 10 aastat tagasi pigem 4 aastat ja jõudes nüüd kolmeni, siis Harju maakonnas on vahe naiste ja meeste tervena elatava elueal vahel ajas pigem kasvanud, olles ca 10 aastat tagasi kaks ja jõudes nüüd kolmeni.

Samas on näha, et Harju maakonnas on tervena elatav eluiga keskmiselt kõrgem kui Eestis tervikuna. Kui Harju maakonnas on tervena elatud aastateks naiste puhul 62, siis Eestis 59. Sama näitaja meeste puhul on Harju maakonnas 59, Eestis keskmiselt 56.

1.2.8 Maakonna elanike hinnang oma tervisele

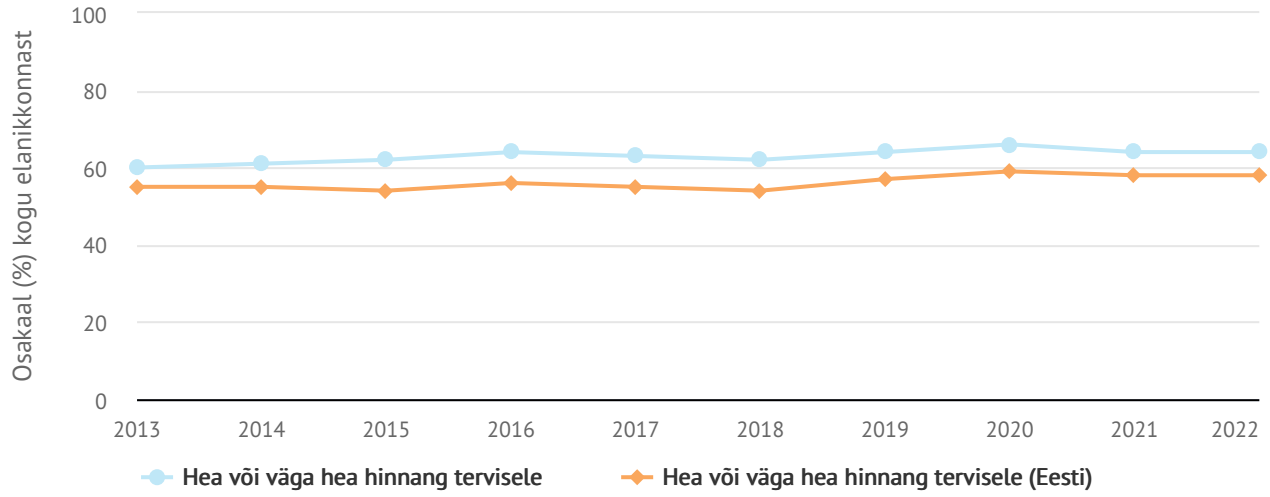

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Hea või väga hea hinnang tervisele	60	61	62	64	63	62	64	66	64	64
Hea või väga hea hinnang tervisele (Eesti)	55	55	54	56	55	54	57	59	58	58

Joonis 1.2.8.a Maakonna elanike hinnang oma tervisele. Oma tervist heaks või väga heaks hinnanud elanike osakaal(%) elanikkonnast

Allikad: Statistikaameti andmebaas, tabel TH88

Analüüs

Harju maakonna inimeste peavad oma tervist heaks või väga heaks üle 60% elanikkonnast, olles 2022. aastal 64%. Eestis keskmiselt jääb see näitaja alla 60%, olles 2022. aastal 58%. Samas on nii Harju maakonna kui ka Eesti puhul näitaja viimasel kümnel aastal tõusnud ca 3-4 protsendipunkti võrra.

Inimesed kes annavad oma tervisele hea hinnangu, on rõõmsamad, aktiivsemad kodanikud ning elavad pikema ja produktiivsema elu.

1.2 Rahvastiku tervise seisund. Kokkuvõte

Kokkuvõte:

Loksa linnas on viimasel paaril aastal suremus vereringeelundite haigustesse madalam kui Eestis keskmiselt ning näitaja on ajas pigem paranenud eriti just naiste hulgas. Ka pahaloomuliste kasvajate puhul on suremus Loksa linnas pigem langustrendis ning madalam Eesti vastavast näitajast. Suremus välispõhjustestesse on Loksa linnas pigem madal, olles madalam ka Eesti vastavast näitajast. Surmajuhtumeid 0-17 aastaste laste seas vaatlusalusel perioodil ei olnud.

Harju maakonnas on alkoholist põhjustatud surmade osakaal järjest kasvav, seda nii naiste kui ka meeste seas, suurenedes alates 2018. aastast pea poole võrra. Ca neljandik alkoholist põhjustatud surmajuhtumeid on toimunud naistega, kolm neljandikku meestega.

Ca viiendik kõikidest surmajuhtudest on toimunud inimestega, kes on nooremad kui 65 aastat. Varajastest surmadest on meeste puhul jäänud osakaal 30% alla, naistel aga 10% juurde. Positiivne on, et näha on väikest langustendentsi.

Harju maakonnas on oodatav eluiga ja tervena elatavad aastad viimasel aastakümnel kasvanud ning on kõrgem kui Eesti keskmine.

Harju maakonna inimestest peavad järjest enam oma tervist heaks või väga heaks rohkem inimesi - näitaja on ajas kasvanud ja on silmnähtavalt suurem Eesti keskmisest näitajast.

TUGEVUSED

- Alla 65-aastate puhul on surmajuhtumite osakaal kõikidest surmadest hakanud vaikselt vähenema.
- Harju maakonnas on oodatav eluiga ja tervena elatud aastad viimasel aastakümnel kasvanud ning on kõrgem kui Eesti keskmine.
- Harju maakonna inimestest peavad järjest enam oma tervist heaks või väga heaks rohkem inimesi - näitaja on ajas kasvanud ja on silmnähtavalt suurem Eesti keskmisest näitajast.

NÕRKUSED

- Harju maakonnas on alkoholist põhjustatud surmade osakaal järjest kasvav, seda nii naiste kui ka meeste seas, suurenedes alates 2018. aastast pea poole võrra.
- Meeste näitajad on võrreldes naiste omadega madalalam - madalam oodatud eluiga ja tervena elatud aastad. Samuti on meeste suremus suurem välispõhjustestesse, aga ka vereringehaigustesse ja pahaloomulistesse kasvajatesse olnud viimastel aastatel suurem kui naistel, rääkimata alkoholist põhjustatud surmadest (3:1 mehed:naised) ja kuni 64-aastaste surmade osakaal (enam kui neljandik kõikidest meeste surmadest).

- Ca viiendik kõikidest surmajuhtudest on toimunud inimestega, kes on nooremad kui 65 aastat. See on jätkuvalt suur näitaja.

1.3 Haavatavad sihtrühmad

1.3.1 Vähenenud töövõimega inimesed

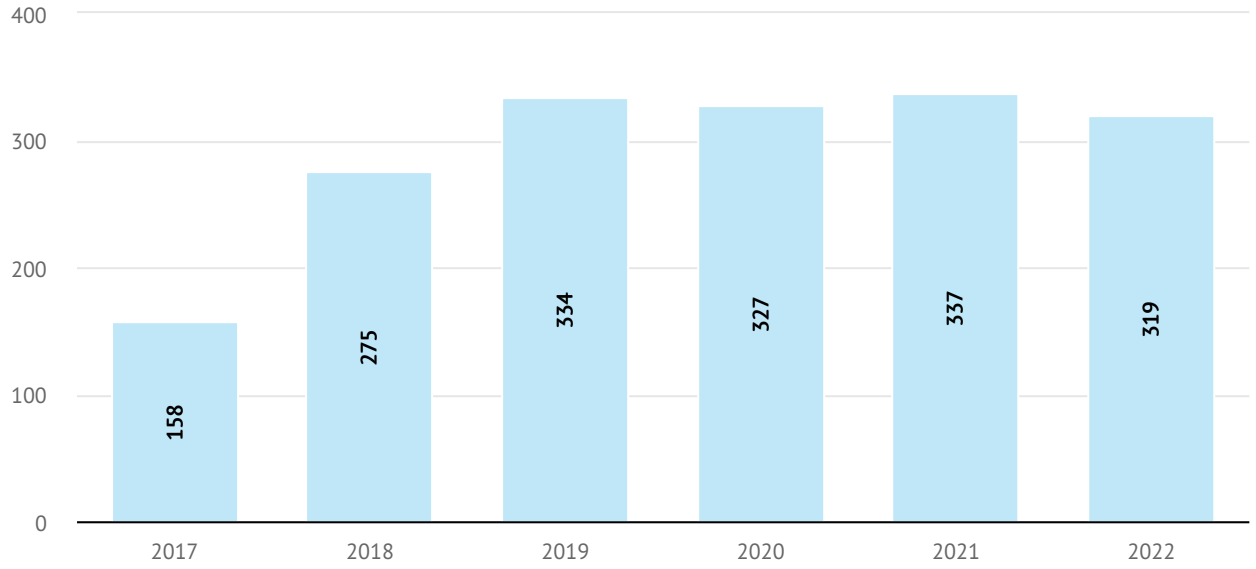

Joonis 1.3.1.a Töövõimetoetuse saajad ning töövõimetuse tõttu pensioni saajad

Allikad: Töötukassa andmed: https://www.tootukassa.ee/et/statistika-ja-uuringud/peamised-statistilised-naitajad/toovoimetoetus, Sotsiaalkindlustusamet: töövõimetuse tõttu pensioni saajad (andmepäring)

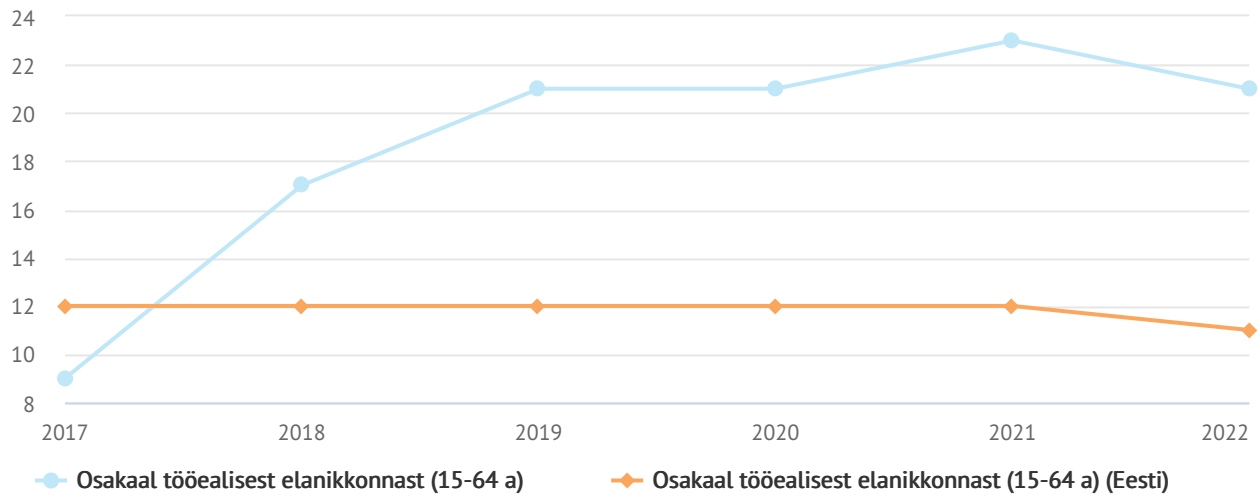

Joonis 1.3.1.b Osakaal (%) võrreldes Eesti keskmisega

Allikad: Töötukassa andmed: https://www.tootukassa.ee/et/statistika-ja-uuringud/peamised-statistilised-naitajad/toovoimetoetus, Sotsiaalkindlustusamet: töövõimetuse tõttu pensioni saajad (andmepäring)

Analüüs

Vähenenud töövõimega isikute arv on Loksa linnas pigem ajas kasvanud v.a 2022, mil vähenenud töövõimega isikute arv langes 337-lt 319-le e 18 inimese võrra. Alates 2019. aastast vähenenud töövõimega inimesi linnas olnud üle kolmesaja (vahemikus 319-334), mis moodustab ca 21% tööealisest elanikkonnast (15-64.a). Teisisõnu, Loksa linnas on iga viies tööealine isik vähenenud töövõimega. Võrreldes Eesti keskmise näitajaga (11%) on Loksa

linnas vähenenud töövõimega isikute osakaal tööealisest elanikkonnast pea kaks korda kõrgem (21%).

Eeltoodu näitab, et sotsiaaltoetuste ja -teenuste planeerimisel on oluline arvestada kõrge vähenenud töövõimega isikute osakaaluga.

1.3.2 Puudega inimesed

Puudega inimesed domineeriva puude liigi järgi

Puudega inimesed puude raskusastme ja vanuserühma järgi aasta lõpu seisuga

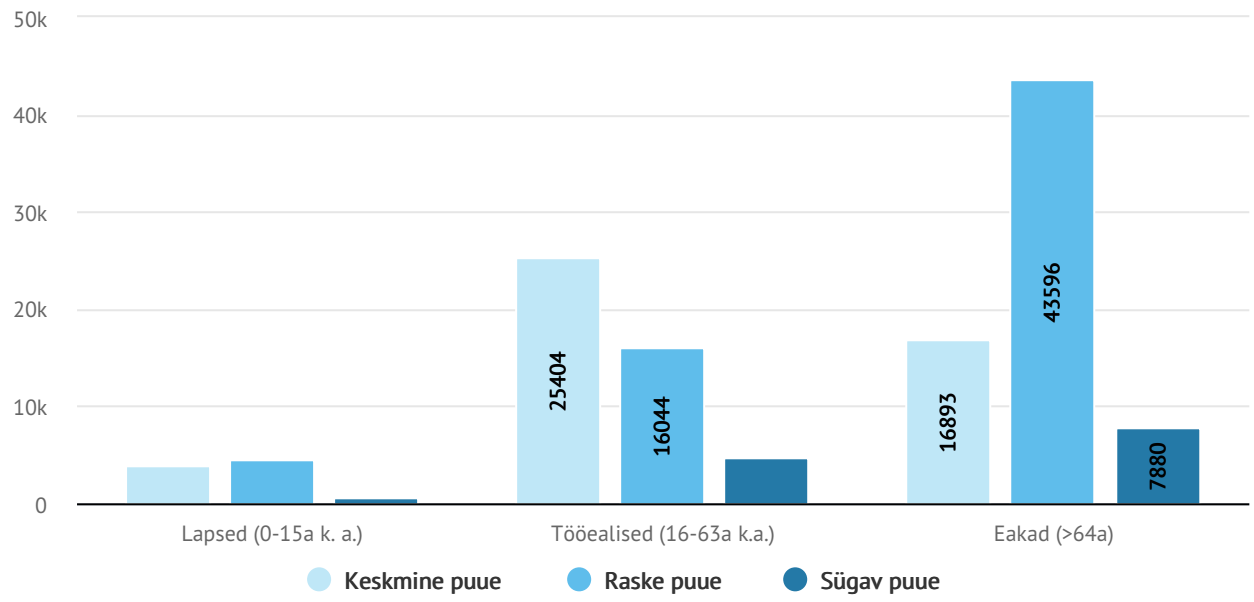

	Lapsed (0-15a k. a.)	Tööealised (16-63a k.a.)	Eakad (>64a)
Keskmine puue	3856	25404	16893
Raske puue	4462	16044	43596
Sügav puue	534	4708	7880

Joonis 1.3.2.b Puudega inimesed puude raskusastme ja vanuserühma järgi aasta lõpu seisuga

Analüüs

Puudega inimeste arv on jäänud enam vähem samale tasemele, pigem vähenenud, kuid see võib olla tingitud sellest, et puude andmine on muutunud. 2017. aastal oli puudega inimesi Loksal 292, 2018. a 309, 2019. a 304, 2020. a 282, 2021. a 243. 2022. a 231 ning 2023. a 205 inimest.

Puudeliikide kaupa ei olnud omavalitsuse järgi võimalik andmeid saada.

Puudega inimeste raskusastme ja vamuserühma järgi on tabelis välja toodud eesti andmed, sest ka see näitab, kui palju tegelikkult see valdkond toetamise ja tähelepanu vajab.

1.3.3 Vanemliku hoolitsuseta ja abivajavad lapsed

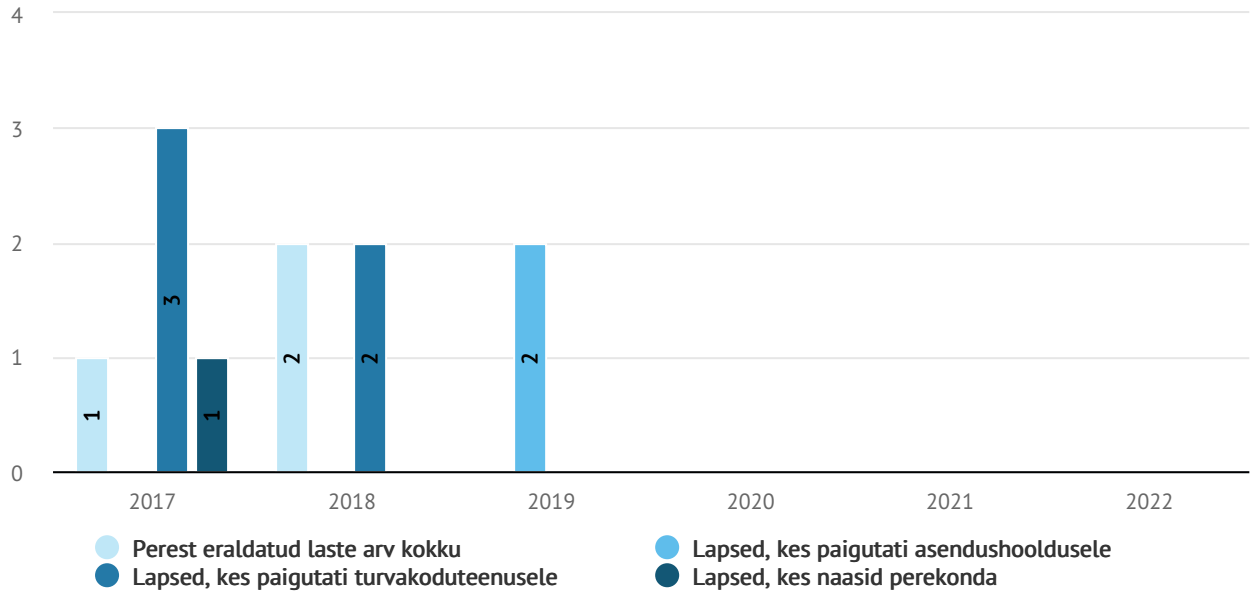

Joonis 1.3.3.a Lapsed, kes eraldati perest (aasta jooksul)

Allikad: SoM (S-veeb); STAR andmebaas, KOV

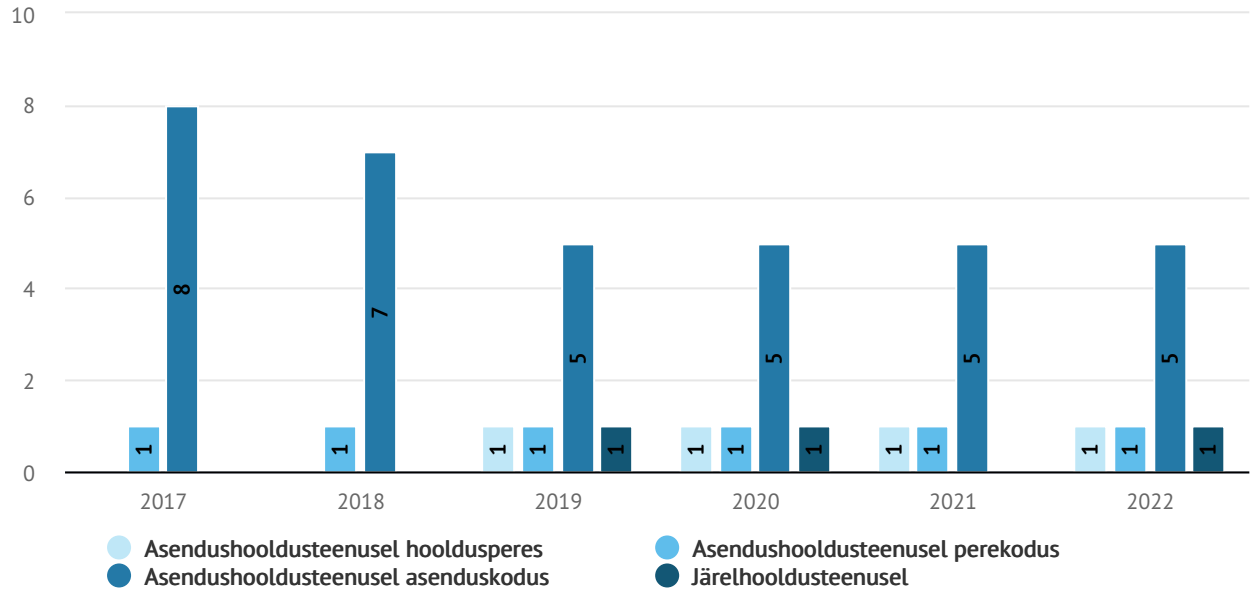

Joonis 1.3.3.b Asendus- ja järelhooldusteenuse osutamine (aasta jooksul)

Allikad: SoM (S-veeb); STAR andmebaas, KOV

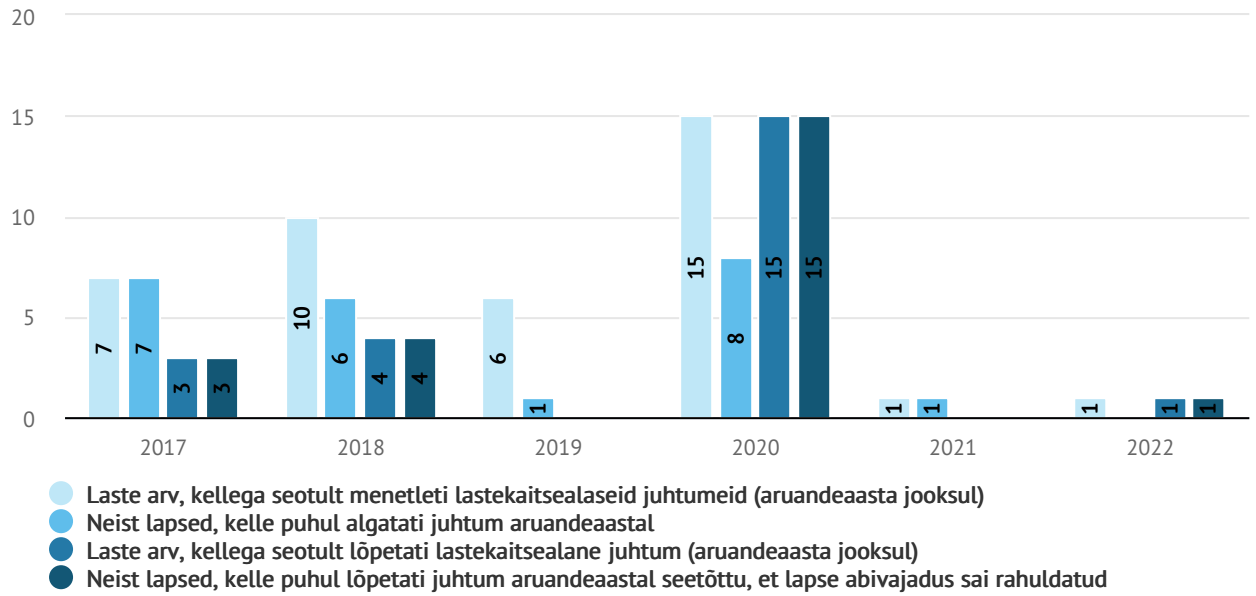

Joonis 1.3.3.c Lastekaitsealased juhtumid

Allikad: SoM (S-veeb); STAR andmebaas, KOV

Analüüs

Olukord on pigem hea, tööd abivajavate lastega tehakse järjepidevalt, organiseeritud on ennetustegevused, toimuvad lapsevanemate koolitused, teenuseid leitakse ja pakutakse rohkem, et last ei oleks vaja perest eraldada.

1.3 Haavatavad sihtrühmad. Kokkuvõte

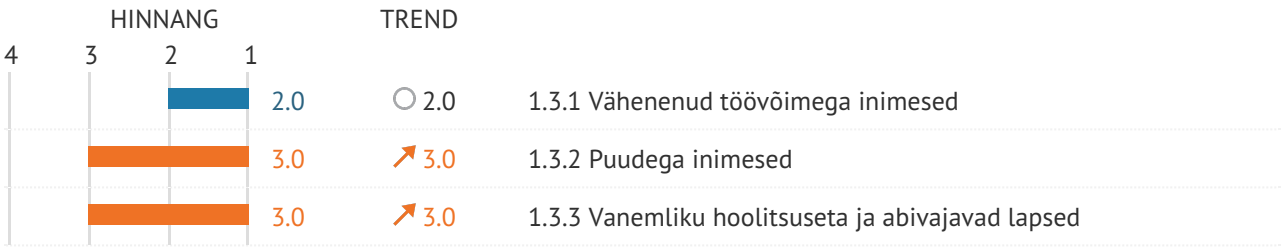

Kokkuvõte:

Kõikide sihtrühmadega tuleb järjepidevalt tegeleda, kuid teabega arvestades on vaja rohkem tegeleda vähenenud töövõime sihtrühmaga. Teenuste kättesaamine sellele sihtrühmale on raskendatud.

TUGEVUSED

- Toimiv koostöövõrgustik
- Väljatöötatud märkamis- ja teavitussüsteem
- Motiveeritud meeskond

NÕRKUSED

- Teenuste kättesaadavus kohapeal
- Abivajajate vähene koostöövalmidus

1.4 Tööturg

1.4.1 Registreeritud töötus

Tabel 1.4.1.1 Registreeritud töötus. Registreeritud töötute arv aastate lõikes

	2018	2019	2020	2021	2022
Töötute arv	102	88	98	107	113

Allikad: Statistikaameti andmebaas, tabel TT064

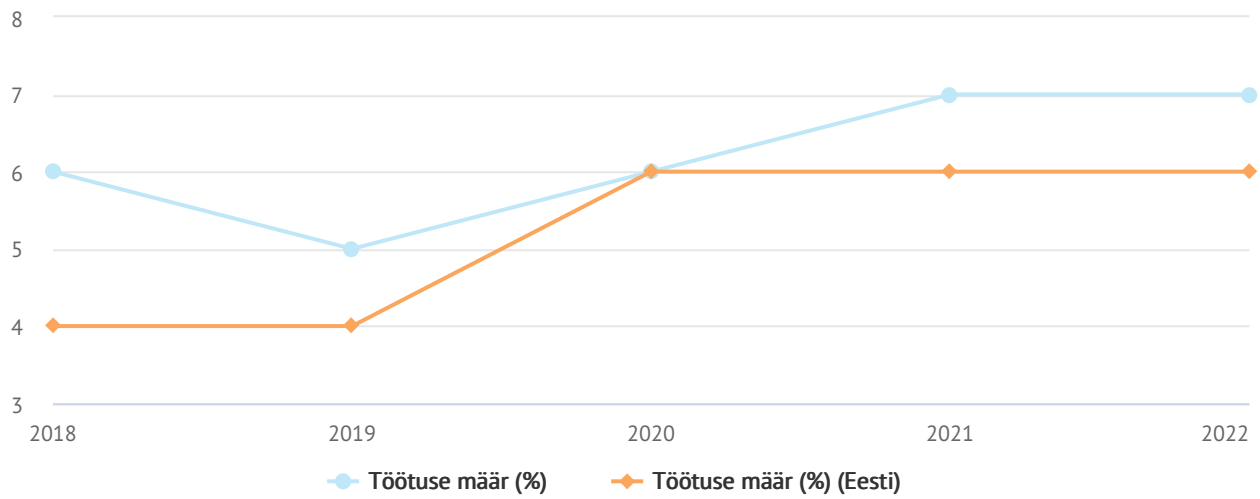

	2018	2019	2020	2021	2022
Töötuse määr (%)	6	5	6	7	7
Töötuse määr (%) (Eesti)	4	4	6	6	6

Joonis 1.4.1.a Registreeritud töötus. Registreeritud töötuse määr aastate lõikes

Allikad: Statistikaameti andmebaas, tabel TT064

Analüüs

Töötute arv on Loksa linnas kasvanud 88-lt (2019) 113-ni (2022), mis väljendub töötuse määras vastavalt 6% (2019) ja 7% (2022).

Töötuse määr Loksa linnas on viimastel andmetel protsendi võrra kõrgem (7%) kui Eestis keskmiselt (6%).

1.4.2 Palgatöötajate keskmine brutotulu

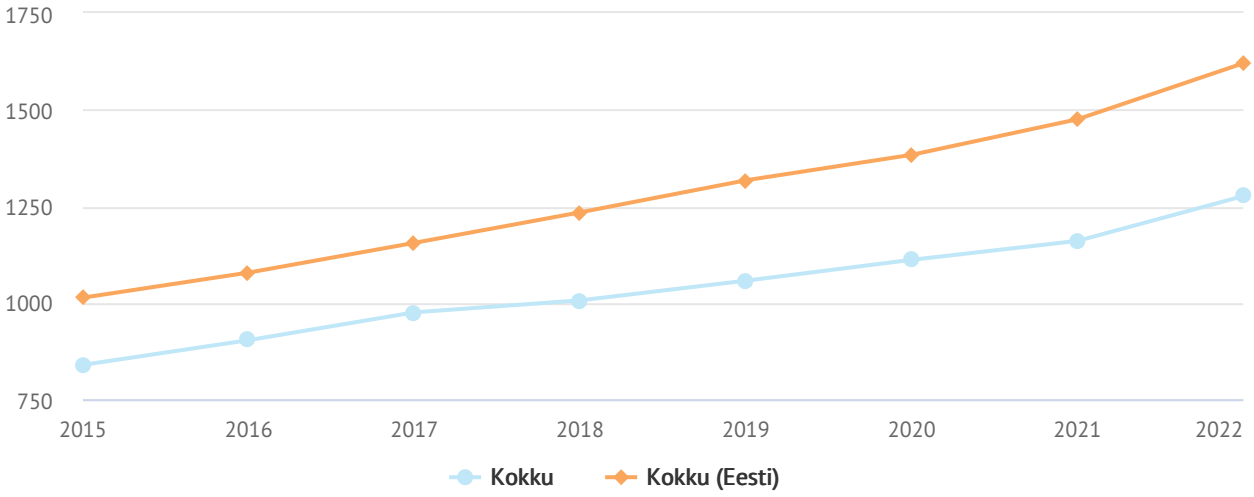

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Kokku	839	903	975	1006	1057	1111	1160	1276
Kokku (Eesti)	1013	1078	1155	1234	1317	1383	1475	1620

Joonis 1.4.2.a Palgatöötajate keskmine brutotulu (eurodes). Palgatöötajate keskmine brutotulu "kokku" aastate lõikes

Allikad: Statistikaameti andmebaas, tabel ST004

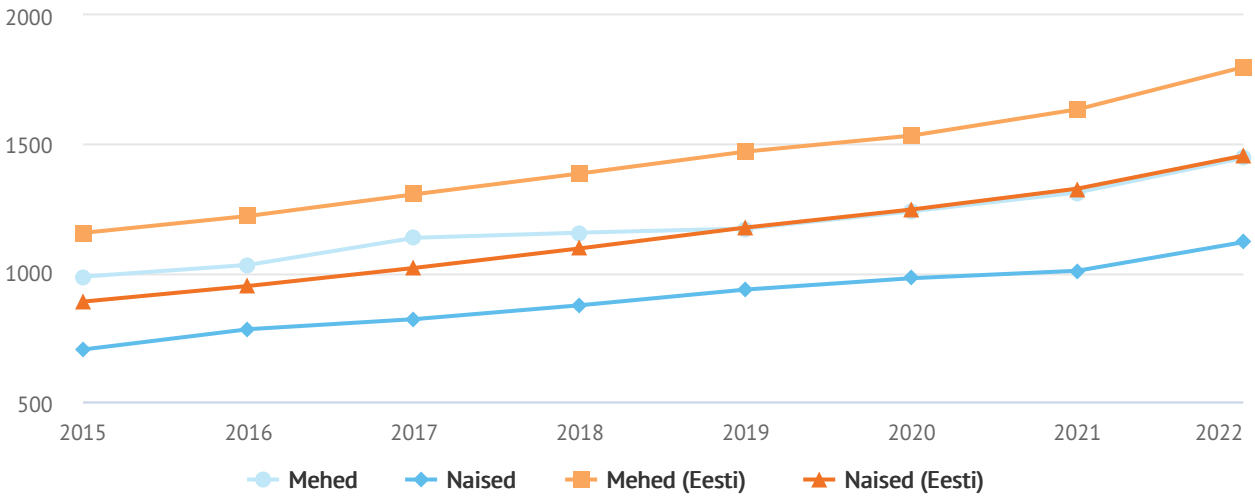

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Mehed	985	1031	1136	1156	1172	1239	1312	1446
Naised	702	781	820	874	935	979	1008	1119
Mehed (Eesti)	1155	1221	1305	1386	1471	1533	1635	1799
Naised (Eesti)	888	949	1019	1095	1176	1246	1327	1455

Joonis 1.4.2.b Palgatöötajate keskmine brutotulu võrreldes Eesti keskmisega. Palgatöötajate keskmine brutotulu mehed/naised aastate lõikes

Allikad: Statistikaameti andmebaas, tabel ST004

Analüüs

Palgatöötajate keskmine brutotulu on Loksa linnas aasta-aastalt kasvanud, olles 2015. aastal 839 eurot ja jõudes 2022. aastal 1276 euroni. Samas on Loksa linnas jäänud antud näitaja kogu vaatlusalusel perioodil alla Eesti keskmisele. Eriti negatiivne on see, et vahe Loksa linna ja Eesti keskmise brutotulu vahel on ajas suurenenud, olles 2015. aastal 174 eurot, kuid 2022. aastal juba 344 eurot ehk suurenenud kaks korda.

Nagu Eestis keskmiseltki, on Loksa linnas naiste keskmine brutotulu palgatöötajate seas madalam kui meestel (2022 - mehed 1446 eurot; naised 1119 eurot - vahe 327 eurot). Antud vahe naiste ja meeste keskmise brutotulu vahel on võrreldav Eesti keskmisega, milleks 2022. aastal oli 344 eurot (mehed 1799 eurot, naised 1455 eurot). Andmetest nähtub, et 2022. aastal on Loksa linna palgatöötajatest meeste keskmine brutotulu (1446 eurot) võrreldav keskmise brutotuluga, mida teenib keskmiselt Eesti naine (1455 eurot).

1.4.3 Sooline palgalõhe

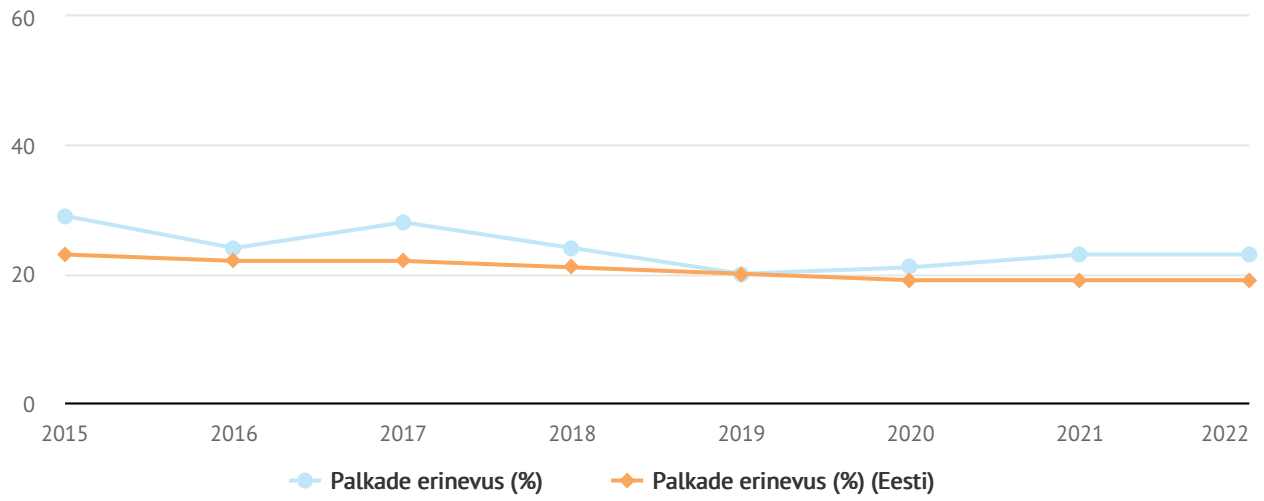

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Palkade erinevus (%)	29	24	28	24	20	21	23	23
Palkade erinevus (%) (Eesti)	23	22	22	21	20	19	19	19

Joonis 1.4.3.a Sooline palgalõhe. Meeste ja naiste kuukeskmise brutotulu erinevuse protsent aastate lõikes

Allikad: Statistikaameti andmebaas, tabel ST004

Analüüs

Keskmiste palkade erinevus naiste ja meeste vahel on Loksa linnas olemas. Positiivne on, et erinevus näitab mõningast langustendentsi.

Võrreldes Eesti keskmisega on erinevus naiste ja meeste keskmiste palkade vahel Loksa linnas olnud jätkuvalt suurem. Kui Eestis keskmiselt on palkade erinevus alates 2015. aastast vähenenud 23%-lt 19%-le 2022. aastal, siis Loksa linnas on samal perioodil palkade erinevus vähenenud 29%-lt 23%-le ehk teisisõnu jõudis tasemele, kus Eesti oli juba 2015. aastal. Langus on olnud märgatav, kuid erinevus keskmiste palkade puhul naiste ja meeste vahel on jätkuvalt suur.

1.4.4 Majanduslik aktiivsus

Tabel 1.4.4.1 Majanduslik aktiivsus. Aastate ja ettevõtte suuruse (mikro, väike, kesk, suur) lõikes

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Mikroettevõte (0-9 töötajat)	84	98	94	99	99	96
Väikeettevõte (10-49 töötajat)	6	8	7	8	9	10
Keskettevõte (50-249 töötajat)	2	2	0	0	0	0
Suurettevõte (üle 250 töötaja)	0	0	0	0	0	0

Allikad: Statistikaameti andmebaas, tabel ER032

Analüüs

Kui kuni 2018. aastani oli Loksa linnas ka 2 keskettevõtet (50-249 töötajaga), siis alates 2019. aastast tegutsevad Loksa linnas vaid mikro- ja väikeettevõtted, kus on töötajaid vastavalt kuni 9 või 10-49. Mikroettevõtteid on viimastel aastatel olnud stabiilselt 90 ringis (olenevalt aastast 94-99), väikettevõtteid on aga kokku saanud 2022. aastal 10, suurenedes ühe võrra alates 2020. aastast (8 ettevõtet).

Andmetest nähtub, et suuri ettevõtteid Loksa linnas ei ole. On aga stabiilselt hulgaliselt ettevõtlikke linnaelanikke, kes on asutanud endale mikorettevõtte.

1.4 Tööturg. Kokkuvõte

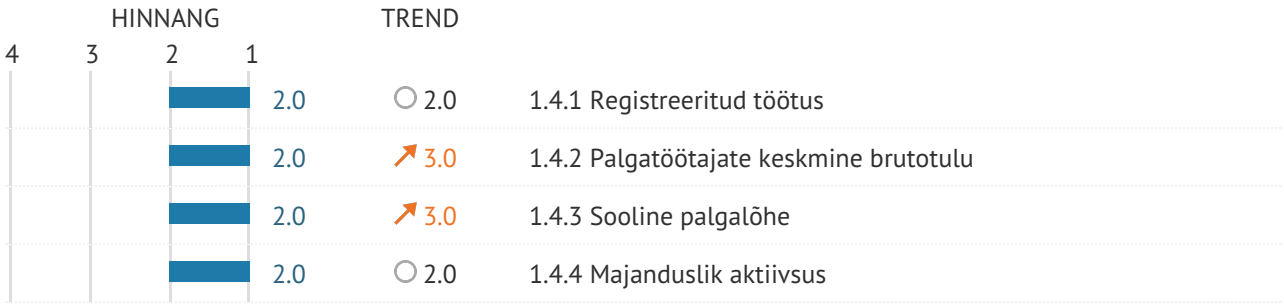

Kokkuvõte:

Töötuse määr on Loksa linnas protsendipunkti võrra kõrgem kui Eestis keskmiselt, kuid pigem stabiilne.

Loksa linna palgatöötajate keskmine brutotulu on Eesti keskmisest väiksem ning vahe on ajas suurenenud, olles 2022. aastal juba 344 eurot. See mõjutab vägagi linnaelanike majanduslikku toimetulekut. Nagu Eestis keskmiseltki, on Loksa linnas naiste keskmine brutotulu palgatöötajate seas madalam kui meestel. Andmetest nähtub, et 2022. aastal on Loksa linna palgatöötajatest meeste keskmine brutotulu võrreldav keskmise brutotuluga, mida teenib keskmiselt Eesti naine.

Keskmiste palkade erinevus naiste ja meeste vahel on Loksa linnas olemas. Positiivne on, et erinevus näitab mõningast langustendentsi.

Võrreldes Eesti keskmisega on erinevus naiste ja meeste keskmiste palkade vahel Loksa linnas olnud jätkuvalt suurem. Kui Eestis keskmiselt on palkade erinevus alates 2015. aastast vähenenud 23%-lt 19%-le 2022. aastal, siis Loksa linnas on samal perioodil palkade erinevus vähenenud 29%-lt 23%-le ehk teisisõnu jõudis tasemele, kus Eesti oli juba 2015. aastal. Langus on olnud märgatav, kuid erinevus keskmiste palkade puhul naiste ja meeste vahel on jätkuvalt suur.

Kui kuni 2018. aastani oli Loksa linnas ka 2 keskettevõtet, siis alates 2019. aastast tegutsevad Loksa linnas vaid mikro- ja väikeettevõtted. Mikroettevõtete arv on olnud viimastel aastatel stabiilselt üheksakümne ringis. Väikettevõtete arv on vähehaaval kasvanud, jõudes 2022. aastal 10-ni.

Andmetest nähtub, et suuri ettevõtteid Loksa linnas ei ole. On aga stabiilselt hulgaliselt ettevõtlikke linnaelanikke, kes on asutanud endale mikroettevõtte. Suurimaks tööandjaks linnas on saanud KOV ametiasutus koos oma hallatavate asutustega. Viimastel aastatel on mõnevõrra aktiivsemalt hakatud koostama detailplaneeringuid linnas, millega luuakse eelkõige uusi elamiskrunte. Samuti on plaanis võimalik SPA ettevõtte rajamine linna ranna äärde. Teisalt on jällegi mitmed olulised ettevõtted linnas oma tegevuse viimastel aastatel lõpetanud.

TUGEVUSED

- Palgatöötajate keskmine brutotulu jätkab tõusmist.
- Sooline palgalõhe näitab mõningast langustendentsi.
- Linnas on stabiilselt hulgaliselt ettevõtlikke linnaelanikke, kes on asutanud endale mikroettevõtte.

NÕRKUSED

- Loksa linna palgatöötajate keskmine brutotulu on Eesti keskmisest väiksem ning vahe on ajas suurenenud.
- Sooline palgalõhe linnas on jätkuvalt suur.
- Suuri ettevõtteid Loksa linnas ei ole. Suurimateks ongi kohaliku omavalitsuse ametiasutus koos oma hallatavate asutusega.

2. Tervist toetav ja turvaline elukeskkond ning osalusvõimalused

2.1 Turvaline elukeskkond

2.1.1 Nõuetele vastava joogiveega varustatus

Analüüs

Joogivee kvaliteedinäitajad on jagatud kolme rühma: mikrobioloogilised, keemilised, indikaatornäitajad, mis Loksal vastavad normidele (v.a 2021.a indikaatornäitajad).

2023. aasta alguse seisuga oli OÜ Loksa Haljastus ühisveevärgiga liitunud ca 99,8% elanikkonnast. 0,2% elanikkonnast sai joogivee isiklikust puurkaevust.
Loksa linna haldusterritooriumil on rajatud kaheksa puurkaevu. OÜ Loksa Haljastus kasutab linnaelanike veega varustamiseks Loksa piirkonna põhjavett, mida pumbatakse torustikku ca 100 meetri sügavusest. Üldiselt on Loksa joogivesi väga hea kvaliteediga ning aastaid ei ole suuri kõrvalekaldumisi normidest olnud ehk Loksa joogivesi vastab kvaliteedinõutele. Loksa veel on iseloomulik suur raua ja mangaani sisaldus. Mõõdukas rauasisaldus tervisele ohtlik ei ole. Organism sellist rauda ei omasta ning see väljub inimese organismist. Kõrge rauasisaldusega vesi on metalse maitsega, vahel võivad tekkida roosteplekid pesul. Mangaani sisaldus looduslikus vees ei kujuta ohtu tervisele. Mangaanirikka vee puhul tekib selle veega kokkupuutel pindadele mustjas sade. Mangaani filtreeritakse välja veetöötlusjaamades. Loksa linnas on joogivee tarbimine viimastel aastatel languses. Loksa linna rahvastik vananeb ning väheneb pidevalt. Joogivee vähese tarbimise tõttu vee kvaliteet langeb tarbija juures, kuna vesi seisab mahutites ning majade ja korteriühistute vanas ning amortiseerunud torustikus.
Loksa linna veeteenuse hind võrreldes kõrval hajaasustusaladega on odavam.

2.1.2 Suplusvee kvaliteet

Analüüs

Suplusvee proovide kohaselt on vee kvaliteet hea.

Kvaliteediklass
2022 - Hea
2021 - Piisav
2020 - Piisav
2019 - Hea
2018 - Väga hea
2017 - Väga hea

2.1.3 Uppunud ja veeohutusalane ennetustöö

Uppunud

Veeohutusalane ennetustöö

Hinnangud

Veekogude ohutus	Prügikastid ja teadete tahvel koos päästerõngaga on olemas ning supelranna alal tagatakse heakord.
Toetavad tegevused	Loksa ujulas toimuvad ujumistreeningud ning jagatakse veeohutusalast teavitust. Esmaseid veeohutusalaseid teadmisi eelkooli ealistele lastele

jagatakse Loksa lasteaia basseinis.

Üksikute avalike ja mitte–avalike suplemiseks kasutatavate veekogude puhul on läbi mõeldud valvega seotud aspektid ning tagatakse regulaarset veekogude (sh nende ümbruse) heakorda ja hooldus. Toetavad tegevused on ühekordsed.

Väga halb Pigem halb Pigem hea Väga hea

Avalike ja mitte-avalike suplemiseks kasutatavate veekogude puhul on läbi mõeldud valvega seotud aspektid ning tagatakse regulaarselt veekogude (sh nende ümbruse) heakord ja hooldus. Toetavad tegevused on läbimõeldud ja järjepidevad.

Analüüs

Õnnetusi veekogudel 2022. ja 2020. aastal ei esinenud. 2021. ja 2018. aastal esines üks õnnetus ning 2019. aastal oli kaks õnnetusjuhtumit. Uppumissurmasid vaadeldaval perioodil ei esinenud.

2.1.4 Tulekahjud

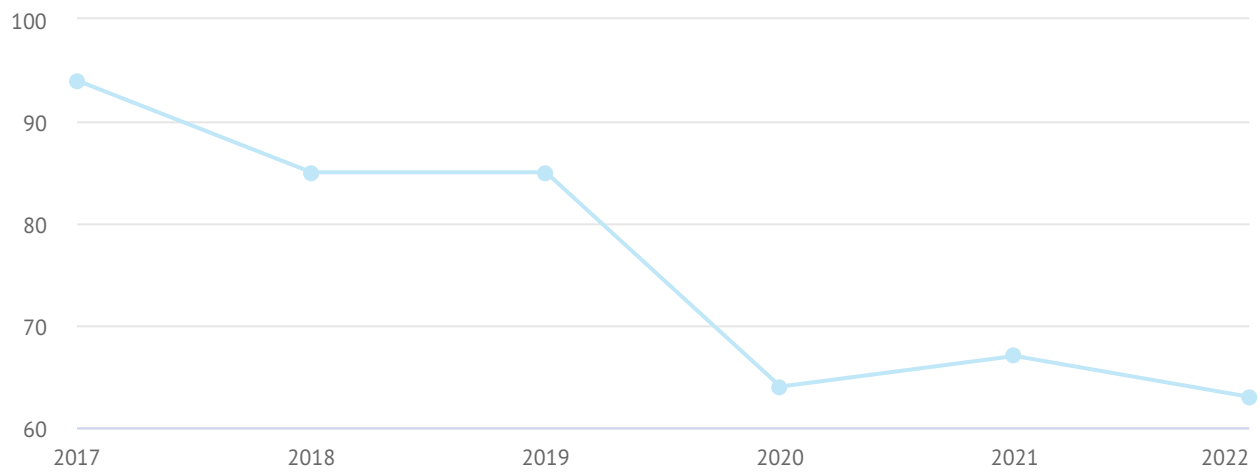

Joonis 2.1.4.a Tulekahjude koondarv

Allikad: Tervise Arengu Instituudi Tervisestatistika andmebaas, tabel TUL04 Päästeameti statistika (tulekahjus hukkunute info)

Tabel 2.1.4.1 Hoonetulekahjude koondarv ja tulekahjudes hukkunute arv.

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Tulekahjud kokku	94	85	85	64	67	63
Eluhoonetulekahjud	11	8	8	10	10	11
Tulekahjudes hukkunud	0	0	0	0	0	0

Allikad: Tervise Arengu Instituudi Tervisestatistika andmebaas, tabel TUL04 Päästeameti statistika (tulekahjus hukkunute info)

Analüüs

Tulekahjude koguarv on languses ning püsinud viimastel aastatel stabiilsena. Tulekahjudes hukkunuid vaadeldaval perioodil ei ole.

2.1.5 Tuleohutuse alane ennetustöö

Tuleohutusalase ennetustöö aspektid

Hinnangud

Tuleohutuse seire riskirühmade kodudes	KOV edastab riskirühmade kodude nimekirja kohalikule päästekomandole. Päästeameti poolt viiakse läbi kodunõustamine ja koostatakse tuleohu vähendamise vajaduse hinnang.
Kasutuseta hoonete järelevalve	Kohalik päästekomando teeb järelevalvet.
Toetavad tegevused	Võimalusel osaletakse "Kodud tuleohutuks" projektis.

Tuleohutuse seire ametnike koduvisiitide ajal ei ole süsteemne ning koostöö Päästeametiga vähene. Süsteemne kasutuseta hoonete järelevalve ei toimi. Toetavad tegevused on ühekordsed.

Väga halb | Pigem halb | Pigem hea | Väga hea

Toimub süsteemne tuleohutuse seire ametnike koduvisiite ajal ja tihe koostöö Päästeametiga. Toimib süsteemne kasutuseta hoonete järelevalve. Toetavad tegevused on läbimõeldud ja järjepidevad.

Analüüs

KOV-i tugevuseks on kohaliku päästekomando olemasolu, kuid kitsaskohaks on valdkonnale spetsialiseerunud ametniku puudumine, mis mõnevõrra raskendab järjepideva ennetustöö läbiviimist.

2.1.6 Väärteod KOV'is

Tabel 2.1.6.1 Väärteod KOV`s

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Avaliku korra rikkumised (KarS § 262)			1	4	2	0
Alkoholiseaduse rikkumised			0	0	0	0
Alaealiste uimastite tarvitamisega seotud väärteod (sh alkoholiseaduse rikkumised, narkoväärteod (NPALS) ja tubakaseaduse rikkumised)			0	3	1	0
Joobes juhtimised (liiklusseadus § 224)			8	4	2	9

Allikad: KOV

Analüüs

2017. ja 2018. aasta andmeid ei ole võimalik võrdluseks tuua. Olemasolevate andmete pealt on raske välja tuua tendentsi. Igal aastal fikseeritakse joobes juhtimisi, arv on jäänud kümne piiresse aasta kohta. Alkoholiseaduse

rikkumisi perioodil 2019-2022 tuvastatud ei ole. Avaliku korra rikkumisi on politsei menetlenud aastas kuni neli. Enim fikseeriti alaealiste uimastitarvitamisega seotud väärtegusid 2020. aastal - 3.

2.1.7 Varavastased süüteod

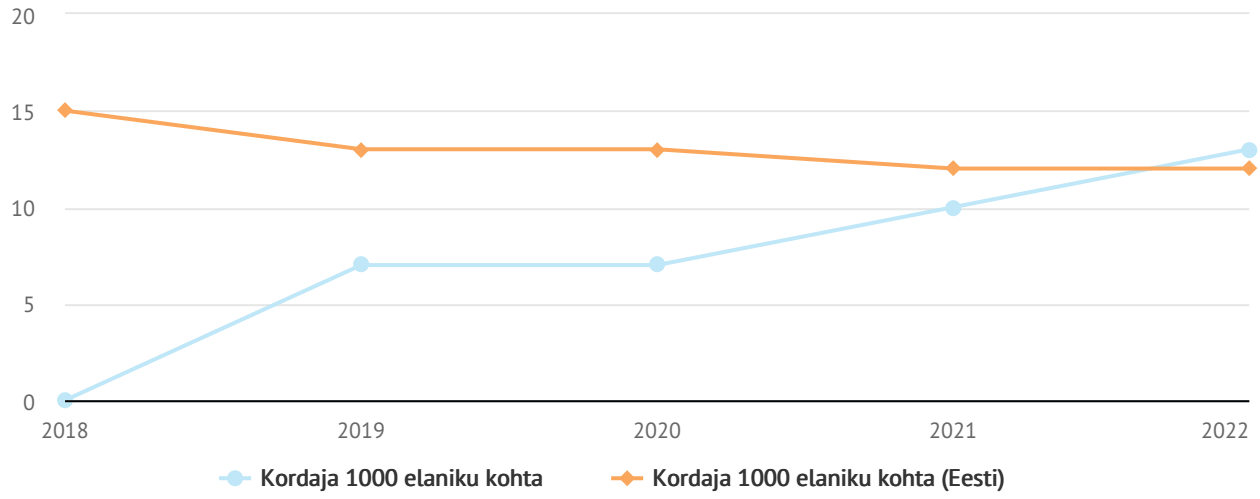

	2018	2019	2020	2021	2022
Kordaja 1000 elaniku kohta	0	7	7	10	13
Kordaja 1000 elaniku kohta (Eesti)	15	13	13	12	12

Joonis 2.1.7.a Varavastased süüteod. Süütegude kordaja ("kokku") aastate lõikes

Allikad: Politsei- ja Piirivalveamet

Analüüs

2018.a andmed puuduvad, kuid kokkuvõttes varavastaste süütegude puhul olukord pigem halvenemas. Tõus on olnud just kelmuste osas ning ka vargused kauplustest (ehk siis väheväärtusliku vara vastu suunatud). Varguste osas kauplustes võib ära tuua üldise majandusliku olukorra maailmas.

2.1.8 Süütegude ennetamine ja kahjude vähendamine

Kirjeldada, kas ja kuidas viiakse KOV-is ellu järgmisi tegevusi:

Hinnang

Turvaline avalik ruum	Olemas on turvakaamerad, tänavalgustus töötab.
Teenused	Rehabilitatsiooniteenust pakub riik, spetsialisti vastuvõtt Loksal. Alaealiste puhul tõsiseid juhtumeid ei ole olnud, alaealiste puhul on toimiv koostöövõrgustik. Kinnisest lasteasutusest meile tagasipöördujaid ei ole olnud. Tugiisikuteenus on tagatud kõikidele abivajajatele.
Toetavad ennetustegevused	Kuritegevuse kaardistamist viib läbi politsei ja vajadusel teavitab/kaasab KOVi. Vajadusel sõnumite kommunikeerimine kohalikus ajalehes ja sotsiaalmeedias.

Avaliku ruumi turvalisuse analüüsimine ei ole järjepidev. Toetavate teenuste tagamine ei ole läbi mõeldud ega korraldatud. Toetavad tegevused on ühekordsed.	○ Väga halb ○ Pigem halb ◉ Pigem hea ○ Väga hea	Toimub järjepidev avaliku ruumi turvalisuse analüüsimine ja vajadusel reageerimine. Läbi on mõeldud toetavate teenuste korraldus ja vajadusel tagatakse teenus. Toetavad tegevused on läbimõeldud ja järjepidevad.

Analüüs

Ennetusega tegeletakse pidevalt, toimiv koostöövõrgustik.

2.1.9 Perevägivalla/lähisuhtevägivalla käigus toime pandud kuriteojuhtumid

Tabel 2.1.9.1 Perevägivalla/lähisuhtevägivalla käigus toime pandud kuriteojuhtumid. Registreeritud KarS § 121 lg 2 p 2 kuritegude arvud

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Lähisuhtevägivalla käigus toime pandud kuriteojuhtumid	0	0	13	4	7	10

Allikad: Politsei- ja Piirivalveamet (andmepäring)

Analüüs

2017. ja 2018. aasta võrdluseks andmed analüüsi keskkonnas puuduvad. Kuriteojuhtumite arv on kõikuv, sageli on olnud tegemist ühtede ja samade peredega. Peredel on võimalik saada tugiisikuteenust, pakutud on peredele vastavaid teenuseid.

2.1.10 Perevägivalla/lähisuhtevägivalla ennetamine

Palun kirjelda järgmisi aspekte

Hinnangud

Ennetavad teenused	Elanikkonna teavitamine lähisuhtevägivallast ja vägivallast teatamise julgustamine.
Tugi abivajajatele	Ohvriabiteenused, psühholoogi teenused, varjupaigateenus. Pered julgevad abisaamiseks pöörduda.
Toetavad tegevused	Välja on pakutud peredele perenõustamist, psühhosotsiaalset nõustamist, perelepituseteenuse saamist on propageeritud.

Ennetavaid teenuseid ei ole piisavalt. Tugi abivajajatele ei ole piisav. Toetavad tegevused on ühekordsed.	○ Väga halb ◉ Pigem halb ○ Pigem hea ○ Väga hea	Ennetavad teenuseid on piisavalt ja vastavad vajadustele. Tugi abivajajatele on kättesaadav ja vastab vajadustele. Toetavad tegevused on läbimõeldud ja järjepidevad.

Analüüs

Vajadusel viiakse kodukülastusi läbi koos koostööpartneritega, abivajavaid peresid nõustatakse, suunatakse.

2.1.11 Inimkannatanutega liiklusõnnetused

Analüüs

Viimaste aastate lõikes on olnud üks jalakäija osalusel toimunud õnnetus, kus sõiduki juht parklast välja tagurdades sõitis otsa sõiduki taga olnud jalakäijale.

2.1.12 Tabatud joobes sõidukijuhid

Analüüs

Aastate lõikes on tabatud joobes juhtide arv olnud kõikuv, see sõltub suures osas järelevalvest (patrullide väljapanekust jne).

2.1.13 Liiklusohutuse alane ennetustöö

Liiklusohutuse alane ennetustöö

Hinnangud

Liiklusohutus lasteasutuste ümbruses	Lasteaia juurde ehitati kõnnitee ja õpetajate parkla ning lasteaia sisehoovi eraldamiseks püstitati aed. Kooli ümbruse ülekäiguradade märgistusi täiendati ning keelustati kooli sisehoovi autoga sõit.
Toetavad ennetustegevused	Lasteaias ja koolis toimuvad liiklusohutusalased üritused. Linnas vähendati sõidukiirus 40km/h.

Lasteasutuste liiklusohutuse analüüsimine ja vajadusel reageerimine(ülekäigurajad, sõidukiirus, valgustus) ei ole regulaarne. Toetavad tegevused on ühekordsed.	○ Väga halb ○ Pigem halb ○ Pigem hea ◉ Väga hea	Toimub regulaarne lasteasutuste liiklusohutuse analüüsimine (ülekäigurajad, sõidukiirus, valgustus) ning vastavalt vajadusele reageeritakse. Toetavad tegevused on läbimõeldud ja järjepidevad.

Analüüs

Ülekäigurajad vajavad veel valgustamist, kuid üldjoontes on lasteasutuste ümbruses liiklusohutus väga heal tasemel.

2.1 Turvaline elukeskkond. Kokkuvõte

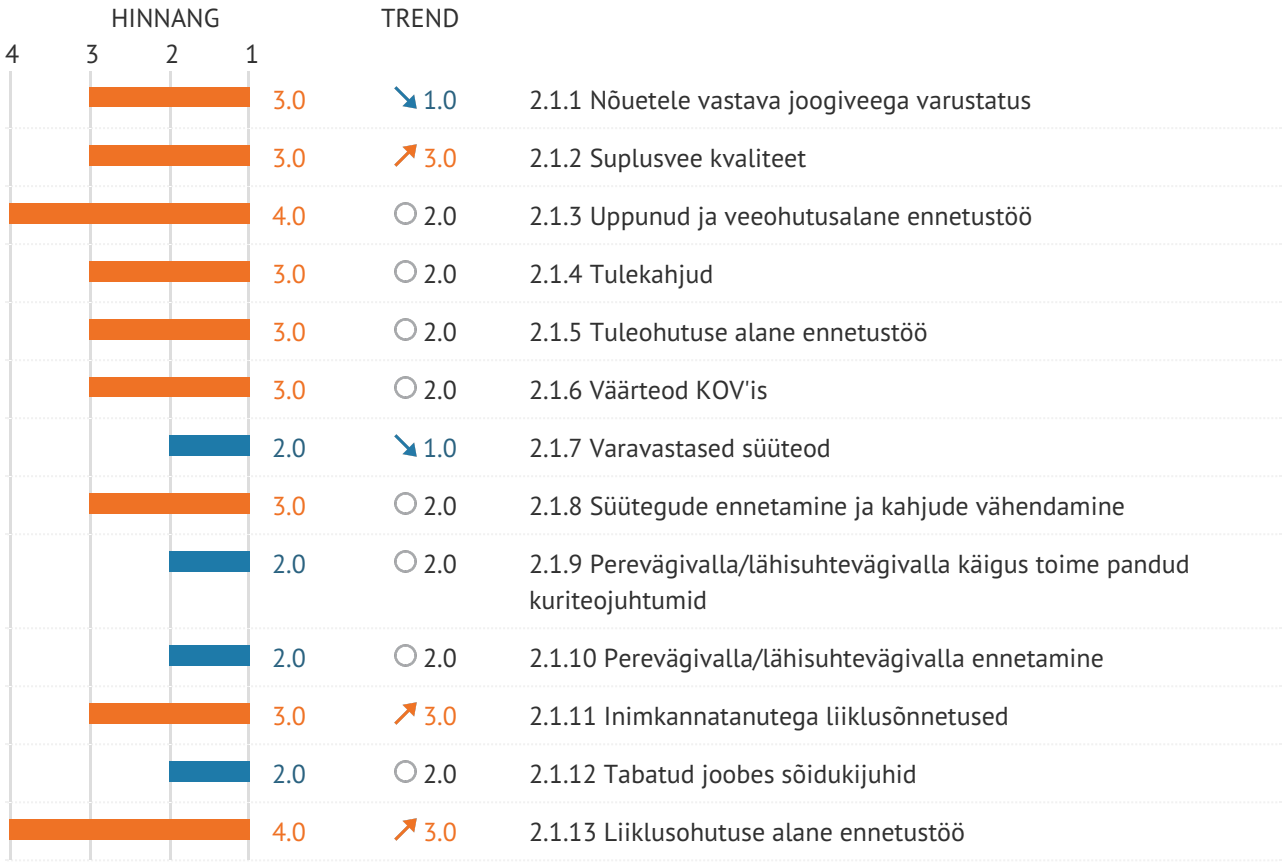

Kokkuvõte:

Ohutuse ja turvalisuse hetkeolukord on pigem hea. Oluline on tihedam koostöö politsei ja päästeametiga ja naaberomavalitsustega. Ennetustegevused veeohutuse ja tuleohutuse tagamiseks peavad olema järjepidevad. Veeohutusalane ja liiklusohutusalane ennetustöö on olnud väga heal tasemel (koolis tunnid). Elukeskkonna tugevuseks on meil tervikliku teenustesüsteemi olemasolu. Suplusvee ja joogivee kvaliteet on hea. Elukeskkonna parendamine on järjepidev töö. Valmis peab olema kriisideks ja teadma, kuidas kriisiolukordades käituda.

Kuna viimased kriisiaastad on mõjutanud inimesi, siis on rohkem perevägivalla ja lähisuhtevägivalla juhtumeid, varavastaseid süütegusid. Rohkem on vaja ennetusprogramme peredele ja inimestele.

TUGEVUSED

- Loksa linna joogivesi vastab kvaliteedinõuetele ning on tarbijale odavam kui kõrval hajaasustuses. Samuti on hea Loksa linna suplusvee kvaliteet.

- Aktiivselt on tegeletud liiklus- ja veeohutusalase ennetustööga sh lasteasutustes ja nende ümbruses. Samuti on kohaliku päästekomando olemasolu aidanud oluliselt kaasa tuleohutusalasele ennetustööle.

- Kitsaskohtade nägemine ja sellest tulenevate tegevuste planeerimine ja läbiviimine. Avaliku ruumi turvalisus on tagatud tänavavalgustuse ja turvakaameratega.

NÕRKUSED

- Levinud on riskikäitumine, mis on tingitud alkoholi ja teiste mõnuainete liigtarvitamisest.

- Perevägivalla ja lähisuhtevägivalla juhtumite arvus ei ole märgata langustendentsi. Varavastased süütegude kordaja 1000 elaniku kohta on viimastel aastatel pea kahekordistunud.

- Vähe rahalisi ressursse ennetustööks.

2.2 Elukeskkond ja planeeringud

2.2.1 Ühistranspordi korraldus

Ühistranspordi korraldus

Hinnangud

Nõudlus ja pakkumine	Teenust korraldab Põhja-Eesti Ühistranspordikeskus.
Rahastusmudel	Põhja-Eesti Ühistranspordikeskusele tasutav liikmemaks on püsinud stabiilne. Maks sõltub rahvaarvust. Linn osaleb Põhja-Eesti Ühistranspordikeskuse projektides liikluskorralduse parendamiseks.
Inimkeksus	Transpordivahendid on sobivad erivajadustega inimestele. Parandamist vajavad osade peatuste seisukorrad (valgustus, ligipääs, varjualuse olemasolu).

Teenuse nõudlust ja vajadustele vastavust ei analüüsita regulaarselt. Rahastusmudel ei ole jätkusuutlik ega arvesta kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel ei ole piisavalt arvestatud inimkeskse.

Väga halb | Pigem halb | Pigem hea | Väga hea

Teenuse nõudlust ja vastavust vajadustega analüüsitakse regulaarselt ning vajadusel reageeritakse. Rahastusmudel on jätkusuutlik ja arvestab kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel on arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

Analüüs

Linnasisest ühistranspordi korraldamise vajadust ei ole, teenused on 600m raadiuses olemas, tänu kompaktsele linnaruumile. Maakondliku liiniga ollakse üldiselt rahul. Ühistranspordi teenusega on pigem rahul 65,1% ja väga rahul 10,8% statistikaameti küsitluse kohaselt.

2.2.2 Koolitranspordi korraldus

Koolitransporti kasutavate õpilaste arv

Tabel 2.2.2.1 Koolitransporti kasutavate õpilaste arv

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Koolitransporti kasutavate õpilaste arv	0	0	0	0	0	0	0	0

Koolitranspordi korraldus

Hinnangud

Nõudlus ja pakkumine	Ei ole nõudlust, väike omavalitsus.
Rahastusmudel	Ei ole vaja rahastada, kuid tulevikus võib tulla päevakorda, kuid mitte antud tervise ja heoluprofiili perioodil.

Inimkeksus	Arutletakse, kuidas naaberomavalitsusega koostööd teha, et neil teenus toimiks ja oleks sujuv.

Teenuse nõudlust ja vajadustele vastavust ei analüüsita regulaarselt. Rahastusmudel ei ole jätkusuutlik. Teenuse osutamisel ei ole piisavalt arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.	○ Väga halb ○ Pigem halb ○ Pigem hea ◉ Väga hea	Teenuse nõudlust ja vastavust vajadustega analüüsitakse regulaarselt ning vajadusel reageeritakse. Rahastusmudel on jätkusuutlik. Teenuse osutamisel on arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

Analüüs

Vajadust ei ole antud hetkel vaja hinnata.

2.2.3 Avaliku ruumi ligipääsetavus ja heakord

Avalike ruumide ligipääsetavuse erinevad aspektid

Hinnangud

Tark planeerimine	Avaliku ruumi planeerimisel võetakse arvesse mitmekesisusust, kus igas vanuses inimestel on midagi teha.
Turvalisus ja heakord	Avalike alade turvakaamerate võrgustikku laiendatakse vastavalt vajadusele. Valgustus ja alade koristus on korraldatud nii linna keskosas kui ka äärealadel. Pingid on olemas linna keskosas, kuid kaalumise all on ka äärealade võrgustiku laiendus.
Inimkeksus	Kõikidele avalikele aladele ja hoonetele on tagatud ligipääs liikumispuuetega inimestele (rannaalal on liikumine raskendatud). Kuulmis- ja nägemispuuetega inimeste ligipääsu võimalused vajavad parandamist.

Avaliku ruumi ligipääsetavuse hindamine ei ole regulaarne ega süsteemne. Planeerimisel ei ole läbivalt arvestatud erivajadustega. Turvalisuse ja heakorra tagamisega esineb sageli probleeme.	○ Väga halb ○ Pigem halb ◉ Pigem hea ○ Väga hea	Avaliku ruumi ligipääsetavuse hindamine on regulaarne ja süsteemne. Läbivalt on arvesse võetud erinevaid vajadusi (nt lapsevanker, ratastool, nägemispuudega inimesed jne), mis arvestavad muuhulgas elanike arvamusega. Turvalisus ja heakord on tagatud.

Analüüs

Üldjoones on avaliku ruumi ligipääsetavus ja heakord tagatud. Kõikidele avalikele aladele ja hoonetele on tagatud ligipääs liikumispuuetega inimestele (rannaalal on liikumine raskendatud). Kuulmis- ja nägemispuuetega inimeste ligipääsu võimalused vajavad parandamist.

Statistikaameti küsitluse tulemused: Üldine rahulolu oma elukeskkonnaga pigem rahul 64,8%. Rahulolu vaba aja

kultuurse veetmise võimalustega pigem rahul 31,7%. Rahulolu liikumis- ja sportimisvõimalustega pigem rahul 48,2%. Rahulolu jalgsi ja jalgrattaga liikumise võimalustega pigem rahul 48,9%, väga rahul 33,3%. Rahulolu rohealade (haljasalad, pargid) piisavuse ja ligipääsetavusega pigem rahul 50,0% ja väga rahul 37,8%. Rahulolu avalike aladega (väljakud, turud, jalakäijate alad, pargid) pigem rahul 42,5%.

2.2.4 Alkoholi ja tubakatarvitamist mõjutavad tegurid

Alkoholi ja tubakatarvitamist mõjutavate tegurite hindamine

Hinnangud

Tark planeerimine	Majandustegevuse registri andmetel on aastatel 2011-2015 10-11 isikul/asutusel (2023 on neid 15tk) olnud õigus tegeleda Loksa linnas alkoholi jaemüügiga. Alkoholimüük on reguleeritud üleriigiliste regulatsioonidega, Loksa Linnavalitsus omapoolseid piiranguid seadnud ei ole. Tubakatoodete müügi õigus on 12-l asutusel. Koostöö kaubandusettevõtetega on toimiv, koostöö politseiga seire osas on toimiv. Toimiv koostöövõrgustik. Erisusi ei ole ja plaanis teha ei ole.
Ravi- ja nõustamisteenused	Perearstikeskuses on info olemas. Suunatud on riiklike asutuste poole. Nõustamisele suunamine. Teenused Tallinnas.
Toetavad tegevused	Toetavate tegevuste ja programmide Loksale toomine on olnud keeruline. Toimetulekuoskusi arendavaid programme kohapeal ei ole, kuid on võimalik saada perenõustamist psühholoogi teenust, psühhosotsiaalset nõustamist, võlanõustamisteenusele saab pöörduda Tallinnasse või Rakveresse. Vanemlikke oskusi arendavaid sekkumisprogramme ei ole, kuid on plaanis. Jagatud on vanemlike oskuste koolitusi hallatavatele asutustele ja lapsevanematele. KOV spetsialistidel on võimalik käia koolitustel. Ennetuslikke sõnumeid jagatakse meililistide kaudu ja sotsiaalmeedias.

Alkoholi- ja tubakatarvitamise ennetamise ja vähendamisega ei tegeleta järjepidevalt. Ei viida ellu testostlemisi. Ravi- ja nõustamisteenuste korraldus ja kättesaadavus ei ole läbi mõeldud. Toetavad tegevused on ühekordsed.	Väga halb	Pigem halb	Pigem hea	Väga hea	Alkoholi- ja tubakatarvitamise ennetamise ja vähendamisega tegeletakse läbimõeldult ja järjepidevalt. Viiakse ellu regulaarseid testostlemisi. Läbi on mõeldud ravi- ja nõustamisteenuste korraldus ja tagatud vajadusel kättesaadavus. Toetavad tegevused on järjepidevad ja süsteemsed.

Analüüs

Viimase nelja aasta jooksul ei ole alkoholi tarvitamist ennetavad ja vähendavad tegurid KOV-is paranenud. Riiklikud kampaaniad on saanud küll suuremat kajastatust, politsei on läbi viinud nn testoste, kaubandusettevõtete töötajate teadlikkus on tõusnud. Noorte seas on alkohol kahjuks endiselt populaarne ja arvamuslikult pingeid maandav.

2.2.5 Toitumist ja liikuvat eluviisi mõjutavad tegurid

Toitumist mõjutavad tegurid

Hinnangud

Tark planeerimine	Tervisliku koolitoidu kättesaadavus toetab laste ja noorte tervislikku toitumist ja kujundab toitumise väärtushinnanguid ning valikuid edaspidiseks. See omakorda aitab ennetada väärtoitumisest põhjustatud või soodustatud haigusi. Toitlustus on haridusasutustes hästi korraldatud. Koolitoit on kõigile Loksa Gümnaasiumi õpilastele tasuta s.t õpilaste koolitoidukulud kaetakse riigi eelarvest. Koolitoitu söövad enamik kui mitte öelda kõik õpilased. Lisaks koolilõunale on õpilasel võimalik saada kell 13.00 0,65 eurot maksvat oodet, mille eest tasub lapsevanem. Loksa Lasteaed Õnnetriinu on liitunud koolipiima programmiga, Loksa Gümnaasium lisaks koolipiima programmile veel kooli puuviljatoetuse programmiga. Lasteaia toidupäeva (hommikusöök, lõunasöök, oode) maksumuseks on 1,6 eurot, mille tasub lapsevanem.
Nõustamisteenused	Noori on suunatud toitumisnõustaja juurde. Propageeritud on tervislikku eluviisi - rohkem liikuma, koos liikumise võimalused avatud.
Toetavad tegevused	Inimestele on jagatud toitumisalast infot kohaliku ajalehe vahendusel, jagatud infomaterjale, ühikskonnas on hakatud palju tähelepanu pöörama õigele ja tervislikule toitumisele, üleriigilised kampaaniad. Kool ja lasteaed teevad regulaarset nõustamisalast tööd.

Allasutustes ei tegeleta järjepidevalt toitlustuse kvaliteediga. Nõustamisteenuse korraldus ei ole läbi mõeldud ega tagatud. Toetavad tegevused on ühekordsed.	Väga halb Pigem halb Pigem hea Väga hea	Allasutustes tegeletakse järjepidevalt toitlustuse kvaliteediga. Nõustamisteenuse korraldus on läbi mõeldud ja vajaduselt tagatakse. Toetavad tegevused on järjepidevad ja läbimõeldud.

Liikumist mõjutavad tegurid

Hinnangud

Tark planeerimine	Üldiselt ollakse rahul liikumisvõimalustega ja elukeskkonnaga, planeerida tuleks rohkem ühistegevusi, vabaaja veetmise võimalusi.
Turvalisus ja heakord	Olulised alad ja teed on valgustatud, tänavate korrashoidu peab rohkem panustama, oluline on panustada kõnniteede ja kergliiklusteede rajamisse.
Toetavad tegevused	Inimesed teavad kelle poole pöörduda, et probleemile lahendus leida, pöördutakse konkreetsete ettepanekutega.

Avaliku ruumi planeerimisel ei arvestata muudatuste mõju igapäevasele liikumisele. Turvalisus ja heakord liikumist toetaval taristul ei ole piisav. Toetavad tegevused on ühekordsed.

Väga halb | Pigem halb | Pigem hea | Väga hea

Avaliku ruumi planeerimisel arvestatakse muudatuste mõju igapäevasele liikumisele. Liikumist toetava taristu turvalisus ja heakord on tagatud. Toetavad tegevused on läbimõeldud ja järjepidevad.

Analüüs

Kergliiklusteed ja kõnniteed on vaja teha korda, talvisel ajal rohkem pöörata tähelepanu teehooldusele, parklate korrashoiule. Rohealade ja parkide valgustust on vaja parandada, et tagada turvalisus ja turvalisuse taju. Heakorda peaksid panustama ka rohkem ühistud ja eramajade omanikud. Lastemänguväljakud vajavad kaasajastamist ja oluline on luua ka kvaliteetseid mänguväljakuid juurde.

2.2 Elukeskkond ja planeeringud. Kokkuvõte

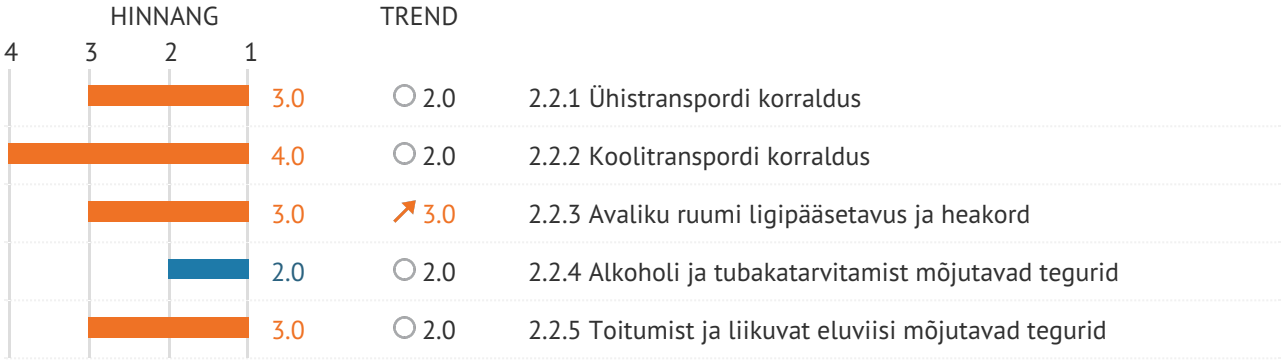

Kokkuvõte:

Kuna Loksa linn asub looduskaunis kohas, siis see on üks selle piirkonna suur pluss, miks siia elama tullakse ja elama jäädakse. Vaja on arendada kergliiklusteid ja linna heakorda peavad panustama kõik elanikud, neid motiveerida hoidma oma kodukohta. Välja on vaja arendada linna keskväljak puhke- ja teenuste pakkumise kohaks, arendada ja kaasajastada sportimis- ja liikumisvõimalusi. Keskkond toetab tervislikke eluviise.

TUGEVUSED

- Puhas loodus ja keskkond. Väga head sportimisvõimalused ja liikumisvõimalused.
- Väga hea ühistranspordiühendus Tallinnaga.
- Aktiivne arendustegevus.

NÕRKUSED

- Väljakutseks on elanikkonna passiivsus, seda nii üritustest osavõtu kui ka heakorratööde teostamise osas.
- Parendamist vajavad kuulmis- ja nägemispuuetega inimeste ligipääsu võimalused linnas tervikuna ning liikumispuudega inimestele juurdepääs ranna-alale.
- Laste mänguväljakud vajavad kaasajastamist ning vajaka on uutest kvaliteetsetest mänguväljakutest.

2.3 Osalusvõimalused

2.3.1 Aktiivne kogukond ja kaasamine

Kodanikeühenduste arv

Tabel 2.3.1.1 Kodanikeühenduste arv

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
KOVis tegutsevate kodanikeühenduste arv	23	24	24	24	25	25

Kodanikuaktiivsuse toetamine

Hinnangud

Tark planeerimine	Loksal reguleerib kodanikeühenduste kaasamist ja toetamist (sh rahalist toetamist) Loksa linna eelarvest mittetulundustegevuseks toetuste andmise kord. See sätestab juriidilistele ja füüsilistele isikutele, mittetulundusühingutele ning sihtasutustele Loksa linna eelarvelistest vahenditest mittetulundustegevuseks toetuste taotlemise, taotluste läbivaatamise ning toetuste andmise ja toetuste kasutamise üle järelevalve teostamise korra. Toetuse andmise eesmärgiks on arendada linnas omaalgatuse toetamise kaudu piirkondlikku arengut, ühistegevust ja tegevusi, mis tagaks linna elanike vaimse ja füüsilise valmisoleku ning heaolu ja noorte mitmekesise võimete arendamise järgnevates tegevusvaldkondades: 1) kultuur; 2) harrastus- ja võistlussport; 3) tervishoid ja sotsiaalhoolekanne; 4) haridus- ja noorsootöö. Taotleja tegevus peab olema suunatud linna elanikele või toimuma nende huvides. Eriti aktiivselt on tegutsenud viimastel aastatel pensionäride ühendused, kes on edukalt kaasanud kogukonda uute teadmiste omandamisele erinevates valdkondades. Ühistegevuste organiseerimisse on kodanikeühendused alati oodatud panustama ning viimastel aastatel uued loodud ühendused on panustanud ühistegevustesse kogukonnas ning noorte valdkonnas. Avalikke teenuseid kodanikeühendustele delegeeritud ei ole. Kodanikeühenduste arv on viimastel aastatel paari võtta kasvanud.
Toetavad tegevused	Kodanikuaktiivsust tunnustatakse kaks korda aastas: Eesti Vabariigi Iseseisvuspäeval veebruaris ja Eesti Vabariigi taasiseseisvumispäeval augustis, ettepanekuid tunnustamiseks saavad teha kõik linnaelanikud. Elanike valdkondlike oskuste ja teadmiste osas on olnud pigem seisak, koostegemise soovid on pigem ühesuunalised - kultuur. On organiseeritud infopäevi korteriühistutele, vaimset tervist toetavaid tegevusi (psühholoogiline nõustamine, perenõustamised jms).

Kogukonna ja kodanikeühenduste kaasamine kohaliku elu korraldamisesse ja strateegilisse planeerimisse ei ole järjepidev ega tulemuslik. Toetus ja koostöö on vähene. Toetavad tegevused on ühekordsed.	Väga halb Pigem halb Pigem hea Väga hea	Kogukonda ja kodanikeühendusi kaasatakse järjepidevalt ja tulemuslikult nii kohaliku elu korraldamisesse kui strateegilisse planeerimisse. Tagatud on pidev tugi ja toimub tihe koostöö. Toetavad tegevused on järjepidevad ja läbimõeldud.

Analüüs

Võimalik on üle vaadata toetustesüsteem, julgustada kirjutama projekte. Kahjuks on vähe aktiivseid eestvedajaid, kes tegeleksid kogukonnatunde tekitamisega, kaasaksid erinevaid huvigruppe. Projektide kirjutamisel peaks rohkem tähelepanu pöörama erinevate huvigruppide koostööle ja võimalustele aktiivselt osalemiseks erinevates planeerimistegevustes.

2.3.3 Võimalused noorsootöös osalemiseks ning osalus- ja kuuluvuskogemuse saamiseks

Noorsootöö ja huvihariduse kättesaadavus KOV-is

Noorsootöö erinevad aspektid

Hinnangud

Tark planeerimine	Osaluskogud ei ole toiminud, on olnud aktiivgrupid. Kaasatakse üksikuid aktiivseid noori, kes tahavad tegutseda.
Rahastusmudel	Riigi poolsed vahendid on iga aastaga vähenenud ja KOV on pannud selle võrra suurema summa, et säiliksid head noorsootöö tegemise võimalused.
Inimkesksus	Viimane kvaliteedi hindamine toimus 2016 hilissügisel.

Noorsootöö olukorda ei analüüsita regulaarselt ning ei ole loodud piisavalt võimalusi kohaliku elu korraldamisse panustamiseks. Rahastusmudel ei ole jätkusuutlik ega taskukohane osalejale. Tegevuste pakkumisel ei ole arvestatud kõigi vanuserühmade vajaduste ja huvidega (sh erivajadused)	Väga halb Pigem halb Pigem hea Väga hea	Noorsootöö olukorda analüüsitakse regulaarselt ning noortele on loodud võimalused kohaliku elu korraldamisse panustada. Rahastusmudel on jätkusuutlik ja osalejale taskukohane. Tegevuste pakkumisel on arvestatud erinevate vanusrühmade vajaduste ja huvidega (sh erivajadused).

Analüüs

Noortekeskust külastavad ka Kuusalu valla noored ning koolivaheajal lisanduvad vanavanemate või sugulaste juurde tulnud noored mujalt (Tallinn, Narva, Soome jne).

Toimivat noortevolikogu ega aktiivgruppi ei ole.

KOV osaluskogus ega ka maakondlikus noortekogus ei ole noori. Volikogus on üks.

KOV-is ei ole noorsootöö valdkonna spetsialisti, kes koordineeriks asutusteülest koostööd.

Noored osalevad aktiivselt erinevate huviringide töös, võimalusi pakutakse.

2.3 Osalusvõimalused. Kokkuvõte

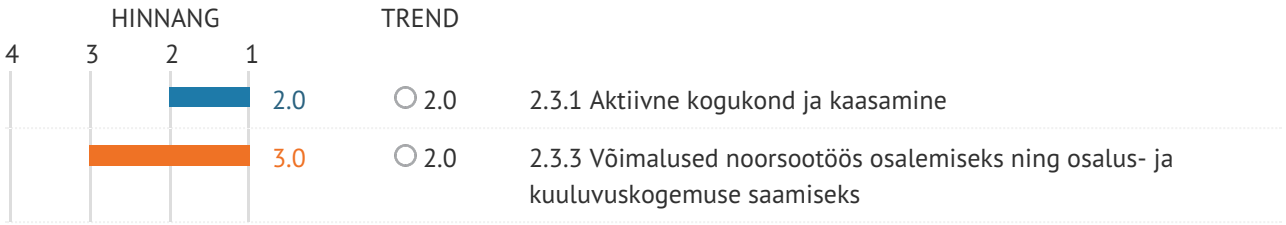

Kokkuvõte:

Osalusvõimalused on vähesed, võimalusi on pakutud, kuid kahjuks on elanikkond passiivne, on aktiivgrupp koolis, tegutsevad pensionäride ühendused. Puudub ühtehoidev kogukond erineva kultuurilise tausta tõttu. Elukaareüleseid ühistegevusi on keeruline luua erineva kultuurilise tausta tõttu. Kuna on väike omavalitsus, siis teavitustöö on lihtne, info jõuab kõikideni. Kuna on vananev elanikkond, siis on vähe kõiki kaasavaid eestvedajaid.

TUGEVUSED

- Inimesed tunnevad üksteist, väike kogukond
- Ühe asumi baasil kogukond, kelleni info viia
- Uued aktiivsed noored pered.

NÕRKUSED

- Erinev kultuuriline taust.
- Vananev elanikkond
- Aktiivsed noored lahkuvad piirkonnast.

3. Universaalsete teenuste kättesaadavus ja kvaliteet

3.1 Tervishoiuga seotud universaalsed teenused

3.1.4 Nõustamisteenuste kättesaadavus

Psühholoogiline individuaalnõustamine

Kirjeldused ja hinnangud

Nõudlus ja pakkumine	Psühholoogi teenuse vajajate arv on viimastel aastatel olnud stabiilne. Pakkumine on katnud nõudluse. Teenus on olnud kättesaadav kohapeal. Teenuse vajadust hinnatakse nõudluse järgi, järjekorda ei ole. Oluline on olnud tagada kvaliteetne teenus.
Rahastusmudel	Rahastus on olnud riigi ja KOV-i poolne, teenusesaajale tasuta. Psühholoogi teenusele on viimastel aastatel kulunud keskmiselt 9000 eurot.
Inimkesksus	Teenust oli võimalik saada eesti keeles ja vene keeles, ligipääs oli tagatud ka erivajaduste ja puuetega inimestele. Teenuse saajate tagasiside mõjutas teenusepakkuja vahetamise vajaduse.

Teenuse nõudlust ja vajadustele vastavust ei analüüsita regulaarselt. Rahastusmudel ei ole jätkusuutlik ega arvesta kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel ei ole piisavalt arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.	○ Väga halb ○ Pigem halb ◉ Pigem hea ○ Väga hea	Teenuse nõudlust ja vastavust vajadustega analüüsitakse regulaarselt ning vajadusel reageeritakse. Rahastusmudel on jätkusuutlik ja arvestab kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel on arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

Psühholoogiline perenõustamine

Hinnangud

Nõudlus ja pakkumine	Viimase aasta jooksul on teenust vajanud alla kümne pere. Teenus on olnud kohapeal kättesaadav. perelepitusteenus on olnud kohapeal kättesaadav.
Rahastusmudel	Rahastus on olnud osaliselt riigipoolne, osaliselt KOV rahastus.
Inimkesksus	Ligipääs on olnud teenusele ka erivajadustega inimestel. Teenust on võimalik olnud saada nii eesti kui ka vene keeles.

Teenuse nõudlust ja vajadustele vastavust ei analüüsita regulaarselt. Rahastusmudel ei ole jätkusuutlik ega arvesta kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel ei ole piisavalt arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.	○ Väga halb ○ Pigem halb ◉ Pigem hea ○ Väga hea	Teenuse nõudlust ja vastavust vajadustega analüüsitakse regulaarselt ning vajadusel reageeritakse. Rahastusmudel on jätkusuutlik ja arvestab kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel on arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega

Sõltuvusprobleemidega isikute ja perede psühholoogiline nõustamine

Hinnangud

Nõudlus ja pakkumine	Sõltuvusprobleemid on toonud kaasa perevägivalla juhtumeid. Võimalik on olnud saada ohvriabi teenust. Vajadusel on aidatud inimesed nõustamisele Tallinnasse. Selliseid juhtumeid on olnud aastas mõni. Üldiselt ei taha inimesed oma sõltuvusprobleeme tunnistada.
Rahastusmudel	Inimesed on tasunud ise oma nõustamiste eest.
Inimkesksus	Kohapeal teenust ei pakuta, inimesed suunatakse Tallinnasse.

Teenuse nõudlust ja vajadustele vastavust ei analüüsita regulaarselt. Rahastusmudel ei ole jätkusuutlik ega arvesta kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel ei ole piisavalt arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.	○ Väga halb ◉ Pigem halb ○ Pigem hea ○ Väga hea	Teenuse nõudlust ja vastavust vajadustega analüüsitakse regulaarselt ning vajadusel reageeritakse. Rahastusmudel on jätkusuutlik ja arvestab kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel on arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

Kriisinõustamine

Hinnangud

Nõudlus ja pakkumine	Ei ole viimastel aastatel teenust kohapeal vaja olnud. Asutustel on oma kriisiplaanid olemas. Nõustamised on võimalik sisse tellida või saada teenusele Tallinnasse. Teenuse kasutajate arv ei ole teada. Hinnangut vajadusel ei ole võimalik anda, sest kõik oleneb, kas kriis toimub või mitte.
Rahastusmudel	Ohvriabiteenus on tasuta, erijuhtumid aitab KOV oma vahenditest katta.
Inimkesksus	Vajaduspõhine, kõikidele on vajadusel teenus tagatud.

Teenuse nõudlust ja vajadustele vastavust ei analüüsita regulaarselt. Rahastusmudel ei ole jätkusuutlik ega arvesta kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel ei ole piisavalt arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

Teenuse nõudlust ja vastavust vajadustega analüüsitakse regulaarselt ning vajadusel reageeritakse. Rahastusmudel on jätkusuutlik ja arvestab kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel on arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

Eneseabi grupid (grupinõustamine)

Hinnangud

Nõudlus ja pakkumine	Kohapeal teenus puudub, inimesi on suunatud Tallinnasse. Teenuse kasutajate ja vajajate arv ei ole teada.
Rahastusmudel	Vastavalt vajadusele KOV kompenseerib.
Inimkeskus	Vajaduspõhiselt on teenus kõikidele tagatud.

Teenuse nõudlust ja vajadustele vastavust ei analüüsita regulaarselt. Rahastusmudel ei ole jätkusuutlik ega arvesta kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel ei ole piisavalt arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

Teenuse nõudlust ja vastavust vajadustega analüüsitakse regulaarselt ning vajadusel reageeritakse. Rahastusmudel on jätkusuutlik ja arvestab kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel on arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

Raseduskriisi nõustamine

Hinnangud

Nõudlus ja pakkumine	Teenust kohapeal ei ole, teenust on võimalik saada Tallinnas. Esmast nõustamist teeb pereõde, kellel on ämmaemanda haridus ja perearst.
Rahastusmudel	Riiklik rahastus.
Inimkeskus	Vajaduspõhine, vajadusel tagatakse kõikidele.

Teenuse nõudlust ja vajadustele vastavust ei analüüsita regulaarselt. Rahastusmudel ei ole jätkusuutlik ega arvesta kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel ei ole piisavalt arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.	Väga halb Pigem halb Pigem hea Väga hea	Teenuse nõudlust ja vastavust vajadustega analüüsitakse regulaarselt ning vajadusel reageeritakse. Rahastusmudel on jätkusuutlik ja arvestab kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel on arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

Noorte seksuaaltervise alane nõustamine

Hinnangud

Nõudlus ja pakkumine	Noortel on seksuaaltervise alast nõustamist võimalik saada Tallinnas. Ka on võimalik esmast nõustamist saada pereõelt. Teenuse kasutajate arv ei ole teada.
Rahastusmudel	Riiklik rahastus.
Inimkesksus	Kõikidel on võimalik nõustamiseks pöörduda spetsialistide poole Tallinnas.

Teenuse nõudlust ja vajadustele vastavust ei analüüsita regulaarselt. Rahastusmudel ei ole jätkusuutlik ega arvesta kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel ei ole piisavalt arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.	Väga halb Pigem halb Pigem hea Väga hea	Teenuse nõudlust ja vastavust vajadustega analüüsitakse regulaarselt ning vajadusel reageeritakse. Rahastusmudel on jätkusuutlik ja arvestab kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel on arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

Pere- ja beebikool

Hinnangud

Nõudlus ja pakkumine	Pere ja beebikooli ei ole seni pakutud. Esimest aastat on Loksal Gordoni perekooli grupp. Gordoni perekoolis osaleb 16 inimest. Grupi täituvus sõltub piirkonna vajadustest, samuti beebikooli vajadus. Sünde on olnud väga vähe ja kuna kõik ei soovi osaleda ühistegevustes, siis ei ole võimalik olnud gruppi organiseerida. Beebide ujutamise kursuseid on proovitud, laste vähesuse tõttu ebaõnnestusid.
Rahastusmudel	On olnud osaliselt riiklik rahastus ja KOVi poolne rahastus.
Inimkesksus	Kõikidele soovijatele on pakutud võimalusi osaleda teiste KOV-ide gruppides.

Teenuse nõudlust ja vajadustele vastavust ei analüüsita regulaarselt. Rahastusmudel ei ole jätkusuutlik ega arvesta kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel ei ole piisavalt arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

Teenuse nõudlust ja vastavust vajadustega analüüsitakse regulaarselt ning vajadusel reageeritakse. Rahastusmudel on jätkusuutlik ja arvestab kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel on arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

Analüüs

Sotsiaalnõustamist teevad sotsiaaltöötajad, võlanõustamisele suunatakse Tallinnasse (abivajajale tasuta, KOV maksab teenuse eest). Nõustamisteenuseid on Loksal kohapeal vaid psühholoogiline nõustamine (isikule tasuta), vajadus on viimase aastaga langenud. Oluline on teavitada inimesi, kus neid nõustamisi on võimalik saada ning kuidas teenusele on võimalik registreerida.

Pere- ja beebikooli on võimalik teha, kui sündiide arv piirkonnas tõuseb.

Pigem on kõikide nõustamisteenuste kättesaadavus piiratud. Samas on teenused kättesaadavad Tallinnas, millega ühistranspordiühendus on väga hea.

3.1 Tervishoiuga seotud universaalsed teenused. Kokkuvõte

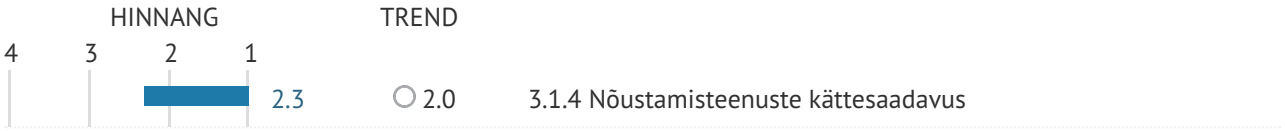

Kokkuvõte:

Puudu on kohapealsetest nõustamisteenustest. Loksal on võimalik saada psühholoogilist nõustamist ja perenõustamist nii eesti kui vene keeles. Perelepitusteenust on ka võimalik saada Loksal.

Teised nõustamisteenused on võimalik saada Tallinnas või Rakveres, majanduslikult keerulises olukorras inimesi ja peresid aitab teenusele saamisel KOV transpordiga või teenuse eest tasumisega.

Loksal pakub esmatasandi tervishoiuteenust Terviseagentuur OÜ, kus töötavad pereõed ja kaks perearsti koha peal, samas hoones töötab ka hambaraviteenus. Loksal on võimalik saada ka füsioteraapiateenust. Eriarstiabi on kättesaadav Tallinnas või Rakveres, eelistatakse Tallinnat. Loksal on üks kool ja üks lastead, mõlemas on koolitervishoiuteenus tagatud, lasteaias on meditsiinitöötaja kohapeal ühel päeval, koolis ülejäänud päevad.

TUGEVUSED

- Tagatud on kohapeal esmatasandi tervishoiuteenus.
- Võimalik on saada psühholoogilist nõustamist Loksal kahes keeles (eesti ja vene)
- Hea transpordiühendus Tallinnaga, kus asuvad teenused.

NÕRKUSED

- Nõustamisteenuseid kohapeal vähe.
- Elanikkonna üldine majanduslik keeruline olukord, et tasuliste teenuste eest ise tasuda.
- Vananev kogukond, mistõttu eriarstabi vajadus suurem.

3.2 Haridusega seotud teenused

3.2.1 Alushariduse ja lastehoiu kättesaadavus

Alushariduse ja lastehoiu kättesaadavus

Hinnangud

Nõudlus ja pakkumine	Laste arv Loksa lasteaias on jäänud viimastel aastatel 85-100 lapse vahemikku. Kohti on kõikidele soovijatele. Kuna Loksa linna ümbritseb Kuusalu vald, siis paljudele lastele on see lähim lasteaed ning Kuusalu valla lapsevanemad otsustavad panna lapse kodulähedasse lasteaeda. Igal õppeaastal vaadatakse teenuse vajadus ja vajadusele vastavus üle ning vastavalt sellele kas siis luuakse või vähendatakse rühmade arvu.
Rahastusmudel	Munitsipaallasteaiale omane rahastusmudel. Kuni 31.12.2023 koosnes lasteaia kohatasu osalustasust (23 eurot) ja õppevahendite kulust (10 eurot) ning kui lasteaias käis korraga enam kui üks laps perest, tasus lapsevanem osalustasu vaid ühe lapse eest. Alates 01.01.2024 on lasteaia kohatasu 45 eurot kuus, mis on ca 5,5% kehtivast töötasu alammäärast. Kui perest käib korraga lasteaias enam kui üks laps, tasub lapsevanem kohatasu vaid ühe lapse eest. See kehtib nii oma KOV lastele, kui ka teiste omavalitsuse lastele.
Inimkesksus	Lasteaias töötavad eestikeelsed rühmad ja keelekümbluse rühmad muukeelsete laste jaoks. Lapsevanem saab valida meelepärase rühma ja esitada avalduse nii digitaalsel kujul SPOKU keskkonnas kui ka paberkandjal koha peal. Lasteaias töötab 0,25 koormusega eestikeelne logopeed, kuid muu tugivõrgustik hetkel kahjuks puudub. Loksa Linnavalitsus on liitunud TUKI projektiga, millesse on kaasatud ka koolieelikute rühmad.

Teenuse nõudlust ja vajadustele vastavust ei analüüsita regulaarselt. Rahastusmudel ei ole jätkusuutlik ega arvesta kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel ei ole piisavalt arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

Teenuse nõudlust ja vastavust vajadustega analüüsitakse regulaarselt ning vajadusel reageeritakse. Rahastusmudel on jätkusuutlik ja arvestab kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel on arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

Analüüs

Lasteaed on võimeline vastu võtma rohkem lapsi, kui on soovijaid. Teistest omavalitsustest on lasteaias üle 20% lapsi.

Erivajadustega laste arv kasvab iga aastaga. Logopeed, kes tegeleb logopeedilist abi vajavate lastega, kuid väikse koormuse tõttu ei kata kõiki vajadusi. Lasteaias on ka tugiisik, kuid erivajadusi on nii palju erinevaid, et eriala spetsialistide ja tugivõrgustiku puudumise tõttu on raske tõsta lapsevanemate teadlikkust ning pakkuda peredele tuge.

3.2.3 Koolikohustuse täitmine

Tabel 3.2.3.1 Koolikohustuse täitmine

	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23
Koolikohustust mittetäitvate laste osakaal (%)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5

Allikad: KOV, EHIS

Analüüs

Koolikohustuse täitmine vaadatakse üle iga õppeaasta alguses septembris. Õppeaasta jooksul võib olla muutusi, kui noor saab 17 ning enam koolis ei käi, siis arvatakse ta nimekirjast välja ning suunatakse õppima kutseõppeasutusse või täiskasvanute gümnaasiumisse. Koolikohustuse täimist jälgitakse pidevalt. Hinnatud on olukord, kui on üldine koolikohustuse mittetäitmine või ei ole teada, kas laps on asunud õppima välismaal. Covidi tagajärjel olid keerulised 2021/2022 ja 2022/2023 õppeaastad, sest siis jõudsid mõjud põhikooli lõpetamisesse, jäädi klassikursust kordama just põhikooli viimases või eelviimases klassis või mindi õppima täiskasvanute gümnaasiumisse.

3.2.5 Hariduslikud tugiteenused

Teenused

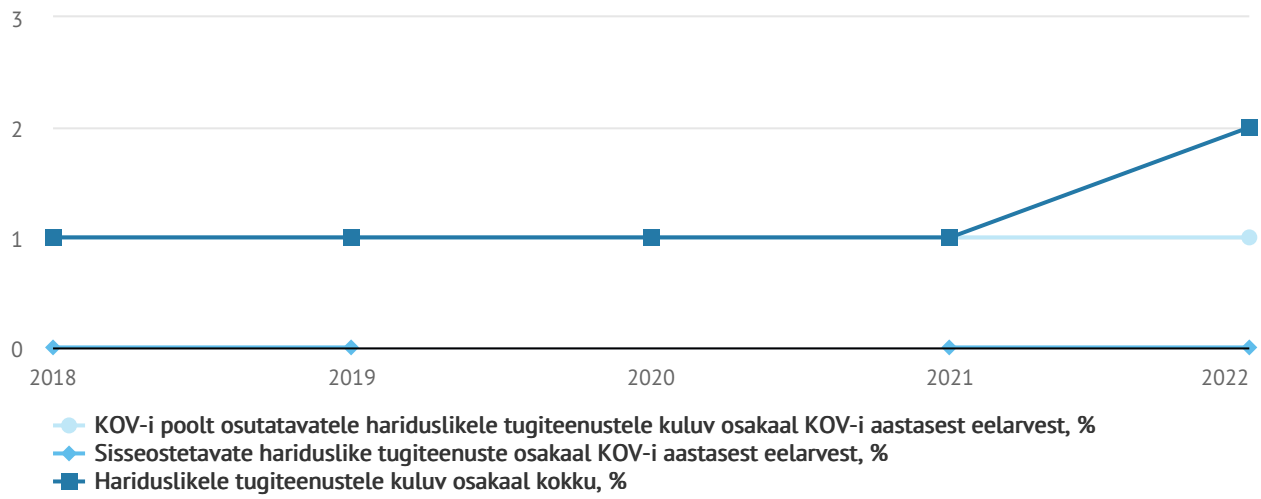

Joonis 3.2.5.a Hariduslike tugiteenuste protsent KOV eelarvest

Eripedagoog

Hinnangud

Nõudlus ja pakkumine	Nõudlus eripdagoogi järgi koolis ja lasteaias on väga suur, kuid kahjuks ei ole võimalik olnud Loksale eripedagoogi teenust saada. Teenuse vajajaid on kuni 20 õpilast ja lasteaias sama palju. Teenust ei saada ka Tallinnast. Eripedagoogi vajadust hinnatakse üldtoe järgi.
Rahastusmudel	Rahastus tuleks KOV eelarvest, osaliselt riigipoolne rahastus võimalik.
Inimekesksus	Kuna ei ole olnud võimalik Loksale eripedagoogi leida, siis on

	inimkesksust võimatu hinnata.	
Teenuse nõudlust ja vajadustele vastavust ei analüüsita regulaarselt. Rahastusmudel ei ole jätkusuutlik. Teenuse osutamisel ei ole piisavalt arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.		Teenuse nõudlust ja vastavust vajadustega analüüsitakse regulaarselt ning vajadusel reageeritakse. Rahastusmudel on jätkusuutlik. Teenuse osutamisel on arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

Psühholoog

Hinnangud

Nõudlus ja pakkumine	Teenust sai 80 erinevat last ja noort. Teenuse vajajate arv hinnanguliselt selline ongi. Kättesaadavus on hea, sest psühholoogid teevad vastuvõtte Loksal ja teenus on nii eesti kui ka venekeelne. Teenuse vajadust hindab kool ja lasteaed igapäevaselt.
Rahastusmudel	Osaliselt oli kaetud riigi poolt, osaliselt KOV eelarvest.
Inimkesksus	Kõik erivajadustega inimesed said teenusel osaleda. Teenust on olnud võimalik saada kahes keeles (eesti ja vene).

Teenuse nõudlust ja vajadustele vastavust ei analüüsita regulaarselt. Rahastusmudel ei ole jätkusuutlik. Teenuse osutamisel ei ole piisavalt arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.		Teenuse nõudlust ja vastavust vajadustega analüüsitakse regulaarselt ning vajadusel reageeritakse. Rahastusmudel on jätkusuutlik. Teenuse osutamisel on arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

Logopeed

Hinnangud

Nõudlus ja pakkumine	Lasteaias on logopeed olemas ja katab eestikeelse nõudluse. 2024. aastal on lasteaias ja koolis ka venekeelne logopeed. Koolis logopeedi ei ole aastaid olnud, otsitakse pidevalt, ei ole võimalik leida. Osadel juhtumitel on teenust saanud laps Tallinnas.
Rahastusmudel	Lasteaias KOV rahastus, koolis oleks võimalik ka osaline riigipoolne rahastus.
Inimkesksus	Teenust pakutakse hetkel KOV-is mõlemas keeles, koolis vaid venekeelne. Tagasisidet ei ole teenuse kohta kogutud, sest teenust ei ole saadud järjepidevalt.

Teenuse nõudlust ja vajadustele vastavust ei analüüsita regulaarselt. Rahastusmudel ei ole jätkusuutlik. Teenuse osutamisel ei ole piisavalt arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.	○ Väga halb ◉ Pigem halb ○ Pigem hea ○ Väga hea	Teenuse nõudlust ja vastavust vajadustega analüüsitakse regulaarselt ning vajadusel reageeritakse. Rahastusmudel on jätkusuutlik. Teenuse osutamisel on arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

Sotsiaalpedagoog

Hinnangud

Nõudlus ja pakkumine	Nõudlus sotsiaalpedagoogi järele on tõusnud eriti viimastel aastatel. Vajadus on sotsiaalpedagoogi järgi 30-40 lapsel. Kooli on otsitud sotsiaalpedagoogi alates 2023. aastast, kuid sobivat spetsialisti ei ole leitud.
Rahastusmudel	Rahastataks KOV eelarvest.
Inimkesksus	Vajadus on nii eesti kui vene keelt valdava spetsialisti järele.

Teenuse nõudlust ja vajadustele vastavust ei analüüsita regulaarselt. Rahastusmudel ei ole jätkusuutlik. Teenuse osutamisel ei ole piisavalt arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.	◉ Väga halb ○ Pigem halb ○ Pigem hea ○ Väga hea	Teenuse nõudlust ja vastavust vajadustega analüüsitakse regulaarselt ning vajadusel reageeritakse. Rahastusmudel on jätkusuutlik. Teenuse osutamisel on arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

Pikapäevarühm

Hinnangud

Nõudlus ja pakkumine	Pikapäevarühmas käib keskmiselt 45-50 last. Pikapäevarühmas on võimalik käia kõikidel, kui vanem on vastava avalduse kooli esitanud. Nõudlust hinnatakse kord aastas sügisel.
rahastusmudel	Rahastab KOV, pikapäevarühma toitlustuse tasub üldjuhul lapsevanem, majanduslikult raskes olukorras perel on võimalik saada KOV toetust toitlustusele.
Inimkesksus	Teenus on 1.-3. klassi õpilastele, on olnud ka kuni 6. klassini, kuid teenuse vajadus oli väga väike.

Teenuse nõudlust ja vajadustele vastavust ei analüüsita regulaarselt. Rahastusmudel ei ole jätkusuutlik. Teenuse osutamisel ei ole piisavalt arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.	○ Väga halb ○ Pigem halb ○ Pigem hea ◉ Väga hea	Teenuse nõudlust ja vastavust vajadustega analüüsitakse regulaarselt ning vajadusel reageeritakse. Rahastusmudel on jätkusuutlik. Teenuse osutamisel on arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

Õpilaskodu

Hinnangud

Nõudlus ja pakkumine	Õpilaskodu Loksal ei ole, sest töötab õpilastransport ja ühistransport. Vajajaid oleks mõned üksikud, kuid kui laiendada piirkonda, siis võib vajadus lähiaastatel tekkida.
Rahastusmudel	Rahastaks riik koos KOV-iga.
Inimkeksus	Õpilaskodu oleks siis võimalik kasutada kõikidel õpilastel, kellel vaja. Vajadus võib olla ka enda linna noortel, kellel on kodus keeruline olukord.

Teenuse nõudlust ja vajadustele vastavust ei analüüsita regulaarselt. Rahastusmudel ei ole jätkusuutlik. Teenuse osutamisel ei ole piisavalt arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.	○ Väga halb ○ Pigem halb ◉ Pigem hea ○ Väga hea	Teenuse nõudlust ja vastavust vajadustega analüüsitakse regulaarselt ning vajadusel reageeritakse. Rahastusmudel on jätkusuutlik. Teenuse osutamisel on arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

Karjäärinõustamine ja karjääriinfo

Hinnangud

Nõudlus ja pakkumine	Karjäärinõustamist tehakse 9. ja 12. klassi noortele, samuti on võimalik teenust saada Tallinna Karjäärikeskuses. Vajadus on suurem, kui pakkumine antud hetkel.
Rahastusmudel	Rahastab riik Töötukassa kaudu, KOV toetus.
Inimkeksus	Kõikidele vajajatele on teenus tagatud kooli kaudu, samuti suunatakse noori otse Karjäärikeskustesse, veebiteabe juurde või Töötukassa konsultandi juurde. Alates 2024. aasta maist alustab Loksal tööd noorte heaoluspetsialist, kes suunab noori karjäärinõustamisele ja jagab karjääriinfot.

Teenuse nõudlust ja vajadustele vastavust ei analüüsita regulaarselt. Rahastusmudel ei ole jätkusuutlik. Teenuse osutamisel ei ole piisavalt arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

Teenuse nõudlust ja vastavust vajadustega analüüsitakse regulaarselt ning vajadusel reageeritakse. Rahastusmudel on jätkusuutlik. Teenuse osutamisel on arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

Analüüs

Nii KOVi poolt pakutavate kui ka sisseostetavate hariduslikele tugiteenustele kuluv osakaal on suurenemas. Endiselt on puudu eripedagoog ja sotsiaalpedagoog, kuid leitud on venekeelne logopeed ning psühholoogiline abi on heal tasemel. Koolis toimub karjäärinõustamine. Õpilaskodu ei ole, kuid puudub ka vajadus.

Kindlasti on vaja leida kooli ja lasteaeda eripedagoog ning kooli sotsiaalpedagoog.

3.2 Haridusega seotud teenused. Kokkuvõte

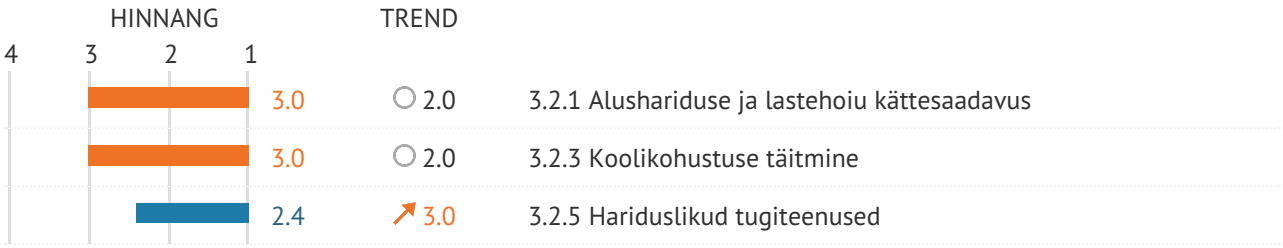

Kokkuvõte:

Nii KOVi poolt osutatav kui ka sisseostetavate hariduslikele tugiteenustele kuluv osakaal on suurenemas. Endiselt on puudu eripedagoog ja sotsiaalpedagoog, kuid leitud on venekeelne logopeed ning psühholoogiline abi on heal tasemel. Koolis toimub karjäärinõustamine. Õpilaskodu ei ole, kuid puudub ka vajadus.

Alushariduse kättesaadavus ja koolikohustuse täitmine on heal tasemel. Puudujäägid on hariduslike tugiteenuste tagamisel (sotsiaalpedagoog, eripedagoog).

TUGEVUSED

- Lasteaiakohtade piisavus.
- Psühholoogilise abi kättesaadavus.
- Koolikohustuse mittetäitmise ennetamistegevused.

NÕRKUSED

- Tugispetsialistide vähesus.
- Tugiteenuste vähesus.
- Kulub rohkem rahalist resurssi, kuna kõiki tugiteenuseid on vaja tagada kahes keeles.

4. Haavatavate (riskis) sihtrühmadega tegelemine

4.1 Sotsiaalteenused ja -toetused

4.1.1 KOV osutatavad sotsiaalteenused

KODUTEENUS

Hinnangud

Nõudlus ja pakkumine	Koduteenust saavad taotleda isikud toiminguteks, mida nad terviseseisundist, tegevusvõimest või elukeskkonnast tulenevatel põhjustel ei suuda sooritada kõrvalabita, kuid mis on vajalikud kodustes tingimustes elamiseks, nagu kütmine, toiduvalmistamine, eluruumi ja riiete korrastamine ning väljaspool eluruumi toiduainete ja majapidamistarvete ostmine ja muu asjaajamine. Linnavalitsuses on teenuse pakkumiseks tööl kaks hooldustöötajat.
Rahastusmudel	Koduteenuse saaja tasub teenuse eest vastavalt linnavalitsuse korraldusega kehtestatud hinnakirjale. Põhjendatud juhtudel võib linnavalitsus teenuse saaja teenuse eest tasumisest osaliselt või täielikult vabastada.
Inimkesksus	Hindamine toimub otse koduhooldaja poolt. Lähedaste ja/või abivajava poolt tuleb esitada ainult avaldus Loksa Linnavalitsuse sotsiaaltöötajale.

Teenuse pakkumise võimekus ei ole piisav nõudluse rahuldamiseks. Ootejärjekorrad on liiga pikad. Rahastusmudel ei ole jätkusuulik ega arvesta inimese suutlikkust omaosalust tagada. Teenuse korraldamisel ja osutamisel ei ole piisavalt arvestatud inimkeskse lähenemisega.	Väga halb Pigem halb Pigem hea Väga hea	Teenuse pakkumise võimekus ületab nõudluse. Ootejärjekordi ei ole või on need mõistliku pikkusega. Rahastusmudel on jätkusuutlik ja arvestab abivajaja maksevõimet. Teenuse osutamisel on arvestatud kõikide inimkeskuse aspektidega.

VÄLJASPOOL KODU OSUTATAV ÜLDHOOLDUSTEENUS

Hinnangud

Nõudlus ja pakkumine	Väljaspool kodu osutatava üldhooldusteenuse (edaspidi üldhooldusteenus) eesmärgiks on turvalise keskkonna ja toimetuleku tagamine täisealisele isikule, kes terviseseisundist, tegevusvõimest või elukeskkonnast tulenevatel põhjustel ei suuda kodustes tingimustes ajutiselt või püsivalt iseseisvalt toime tulla.
Rahastusmudel	Väljaspool kodu osutatava üldhooldusteenuse rahastamisel kinnitab teenuse hinna teenuse osutaja. Üldhooldusteenust rahastatakse linna eelarvest ja isikult võetavast tasust. Isik tasub teenuskoha maksumusest majutus- ja toitlustuskulud ja muud teenuse osutamisega seotud kulud. Kulud, mis ületavad linnavalitsuse poolt kehtestatud hoolduskulude tasumise piirmäära tasub isik omavahenditest või ülalpidajate abiga.

	Väljaspool kodu osutatava üldhooldusteenuse jätkuv rahastamine on korraldatud nii, et enne uut eelarveaastat vaatab spetsialist hiljemalt 1. detsembriks läbi teenuse rahastamise korraldused, selgitab välja teenuse saaja ja soovi avaldanud ülalpidamiskohustuslas(t)e majandusliku seisu. Juhul, kui teenust saava või ülalpidamiskohustuslas(t)e või mõlemate majanduslik ja/või varanduslik olukord on: - muutunud, nii et nad on võimelised teenuse eest täiendavat hüvitist tasuma, muudab linnavalitsus linna eelarvest teenuse eest makstava osa suurust oma korraldusega; - oluliselt halvenenud, mistõttu nad ei ole võimelised teenuse eest täiendavat hüvitist tasuma, on teenuse saajal ja ülalpidamiskohustuslas(t)el õigus taotleda linna eelarvest makstava osa suurendamist.
Inimkesksus	Üldhooldusteenuse osutamisel lähtutakse teenuse saaja hooldusvajadusest ja hooldusplaanist.

Teenuse pakkumise võimekus ei ole piisav nõudluse rahuldamiseks. Ootejärjekorrad on liiga pikad. Rahastusmudel ei ole jätkusuulik ega arvesta inimese suutlikkust omaosalust tagada. Teenuse korraldamisel ja osutamisel ei ole piisavalt arvestatud inimkeskse lähenemisega.	○ Väga halb ○ Pigem halb ◉ Pigem hea ○ Väga hea	Teenuse pakkumise võimekus ületab nõudluse. Ootejärjekordi ei ole või on need mõistliku pikkusega. Rahastusmudel on jätkusuutlik ja arvestab abivajaja maksevõimet. Teenuse osutamisel on arvestatud kõikide inimkeskuse aspektidega.

TÄISEALISE ISIKU HOOLDUS

Hinnangud

Nõudlus ja pakkumine	Hooldus seatakse täisealisele isikule (edaspidi hooldatav), kes vaimse või kehalise puude tõttu vajab abi oma õiguste teostamiseks ja kohustuste täitmiseks. Hooldus seatakse ja hooldav isik määratakse hooldatava nõusolekul.
Rahastusmudel	Hooldajaks määratud isikule tasu ei maksta.
Inimkesksus	Tagama piisava kõrvalabi ja juhendamise hooldatavale, kes ei tule iseseisvalt toime söömise, hügieenitoimingute, riietumise, liikumise ja suhtlemisega; tagama hooldatava ohutuse, kui hooldatav oma tegevuse või tegevusetusega võib tekitada kahju iseenda või teiste inimeste elule, tervisele või varale; teavitama linnavalitsust hooldusega seoses tekkinud probleemidest või hooldusvajaduse lõppemisest või edasist hooldust võimatuks muutvatest asjaoludest kümne päeva jooksul asjaolude tekkimisest.

Teenuse pakkumise võimekus ei ole piisav nõudluse rahuldamiseks. Ootejärjekorrad on liiga pikad. Rahastusmudel ei ole jätkusuulik ega arvesta inimese suutlikkust omaosalust tagada. Teenuse korraldamisel ja osutamisel ei ole piisavalt arvestatud inimkeskse lähenemisega.	○ Väga halb ○ Pigem halb ◉ Pigem hea ○ Väga hea	Teenuse pakkumise võimekus ületab nõudluse. Ootejärjekordi ei ole või on need mõistliku pikkusega. Rahastusmudel on jätkusuutlik ja arvestab abivajaja maksevõimet. Teenuse osutamisel on arvestatud kõikide inimkeskuse aspektidega.

TUGIISIKUTEENUS

Hinnangud

Nõudlus ja pakkumine	Tugiisikuteenust osutatakse: last kasvatavatele isikutele, kes vajavad abi lapse eest hoolitsemisel ning lapsele turvalise ja toetava kasvukeskkonna loomisel; isikutele, kes vajavad abi puude, haiguse või raske olukorra tõttu, mis oluliselt raskendab toimetulekut; lastele, kes vajavad abi asenduskoduteenusel, eestkostel, perekonnas hooldamise teenusel või varjupaigateenusel viibides või sealt lahkudes iseseisvalt elama asumisel; isikutele, kes vajavad abi kinnipidamiskohast vabanemise järgselt. Lapsele osutatakse teenust tema seadusliku esindaja nõusolekul ja arvestades vähemalt 10-aastase lapse soovi. Arvestada tuleb ka noorema kui 10-aastase lapse soovi, kui lapse arengutase seda võimaldab.
Rahastusmudel	Tugiisikuteenuse saamiseks esitatakse linnavalitsusele põhjendatud kirjalik taotlus. Teenuse vajaduse märkamisel võib teenuse osutamise protsessi algatada ka sotsiaalametnik. Teenuse saaja tasub teenuse eest vastavalt linnavalitsuse korraldusega kehtestatud hinnakirjale. Põhjendatud juhtudel võib linnavalitsus teenuse saaja teenuse eest tasumisest osaliselt või täielikult vabastada.
Inimkesksus	Sobiva tugiisiku olemasolul määratakse isikule tugiisikuteenus sotsiaalametniku ettepanekul linnavalitsuse korraldusega kümne tööpäeva jooksul nõuetekohase taotluse saabumise päevast. Isiklikuks abistajaks määratav isik peab isiklikuks abistajaks määramise kohta andma kirjaliku nõusoleku

Teenuse pakkumise võimekus ei ole piisav nõudluse rahuldamiseks. Ootejärjekorrad on liiga pikad. Rahastusmudel ei ole jätkusuulik ega arvesta inimese suutlikkust omaosalust tagada. Teenuse korraldamisel ja osutamisel ei ole piisavalt arvestatud inimkeskse lähenemisega.	○ Väga halb ○ Pigem halb ◉ Pigem hea ○ Väga hea	Teenuse pakkumise võimekus ületab nõudluse. Ootejärjekordi ei ole või on need mõistliku pikkusega. Rahastusmudel on jätkusuutlik ja arvestab abivajaja maksevõimet. Teenuse osutamisel on arvestatud kõikide inimkeskuse aspektidega.

ISIKLIKU ABISTAJA TEENUS

Hinnangud

Nõudlus ja pakkumine	Isikliku abistaja teenuse eesmärk on suurendada puude tõttu füüsilist kõrvalabi vajava täisealise isiku iseseisvat toimetulekut ja osalemist kõigis eluvaldkondades, vähendades teenust saava isiku seadusjärgsete hooldajate hoolduskoormust. Teenuse osutamisel abistatakse teenuse saajat tegevustes, mille sooritamiseks vajab isik puude tõttu füüsilist kõrvalabi. Isiklik abistaja aitab isikut tema igapäevaelu tegevustes, nagu liikumisel, söömisel, toidu valmistamisel, riietumisel, hügieenitoimingutes, majapidamistöödes ja muudes toimingutes, milles isik vajab juhendamist või kõrvalabi.
Rahastusmudel	Isikliku abistaja teenuse saaja tasub teenuse eest vastavalt linnavalitsuse korraldusega kehtestatud hinnakirjale. Põhjendatud juhtudel võib linnavalitsus teenuse saaja teenuse eest tasumisest osaliselt või täielikult vabastada.
Inimkesksus	Teenuse saajal on õigus valida teenust vahetult osutavat isikut. Soovi esitamise korral abistab kohaliku omavalitsuse üksus teenuse saajat teenust vahetult osutava isiku leidmisel. Teenuse saajal on õigus enne teenust vahetult osutava isiku kindlaksmääramist omavahelise sobivuse hindamiseks temaga kohtuda.

Teenuse pakkumise võimekus ei ole piisav nõudluse rahuldamiseks. Ootejärjekorrad on liiga pikad. Rahastusmudel ei ole jätkusuulik ega arvesta inimese suutlikkust omaosalust tagada. Teenuse korraldamisel ja osutamisel ei ole piisavalt arvestatud inimkeskse lähenemisega.	○ Väga halb ○ Pigem halb ◉ Pigem hea ○ Väga hea	Teenuse pakkumise võimekus ületab nõudluse. Ootejärjekordi ei ole või on need mõistliku pikkusega. Rahastusmudel on jätkusuutlik ja arvestab abivajaja maksevõimet. Teenuse osutamisel on arvestatud kõikide inimkeskuse aspektidega.

SOTSIAALTRANSPORT

Hinnangud

Nõudlus ja pakkumine	Sotsiaaltransporditeenuse eesmärk on võimaldada puudega isikul, kellel puue takistab isikliku või ühissõiduki kasutamist, kasutada tema vajadustele vastavat transpordivahendit tööle või õppeasutusse sõitmiseks või avalike teenuste kasutamiseks.
Rahastusmudel	Teenuse saaja tasub teenuse eest vastavalt linnavalitsuse korraldusega kehtestatud hinnakirjale või teenuse osutaja poolt esitatud arvele. Põhjendatud juhtudel võib linnavalitsus teenuse saaja teenuse eest tasumisest osaliselt või täielikult vabastada.
Inimkesksus	Sotsiaaltransporditeenust osutatakse vajaduspõhiselt arvestades inimeste majanduslikku olukorda ja seisundit.

Teenuse pakkumise võimekus ei ole piisav nõudluse rahuldamiseks. Ootejärjekorrad on liiga pikad. Rahastusmudel ei ole jätkusuulik ega arvesta inimese suutlikkust omaosalust tagada. Teenuse korraldamisel ja osutamisel ei ole piisavalt arvestatud inimkeskse lähenemisega.	Väga halb Pigem halb Pigem hea Väga hea	Teenuse pakkumise võimekus ületab nõudluse. Ootejärjekordi ei ole või on need mõistliku pikkusega. Rahastusmudel on jätkusuutlik ja arvestab abivajaja maksevõimet. Teenuse osutamisel on arvestatud kõikide inimkeskuse aspektidega.

VÕLANÕUSTAMISTEENUS

Hinnangud

Nõudlus ja pakkumine	Võlanõustamisteenuse eesmärk on abistada isikut tema varalise olukorra kindlakstegemisel, võlausaldajaga läbirääkimiste pidamisel ja nõuete rahuldamisel, vältida uute võlgnevuste tekkimist toimetulekuvõime parandamise kaudu ning lahendada muid võlgnevusega seotud probleeme.
Rahastusmudel	Võlanõustamisteenus on isikule tasuta.
Inimkeskus	Teenuse sihtgrupiks on võlaprobleemidega isikud või isikud, kellel on võlgnevuse tekkimise oht ning kes ei ole võimelised iseseisvalt tekkinud (tekkivaid) rahalisi kohustusi täitma. Võlanõustamisteenust osutavad linnavalitsuse sotsiaaltöötajad või vastavat kvalifikatsiooni omav teenuseosutaja.

Teenuse pakkumise võimekus ei ole piisav nõudluse rahuldamiseks. Ootejärjekorrad on liiga pikad. Rahastusmudel ei ole jätkusuulik ega arvesta inimese suutlikkust omaosalust tagada. Teenuse korraldamisel ja osutamisel ei ole piisavalt arvestatud inimkeskse lähenemisega.	Väga halb Pigem halb Pigem hea Väga hea	Teenuse pakkumise võimekus ületab nõudluse. Ootejärjekordi ei ole või on need mõistliku pikkusega. Rahastusmudel on jätkusuutlik ja arvestab abivajaja maksevõimet. Teenuse osutamisel on arvestatud kõikide inimkeskuse aspektidega.

VARJUPAIGATEENUS

Hinnangud

Nõudlus ja pakkumine	Varjupaigateenuse eesmärk on ajutise ööbimiskoha võimaluse kindlustamine täisealisele isikule, kes ei ole võimeline endale ööbimiskohta leidma. Ajutises ööbimiskohas peab olema tagatud voodikoht, pesemisvõimalus ja turvaline keskkond.
Rahastusmudel	Varjupaigateenuse saaja tasub teenuse eest vastavalt linnavalitsuse korraldusega kehtestatud hinnakirjale.
Inimkeskus	Linnavalitsus võib halduslepinguga volitada varjupaigateenuse osutamise otsustamise eraõiguslikule juriidilisele või füüsilisele isikule,

	linnavalitsuse hallatavale asutusele või teise kohaliku omavalitsuse üksuse ametiasutusele.

Teenuse pakkumise võimekus ei ole piisav nõudluse rahuldamiseks. Ootejärjekorrad on liiga pikad. Rahastusmudel ei ole jätkusuulik ega arvesta inimese suutlikkust omaosalust tagada. Teenuse korraldamisel ja osutamisel ei ole piisavalt arvestatud inimkeskse lähenemisega.	○ Väga halb ○ Pigem halb ◉ Pigem hea ○ Väga hea	Teenuse pakkumise võimekus ületab nõudluse. Ootejärjekordi ei ole või on need mõistliku pikkusega. Rahastusmudel on jätkusuutlik ja arvestab abivajaja maksevõimet. Teenuse osutamisel on arvestatud kõikide inimkeskuse aspektidega.

ELURUUMI TAGAMISE TEENUS

Hinnangud

Nõudlus ja pakkumine	Eluruumi tagamise eesmärk on eluruumi kasutamise võimaluse kindlustamine isikule, kes ei ole sotsiaalmajanduslikust olukorrast tulenevalt võimeline enda ja oma perekonna vajadustele vastavat eluruumi tagama. Linnale kuuluvate eluruumide kasutusele andmise kord reguleeritakse Loksa Linnavolikogu määrusega.
Rahastusmudel	Kulu ei hüvitata, kui taotleja või tema ülalpidamiskohustusega isikute varaline seisund võimaldab kulu kanda ise.
Inimkesksus	Kulude hüvitamiseks esitab isiku linnavalitsusele taotluse, milles põhjendab eluruumi kohandamise vajadust, nimetab töö valmimise planeeritava tähtaja ning esitab andmed eluruumi kasutamise õiguse kohta. Taotlusele lisatakse eksperdihinnang eluruumi kohandamise vajalikkuse ja võimalikkuse kohta, töö ja materjali hinnapakkumised ning eluruumi omaniku kirjalik nõusolek eluruumi kohandamise kohta, kui taotleja ei ole kohandatava eluruumi omanik.

Teenuse pakkumise võimekus ei ole piisav nõudluse rahuldamiseks. Ootejärjekorrad on liiga pikad. Rahastusmudel ei ole jätkusuulik ega arvesta inimese suutlikkust omaosalust tagada. Teenuse korraldamisel ja osutamisel ei ole piisavalt arvestatud inimkeskse lähenemisega.	○ Väga halb ○ Pigem halb ◉ Pigem hea ○ Väga hea	Teenuse pakkumise võimekus ületab nõudluse. Ootejärjekordi ei ole või on need mõistliku pikkusega. Rahastusmudel on jätkusuutlik ja arvestab abivajaja maksevõimet. Teenuse osutamisel on arvestatud kõikide inimkeskuse aspektidega.

MILLISEID TEENUSEID KOV LISAKS OSUTAB?

Hinnangud

Teenus 1
Teenuse nimi:
Lapsehoiuteenus
Teenuse kirjeldus:

Teenust osutab Loksa Lasteaed Õnnetriinu, kui vanemad seda soovivad. Teenuse osutamisega seotud kulud kaetakse osaliselt või täielikult linna eelarvest ja volikogu kehtestatud korras lapsevanema poolt tasutud kohatasu ja toiduraha arvelt. Raske ja sügava puudega lapse hooldamise, arendamise ja turvalisuse tagab taotleja asemel puudega lapsega individuaalselt tegelev lapsehoidja väljaõppega isik. Raske ja sügava puudega laste puhul hindab linnavalitsuse sotsiaaltöötaja lapsehoiuteenuse vajadust igal lapsel eraldi ja soovi esitamise korral nõustab teenuse saajat lapsehoiuteenuse osutaja valikul. Linnavalitsus võib halduslepinguga volitada lapsehoiuteenuse osutamise eraõiguslikule juriidilisele või füüsilisele isikule või teise kohaliku omavalitsuse üksuse ametiasutusele.
Hinnang:
Pigem hea (3)

Teenus 2
Teenuse nimi:
Vaimse tervise teenus - psühholoog, perenõustamine, vaimse tervise nõustamine.
Teenuse kirjeldus:
Loksal võimalik on kord nädalas saada vaimse tervise nõustamist, psühholoogi teenust ja perenõustamist. Teenust pakub MTÜ TOETUS. Teenusele saamiseks tuleb pöörduda Loksa Linnavalitsuse sotsiaaltöötajate poole.
Hinnang:
Pigem hea (3)

Teenus 3
Teenuse nimi:
Vältimatu sotsiaalabi.
Teenuse kirjeldus:
Vältimatut sotsiaalabi osutatakse abivajajale, kes viibib Loksa linna haldusterritooriumil ja on piisavate elatusvahenditeta ning kellel puudub mitteformaalne tugivõrgustik ja ressursid endale toidu ja riietuse tagamiseks. Vältimatu sotsiaalabina tagatakse abivajajale tema vajadusest lähtuvalt: 1) toidupakk, mis sisaldab vähemalt üheks söögikorraks piisava koguse toiduaineid; 2) aastaajale vastavad, terved, puhtad ja abivajaja kehamõõtmetega sobivad alus- ja ülerõivad ning jalatsid. Vältimatu sotsiaalabi on abi saajale tasuta.
Hinnang:
Pigem hea (3)

Analüüs

Otsitakse pidevalt teenuste laiendamise võimalusi ning ka teenuste kvaliteet on heal tasemel.

4.1.2 Toimetulekutoetuse saajad

Toimetulekutoetuse saajate hulk

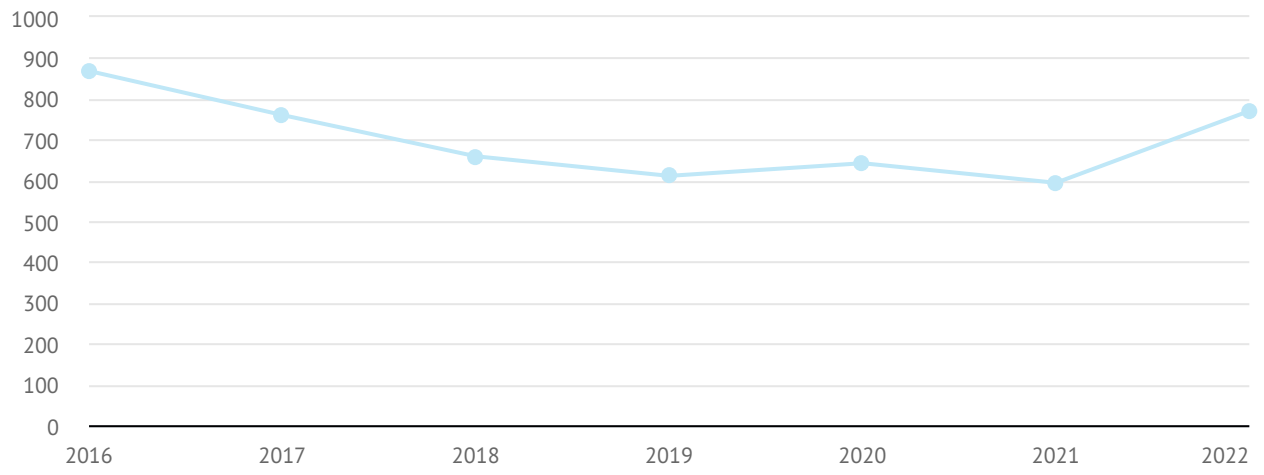

Joonis 4.1.2 .a Toimetulekutoetuse saajate hulk

Toimetulekutoetust saanud perekonnad

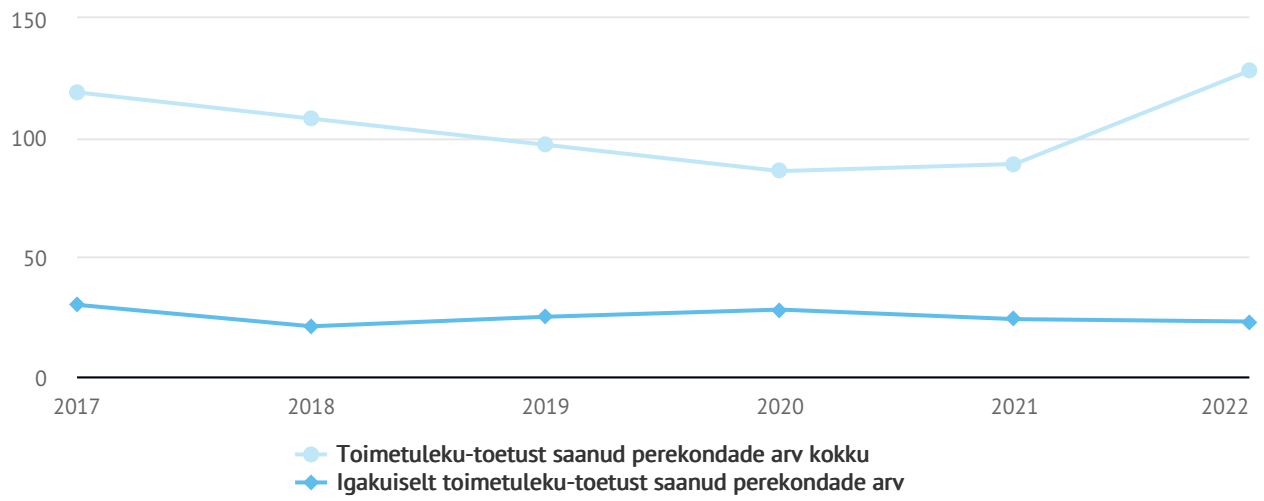

Joonis 4.1.2 .b Toimetulekutoetust saanud perekonnad

Toimetulekutoetuste maksmise taust

Hinnangud

Ennetavad teenused	Tõenduspõhiste riskikäitumise ennetusprogrammide sissetoomine lasteaedadesse ja koolidesse (VEPA) ja pereteraapia (Gordoni perekool) osutamine.
Tugi abivajajale	Toimetulekutoetus on riigi rahaline abi puuduses inimestele ja seda maksab kohalik omavalitsus. Toimetulekutoetuse saajad on üksikvanemad, töötud, üksi elavad pensionärid ja paljulapselised pered ja puuetega ning sõltuvushäiretega inimesed. Enamik, kes abi vajavad on

	sõltuvushäiretega inimesed.
Toetavad tegevused	Töötukassa teenused, suunamine sõltuvusest vabanemise teenusele, võlanõustamisteenusele suunamine, koostöös Töötukassaga tööharjutusteenus koha peal. Toimetulekutoetust vajavad üldjuhul ühed ja samad inimesed/pered.

Puudub regulaarne olukorra analüüs ja sellest lähtuv reageerimine. Ennetavaid teenuseid ei ole piisavalt. Tugi abivajajatele ei ole piisav. Toetavad tegevused on ühekordsed.	○ Väga halb ○ Pigem halb ◉ Pigem hea ○ Väga hea	Toimub regulaarne olukorra analüüs ja vajadusel reageerimine. Ennetavad teenuseid on piisavalt ja vastavad vajadustele. Tugi abivajajatele on kättesaadav ja vastab vajadustele. Toetavad tegevused on läbimõeldud ja järjepidevad.

Analüüs

Aastal 2022 toimetulekutoetust saavate perekondade arv tõusnud, kuid enne seda oli languses. KOV omalt poolt toob sisse erinevaid riskikäitumise ennetusprogramme ja pereteraapia osutamist, kuid nende mõju ei ole nähtav koheselt. Toimetulekutoetust vajavad üldjuhul ühed ja samad inimesed, kuid aastast 2022. on toimunud tõus.

KOV suunab pöördujaid toetavatele teenustele (Töötukassa, sõltuvusest vabanemine, võlanõustamine).

4.1.3 KOV eelarvest makstavad sotsiaaltoetused

KOV eelarvest makstavad toetused

Hinnangud

Tugi abivajajale	Toidutoetus, kohamaksu toetus, ühekordne toetus, sünnitoetus, ranitsatoetus, puudega lapse hooldaja toetus, elluastumistoetus, juubelitoetus, pensionitoetus.
Toetavad tegevused	Nõustamisteenused ametnike poolt, Eesti Töötukassa nõustamisteenused, tugiisikute abi.

Puudub regulaarne olukorra analüüs ja sellest lähtuv reageerimine. Ennetavaid teenuseid ei ole piisavalt. Tugi abivajajatele ei ole piisav. Toetavad tegevused on ühekordsed.	○ Väga halb ○ Pigem halb ◉ Pigem hea ○ Väga hea	Toimub regulaarne olukorra analüüs ja vajadusel reageerimine. Ennetavad teenuseid on piisavalt ja vastavad vajadustele. Tugi abivajajatele on kättesaadav ja vastab vajadustele. Toetavad tegevused on läbimõeldud ja järjepidevad.

Analüüs

On erinevad KOV toetused olemas. Ühekordset toetust makstakse Loksa linna elanikule majanduslike raskuste puhul vältimatute kulude hüvitamiseks, kui taotleja leibkonna netosissetulek pereliikme kohta on väiksem kui 50% töötasu alammäärast kuus. Toidutoetuse, kohamaksu toetuse ja ühekordse toetuse eraldamise puhul lähtutakse pere/isiku majanduslikust olukorrast ja toimetulekust. Kuna toetuste saamiseks pöördujaid on rohkem, kuid KOV eelarvelised vahendid on piiratud, võib öelda, et olukord on halvenemas.

4.1 Sotsiaalteenused ja -toetused. Kokkuvõte

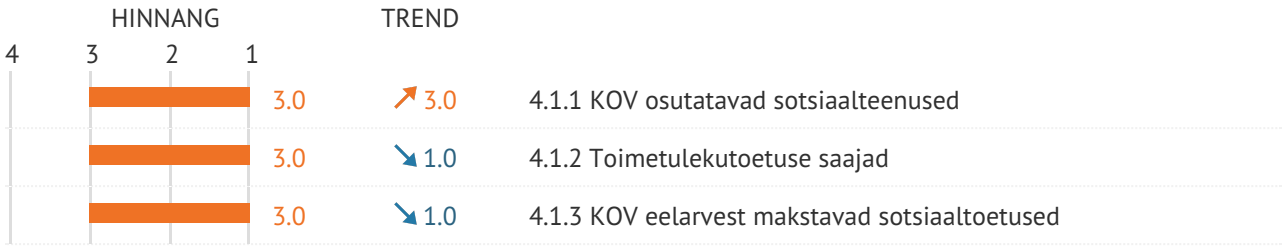

Kokkuvõte:

4.1.1 KOV osutatavad sotsiaalteenused

Otsitakse pidevalt teenuste laiendamise võimalusi. Pakutavate teenuste kvaliteet on heal tasemel.

4.1.2 Toimetulekutoetuse saajad

Aastal 2022 on toimetulekutoetust saavate perekondade arv tõusnud, kuid enne seda oli languses. KOV omalt poolt toob sisse erinevaid riskikäitumise ennetusprogramme ja pereteraapia osutamist, kuid nende mõju ei ole nähtav koheselt. Toimetulekutoetust vajavad üldjuhul ühed ja samad inimesed, kuid aastast 2022 on toimunud tõus.

KOV suunab pöördujaid toetavatele teenustele (Töötukassa, sõltuvusest vabanemine, võlanõustamine).

4.1.3 KOV eelarvest makstavad sotsiaaltoetused

On erinevad KOV toetused olemas. Ühekordset toetust makstakse Loksa linna elanikule majanduslike raskuste puhul vältimatute kulude hüvitamiseks, kui taotleja leibkonna netosissetulek pereliikme kohta on väiksem kui 50% töötasu alammäärast kuus. Toidutoetuse, kohamaksu toetuse, ühekordse toetuse eraldamise puhul lähtutakse pere/isiku majanduslikust olukorrast ja toimetulekust. Kuna toetuste saamiseks pöördujaid on rohkem, kuid KOV eelarvelised vahendid on piiratud, võib öelda, et olukord on halvenemas.

TUGEVUSED

- Otsitakse pidevalt teenuste laiendamise võimalusi.
- Ennetusprogrammide ja pereteraapia sisse toomine.
- Hea koostöö Töötukassaga.

NÕRKUSED

- On kasvanud toimetulekutoetust vajavate perede/inimeste arv.
- KOV eelarveliste vahendite piiratus.
- Abivajajad jäävad abivajajateks - teenused ei toimi.

4.2 Abivajavate lastega tegelemine

4.2.1 Abivajava/ hädaohus oleva lapse toetamine

Abivajava/ hädaohus oleva lapse toetamine

Hinnangud

Ennetavad teenused	Märkamise olulisusest on kogukonda teavitatud kodulehe ja kohaliku ajalehe kaudu. Kogukonna roll märkamisel on olulise tähtsusega ning teave on jõudnud ka linnavalitsuse ametnikeni. Toimiv laste ja perede komisjon, mis koguneb vähemalt kord kuus, vajadusel sagedamini. Kokkusaamised lapsevanematega lasteaias ning õpetajatega ja õpilastega koolis 2 korda kuus.
Tugi abivajajale	Olukorra kaardistamine toimub STARis, perest eraldamise aluseks on linnavalitsuse korraldus või 3 päeva jooksul kohtumäärus. Abivajavast lapsest teavitamise kord on allasutusele selgeks tehtud, välja töötatud esmase märkamise leht. Toimiv laste ja perede komisjon, mis koguneb vähemalt kord kuus, vajadusel sagedamini. TUK projektis loodud võrgustik jätkab kokkusaamisi kord kvartalis juhtumite hindamiseks. Vanemate toetamiseks on psühholoogi teenused, tagatud ohvriabi teenuste saamine, turvakodu teenusel on tagatud sealpoolne psühholoogi abi.
Toetavad tegevused	Abivajajad on toetatud erinevate teenustega ja toetustega, hariduses lapse vajaduste kaardistamine toimub HEV koordinaatori poolt koostöös klassijuhataja ja lapsevanematega, vajadusel kaasatakse ka Rajaleidja. Teenuse mõju hindamise raamistik on välja töötamisel.

Puudub regulaarne olukorra analüüs ja sellest lähtuv reageerimine. Ennetavaid teenuseid ei ole piisavalt. Tugi abivajajatele ei ole piisav. Toetavad tegevused on ühekordsed.	○ Väga halb ○ Pigem halb ● Pigem hea ○ Väga hea	Toimub regulaarne olukorra analüüs ja vajadusel reageerimine. Ennetavad teenuseid on piisavalt ja vastavad vajadustele. Tugi abivajajatele on kättesaadav ja vastab vajadustele. Toetavad tegevused on läbimõeldud ja järjepidevad.

Analüüs

Ennetustegevuse jätkamine (koolitused lapsevanematele, märkamise ja teavituse infopäevad noortele), kogukonna järjepidev teavitamine märkamise vajadusest ja olulisusest. Kohapealsete teenuste kättesaadavuse tagamine.

4.2.2 Teenused ja toetused lastele ja peredele

TURVAKODUTEENUS

Hinnangud

Nõudlus ja pakkumine	Turvakoduteenust osutatakse Tallinnas vastavalt vajadusele (1-2 korda aastas).
Rahastusmudel	Rahastatakse vastavalt vajadusele (teenuste eest tasumine teenuseosutajale esitatud arve alusel).

Inimkeskus	Turvakoduteenus puudub Loksal kohapeal, turvakoduteenusel olev laps peab sõitma kooli Loksale hommikul Tallinnast.

Teenuse nõudlust ja vajadustele vastavust ei analüüsita regulaarselt. Rahastusmudel ei ole jätkusuutlik ega arvesta kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel ei ole piisavalt arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.	○ Väga halb ◉ Pigem halb ○ Pigem hea ○ Väga hea	Teenuse nõudlust ja vastavust vajadustega analüüsitakse regulaarselt ning vajadusel reageeritakse. Rahastusmudel on jätkusuutlik ja arvestab kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel on arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

TUGIISIKUTEENUS

Hinnangud

Nõudlus ja pakkumine	Tugiisikuteenus on tagatud, nõudlus on aastatega tõusnud. Pakutakse vastavalt vajadusele või Rajaleidja otsusel. Teenuse vajadust ja vajadustele vastavust hinnatakse laste ja perede komisjoni poolt.
Rahastusmudel	KOVis on tööl täiskohaga tugiisik. Lisaks katab KOV ka kulud, mis kaasnevad, kui lapsele või lapsevanemale on leitud sobiv tugiisik mujalt. Rahastatud KOVi eelarvest (tugiisiku töötasu, sõidukompensatsioon, sõiduteenus jms).
Inimkeskus	Teenus on kättesaadav erivajadustega inimestele, erinevates keeltes (eesti, vene, inglise).

Teenuse nõudlust ja vajadustele vastavust ei analüüsita regulaarselt. Rahastusmudel ei ole jätkusuutlik ega arvesta kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel ei ole piisavalt arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.	○ Väga halb ○ Pigem halb ◉ Pigem hea ○ Väga hea	Teenuse nõudlust ja vastavust vajadustega analüüsitakse regulaarselt ning vajadusel reageeritakse. Rahastusmudel on jätkusuutlik ja arvestab kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel on arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

PUUDEGA LASTE TUGITEENUSED/ LAPSEHOIUTEENUS

Hinnangud

Nõudlus ja pakkumine	Puudega laste tugiteenused ja lapsehoiuteenust on võimalik antud hetkel tagada Tallinnas või Rakveres, sellega seoses teenuste kättesaadavus on raskendatud. Puudega lapse lapsehoiuteenusele on järjekorrad ning antud hetkel teenuse pakkumine on võimatu.
Rahastusmudel	Vastavalt vajadusele rahastatakse riigi ja KOV poolt.
Inimkeskus	Lapsehoiuteenust Loksal ei osutata, kuid võimekus on olemas, puudub vajadus. Ligipääs on tagatud. Arvestatakse inimkesksusega, kuid teenuste

tagamine Loksal on puudulik.

Teenuse nõudlust ja vajadustele vastavust ei analüüsita regulaarselt. Rahastusmudel ei ole jätkusuutlik ega arvesta kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel ei ole piisavalt arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.	Väga halb Pigem halb Pigem hea Väga hea	Teenuse nõudlust ja vastavust vajadustega analüüsitakse regulaarselt ning vajadusel reageeritakse. Rahastusmudel on jätkusuutlik ja arvestab kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel on arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

ASENDUSHOOLDUSTEENUS

Hinnangud

Nõudlus ja pakkumine	Asendushooldusteenus on linnavalitsuse korraldatav sotsiaalteenus, mille eesmärk on pika- või lühiajaliselt lapse heaolu ja õiguste tagamine, lapsele tema põhivajaduste rahuldamiseks peresarnaste elutingimuste võimaldamine lapsele turvalise ja arenguks soodsa elukeskkonna loomine ning lapse ettevalmistamine võimetekohaseks toimetulekuks täisealisena. Linnavalitsus tagab lapsele asendushoolduse kuni lapse 18-aastaseks saamiseni, kui: 1) lapse vanem on surnud; 2) lapse vanemale on tema piiratud teovõime tõttu määratud eestkostja; 3) vanema hooldusõigus lapse suhtes on peatatud, seda on piiratud või see on täielikult ära võetud; 4) laps on vanemast eraldatud. Teenuse osutamise vajadust hindab linnavalitsuse sotsiaaltöötaja lapse heaolust lähtuvalt. Otsuse paigutada laps hooldusperre või lapse olulisi huve arvestades erandina perekodusse või asenduskodusse teeb linnavalitsus. Teenuse vajadus tekib lapse perekonnast eraldamise korral vastavalt kohtumäärusele. Praegu on asendushooldusteenusel 8 last/noort, neist 1 on hooldusperes, 1 perekodus ning 6 on asenduskodus. Loksal asenduskoduteenust ei osutata, lapsed on Keila SOS Lastekülas, Tallinna Lastekodus ja Haiba Lastekodus.
Rahastusmudel	Lapse ülalpidamisega seotud kulud kaetakse ja teenuseosutajale teenuse eest tasutakse linna eelarvest ning asendushooldusel oleva lapse sissetulekutest, mis laekuvad lapsele riigieelarvest igakuiseks ülalpidamiseks ja puudest tingitud lisakulude osaliseks hüvitamiseks.
Inimkesksus	Arvestatakse, et ühe pere lapsed on ühes kohas asenduskoduteenusel. Üldjuhul on Loksa linna lapsed / noored eestikeelsel teenusel vaatamata sellele, et nende emakeel on vene keel.

Teenuse nõudlust ja vajadustele vastavust ei analüüsita regulaarselt. Rahastusmudel ei ole jätkusuutlik ega arvesta kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel ei ole piisavalt arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.	○ Väga halb ○ Pigem halb ◉ Pigem hea ○ Väga hea	Teenuse nõudlust ja vastavust vajadustega analüüsitakse regulaarselt ning vajadusel reageeritakse. Rahastusmudel on jätkusuutlik ja arvestab kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel on arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

JÄRELHOOLDUSTEENUS

Hinnangud

Nõudlus ja pakkumine	Järelhooldusteenus on linnavalitsuse korraldatav sotsiaalteenus. mille eesmärk on asendushoolduselt ja eestkostelt lahkuva isiku iseseisva toimetuleku ja õpingute jätkamise toetamine. Viimasel viiel aastal on järelhooldusteenusel olnud 2 noort, kellest üks on läinud erihoolekandeteenusele Vändrasse ja teine väljub järelhooldusteenuselt 2024 juunis ning on erihoolekandeteenuse järjekorras.
Rahastusmudel	Järelhooldusteenust rahastatakse linnaeelarvest ning järelhooldusel oleva isiku sissetulekutest.
Inimkeskus	Üldjuhul on noor järelhooldusteenusel samas asenduskodus, kus ta enne viibis ja kahjuks lähevad nad üldjuhul erihoolekandeteenusele sinna, kus on vaba koht.

Teenuse nõudlust ja vajadustele vastavust ei analüüsita regulaarselt. Rahastusmudel ei ole jätkusuutlik ega arvesta kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel ei ole piisavalt arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.	○ Väga halb ○ Pigem halb ◉ Pigem hea ○ Väga hea	Teenuse nõudlust ja vastavust vajadustega analüüsitakse regulaarselt ning vajadusel reageeritakse. Rahastusmudel on jätkusuutlik ja arvestab kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel on arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

SOTSIAALSE REHABILITATSIOONI TEENUS

Hinnangud

Nõudlus ja pakkumine	Sotsiaalse rehabilitatsiooni teenus on sotsiaalteenus, mis on mõeldud puudega ja/või piiratud töövõimega inimese toetamiseks igapäevaeluga toimetulekul. Selle teenuse kaudu õpivad inimene ja pere, kuidas terviseseisundist tingitud erivajadustega igapäevaelus hakkama saada. Nõudlus on suur, kuid riiklikule rehabilitatsioonile on määratud vaid mõned loksa linna eestkostel olevad lapsed. Üldjuhul pöördub inimene ise Sotsiaalkindlustusameti poole teenuse saamiseks.
Rahastusmudel	Sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse osutamist korraldab Sotsiaalkindlustusamet. Kui teenuse vajaduse hindamisel selgub, et

	inimene seda teenust vajab, võtab Sotsiaalkindlustusamet inimeselt teenuse eest tasu maksmise kohustuse üle ehk suunab teenusele.
inimkesksus	Teenusele suunatakse vajadusel ning teenust osutatakse Tallinnas või Rakveres. Linnavalitsus aitab transpordiga, et isik saaks teenusele.

Teenuse nõudlust ja vajadustele vastavust ei analüüsita regulaarselt. Rahastusmudel ei ole jätkusuutlik ega arvesta kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel ei ole piisavalt arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.	○ Väga halb ◉ Pigem halb ○ Pigem hea ○ Väga hea	Teenuse nõudlust ja vastavust vajadustega analüüsitakse regulaarselt ning vajadusel reageeritakse. Rahastusmudel on jätkusuutlik ja arvestab kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel on arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

PSÜÜHIKA JA KÄITUMISHÄIRETEGA LASTELE SUUNATUD TEENUSED

Hinnangud

Nõudlus ja pakkumine	Kinnise lasteasutuse teenusele ei ole viimase viie aasta jooksul kedagi suunatud. Üks noor käib alates 2023. aastast MDFT teenusel, on noori, kes on osalenud ennetusprojektis "Puhas tulevik". Juhtumeid on olnud aastas 1-2. MDFT pereteraapiasse on väga keeruline saada, terapeut käib Loksal kohal. Psüühika ja käitumishäiretega lapsed/noored käivad praegu psühholoogiteenusel. Kohapeal teraapiateenused puuduvad, kuid vajatakse.
Rahastusmudel	Teenused rahastatakse KOV eelarvest ja pere omaosalusest.
Inimkesksus	Teenusel arvestatakse erivajadusega inimeste ligipääsu, keeleoskust ja spetsialisti keeleoskust. Lapsevanemad vajavad rohkem toetamist.

Teenuse nõudlust ja vajadustele vastavust ei analüüsita regulaarselt. Rahastusmudel ei ole jätkusuutlik ega arvesta kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel ei ole piisavalt arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.	○ Väga halb ◉ Pigem halb ○ Pigem hea ○ Väga hea	Teenuse nõudlust ja vastavust vajadustega analüüsitakse regulaarselt ning vajadusel reageeritakse. Rahastusmudel on jätkusuutlik ja arvestab kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel on arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

Analüüs

Osad teenused on tagatud heal tasemel (asendushooldusteenus, järelhooldusteenus, tugiisikuteenus). Turvakoduteenus, psüühika- ja käitumishäiretega lastele suunatud teenused, sotsiaalse rehabilitatsiooni teenus, puudega lapse tugiteenused ja lapsehoiuteenus on suuremal osal rahastatavad riigi poolt ja puuduvad kohapeal, kuid abivajajad saavad teenust väljaspool KOV-i.

Oluline, et teenused oleksid inimkesksed, seetõttu oleks neid vaja osutada kohapeal. Puudus on spetsialistidest, kes teenust osutaksid. Selle valdkonna teenused on kallid ning ei ole sageli lapsevanemale taskukohased. Vajadus

teenuste järgi on tõusnud.

4.2 Abivajavate lastega tegelemine. Kokkuvõte

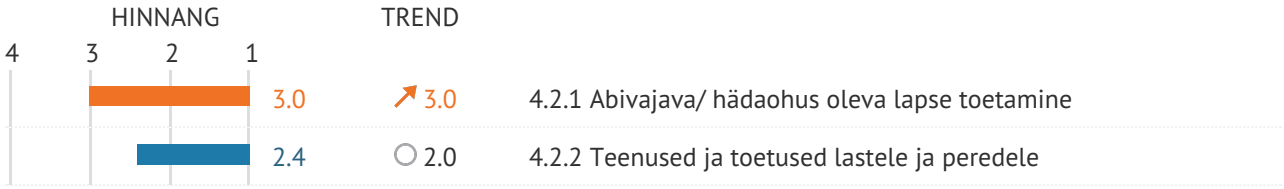

Kokkuvõte:

4.2.1 Abivajava/hädaohus oleva lapse toetamine

Ennetustegevuse jätkamine (koolitused lapsevanematele, märkamise ja teavituse infopäevad noortele), kogukonna järjepidev teavitamine märkamise vajadusest ja olulisusest. Kohapealsete teenuste kättesaadavuse tagamine.

4.2.2 Teenused ja toetused lastele ja peredele

Osad teenused on tagatud heal tasemel (asendushooldusteenus, järelhooldusteenus, tugiisikuteenus). Turvakoduteenus, psüühika ja käitumishäiretega lastele suunatud teenused, sotsiaalse rehabilitatsiooni teenus, puudega lapse tugiteenused ja lapsehoiuteenus on suuremal osal rahastatavad riigi poolt ja puuduvad kohapeal, kuid abivajajad saavad teenust väljaspool KOV-i.

Oluline on, et teenused oleksid inimkesksed, seetõttu oleks neid vaja osutada kohapeal. Puudus on spetsialistidest, kes teenust osutaksid. Selle valdkonna teenused on kallid ning ei ole sageli lapsevanemale taskukohased. Vajadus teenuste järgi on tõusnud.

TUGEVUSED

- Aktiivne ennetustegevus.
- Hästi toimiv valdkonnaülene koostöövõrgustik.
- Tugisikuteenus kohapeal tagatud.

NÕRKUSED

- Teenused majanduslikult kõikidele mittekättesaadavad.
- Teenuste vähesus kohapeal (võimalik saada vaid Tallinnas või Rakveres).
- Suurenenud nõudlus teenuste järele.

4.3 Perede toetamine

4.3.3 Vanemluse toetamine

Teismelise eas vanemaks saajatele suunatud tugi

Kirjeldused ja hinnangud

Nõudlus ja pakkumine	Teenusevajajaid ei ole viimastel aastatel olnud. Teenust saada oleks võimalik Tallinnas, ämmaemanda /pereõe vastuvõtt on ka Loksal.
Rahastusmudel	Vajadusel toetab KOV, igat juhtumit vaadatakse individuaalses korras.
Inimkesksus	Lähtutakse igast juhtumist individuaalselt.

Teenuse nõudlust ja vajadustele vastavust ei analüüsita regulaarselt. Rahastusmudel ei ole jätkusuutlik ega arvesta kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel ei ole piisavalt arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

○ Väga halb ○ Pigem halb ◉ Pigem hea ○ Väga hea

Teenuse nõudlust ja vastavust vajadustega analüüsitakse regulaarselt ning vajadusel reageeritakse. Rahastusmudel on jätkusuutlik ja arvestab kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel on arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

Lapse/ja või pere tugiisikud

Hinnangud

Nõudlus ja pakkumine	Tugiisikuteenuse nõudlus on suur. Loksal on tööl 1 perede tugiisik ja kaks tugiisikut osutavad individuaalset tugiisikuteenust. Perede tugiisikul on toetada 8 peret, kus on lapsed.
Rahastusmudel	Tugiisikuteenust rahastab kohalik omavalitsus.
Inimkesksus	Teenust osutatakse Loksal ja vastavalt vajadusele, teenust saab nii eesti keeles kui ka vene keeles. Tugiteenuse vajalikkust hinnatakse ka vanema või haridusasutuse avalduse alusel.

Teenuse nõudlust ja vajadustele vastavust ei analüüsita regulaarselt. Rahastusmudel ei ole jätkusuutlik ega arvesta kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel ei ole piisavalt arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

○ Väga halb ○ Pigem halb ◉ Pigem hea ○ Väga hea

Teenuse nõudlust ja vastavust vajadustega analüüsitakse regulaarselt ning vajadusel reageeritakse. Rahastusmudel on jätkusuutlik ja arvestab kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel on arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

Pereteraapia

Hinnangud

Nõudlus ja pakkumine	Mitmedimensioonilise teraapia (MDTF) teenusel on käinud üks pere. Perenõustamisteenust on saanud 2023. aastal 5 peret. Teenust pakutakse kohapeal. Teenuse saamiseks on olnud peredel ise võimalik pöörduda nii psühholoogilisele nõustamisele kui ka pereteraapia nõustamisteenusele.
Rahastusmudel	MDTF teenust rahastab Sotsiaalkindlustusamet, perenõustamist on rahastanud Sotsiaalministeerium ja kohalik omavalitsus.
Inimkesksus	MDTF teenus on kohapeal. Vajadusel suunatakse peresid teenusele Tallinnasse. Peresid nõustatakse ja vajadusel aitab sotsiaalnõunik või lastekaitsenõunik teenusele registreerida.

Teenuse nõudlust ja vajadustele vastavust ei analüüsita regulaarselt. Rahastusmudel ei ole jätkusuutlik ega arvesta kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel ei ole piisavalt arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.	Väga halb Pigem halb Pigem hea Väga hea	Teenuse nõudlust ja vastavust vajadustega analüüsitakse regulaarselt ning vajadusel reageeritakse. Rahastusmudel on jätkusuutlik ja arvestab kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel on arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

Vanemlusprogrammid

Hinnangud

Pakutavad programmid	Kohalik omavalitsus on pakkunud Gordoni perekooli ja peresid on suunatud osalema teiste KOV-ide projektis "Imelised Aastad" programmis.
Nõudlus ja pakkumine	Vanemlusprogramme küsitakse, kuid gruppe on väga keeruline täis saada, sest on kakskeelne kogukond ning eestikeelsed programmid ei ole osalejatele sageli jõukohased.
Rahastusmudel	Vanemlusprogrammid on olnud Harjumaa Omavalitsuste Liidu poolse rahastusega ja kohaliku omavalitsuse rahastusega.
Inimkesksus	Vanemlusprogrammid on toimunud kohapeal või kui on programm toimunud teises omavalitsuses, siis Loksa Linnavalitsus on eelarvelistest vahenditest aidanud osaleva pere omaosalust katta. Osaleda on saanud kõik soovijad, ligipääs koolitusele on olnud hästi tagatud, info on jagatud kõikidele lapsevanematele lisaks kooli ja lasteaia teavitussüsteemide kaudu. Koolitajad on olnud suutelised venekeelseid osalejaid toetama ja abistama.
Toetavad tegevused	Valdkonna spetsialistid on olnud kaasatud programmide tutvustuspäevadele, koolitusi on spetsialistidele erinevaid ning osaletakse aktiivselt. Elanikele jagatakse infot Loksa linna kodulehel, facebooki kohalikus grupis, kohalikus ajalehes Loksa Elu ning ka Loksa Gümnaasiumi ja Loksa Lasteaia Õnnetriinu teavituskanalites (Eliis, e-kool, meililistid vanematele).

Vanemate vajadusi, nõudlust pakutavate programmide vastavust vajadustega analüüsitakse regulaarselt ning vajadusel reageeritakse. Rahastusmudel ei ole jätkusuutlik ega arvesta pere maksevõimet. Programmide pakkumisel ei arvestata piisavalt inimkeskse lähenemisega. Toetavad tegevused on ühekordsed.

Vanemate vajadusi, nõudlust ning pakutavate programmide vastavust vajadustega analüüsitakse regulaarselt ning vajadusel reageeritakse. Rahastusmudel on jätkusuutlik ja arvestab pere maksevõimet. Programmide pakkumisel arvestatakse inimkeskse lähenemisega. Toetavad tegevused on läbimõeldud ja järjepidevad.

Analüüs

Viimastel aastatel on kohaliku omavalitsuse spetsialistid rohkem pööranud tähelepanu vanemluse toetamisele, koostöös naaberomavalitsusega on osaletud projektides, mis toetavad vanemaid ja lapsi, et ennetada laste koolist välja langemist. Kohapeal on loodud vanematele võimalus läbida Gordoni perekooli koolitust.

Oluline on motiveerida lapsevanemaid koolitustel osalema. Lisaks on oluline, et lapsevanemad julgeksid pöörduda abi saamiseks kohaliku omavalitsuse spetsialisti poole, kes aitab leida õige teraapia või koolituse. Kohalik omavalitsus toetab lapsevanemaid ja lapsi teenustele saamisel.

Puuduvad tugiteenused koolis. Uuest õppeaastast on vaja leida koolipsühholoog, logopeed, sotsiaalpedagoog, eripedagoog - otsitakse aktiivselt.

4.3 Perede toetamine. Kokkuvõte

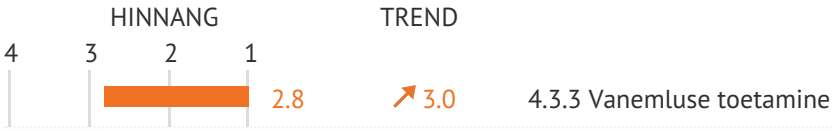

Kokkuvõte:

4.3.3 Vanemluse ja perede toetamine

Viimastel aastatel on kohaliku omavalitsuse spetsialistid rohkem pööranud tähelepanu vanemluse toetamisele, koostöös naaberomavalitsusega on osaletud projektides, mis toetavad vanemaid ja lapsi, et ennetada laste koolist välja langemist. Kohapeal on loodud vanematele võimalus läbida Gordoni perekooli koolitust.

Oluline on motiveerida lapsevanemaid koolitustel osalema. Lisaks on oluline, et lapsevanemad julgeksid pöörduda abi saamiseks kohaliku omavalitsuse spetsialisti poole, kes aitab leida õige teraapia või koolituse. Kohalik omavalitsus toetab lapsevanemaid ja lapsi teenustele saamisel.

Puuduvad tugiteenused koolis. Uuest õppeaastast on vaja leida koolipsühholoog, logopeed, sotsiaalpedagoog, eripedagoog. Otsitakse aktiivselt tugispetsialiste, et teenuste hulka kohapeal suurendada.

TUGEVUSED

- Gordoni perekooli teenus kohapeal.
- Tugiisikuteenus tagatud.
- Peredel võimalik käia psühholoogiteenusel ja saada perenõustamist.

NÕRKUSED

- Pereteraapia võimalused kohapeal puudulikud.
- Tugiteenused lastele ja peredele kohapeal vähesed.
- Lapsevanemad ei ole koolitustest ja teenustest huvitatud.

5. Kohaliku omavalitsuse toimimine ja ressursid

5.1 Kohaliku omavalitsuse toimimine

5.1.1 Füüsilise isiku tulumaksu laekumine KOV eelarvesse

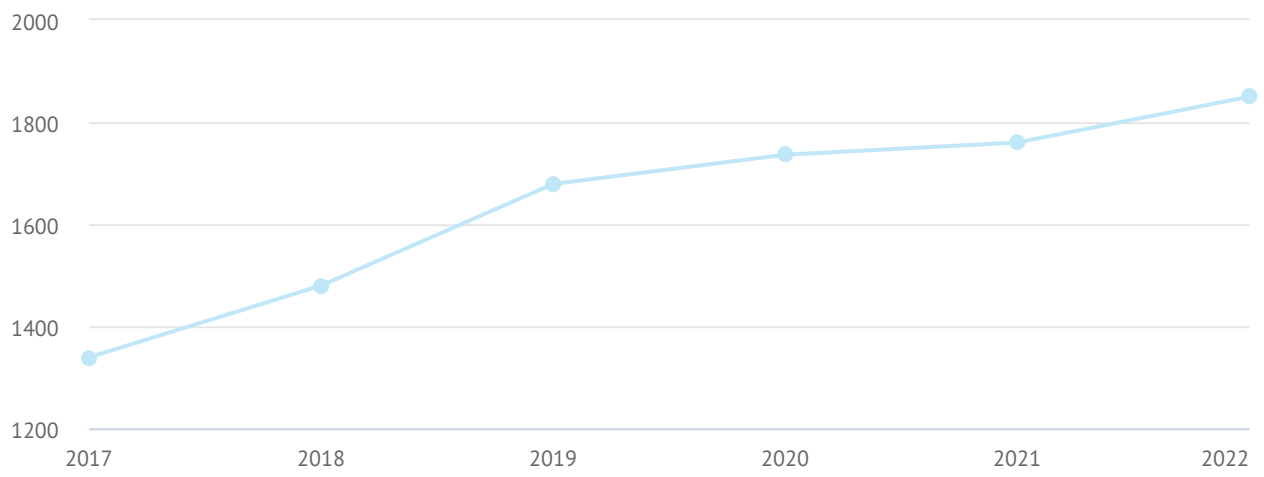

Joonis 5.1.1.a Füüsilise isiku tulumaksu laekumine KOV eelarvesse

Allikad: Statistikaameti andmebaas, tabel RR300

Analüüs

Füüsilise isiku tulumaksu laekumine Loksa linna eelarvesse on ajas kasvanud, olles 2017. aastal 1339 000 eurot ning ulatudes 2022. aastal 1 850 000 euroni, suurenedes selle aja jooksul ca poole miljoni euro võrra.

5.1.2 Kohaliku omavalitsuse eelarvetulud

Tabel 5.1.2.1 Kohaliku omavalitsuse eelarvetulud

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Eelarve tulud kokku (tuh eurodes)	3374,30	3789,46	4141,35	4294,46	4064,60	4492,70
Eelarve tulud inimese kohta	1280,33	1456,08	1610,17	1678,51	1623,24	1768,08

Allikad: Statistikaameti andmebaas, tabel RR300

Analüüs

Loksa linna eelarve tulud on ajas suurenenud 3,37 miljonilt eurot 2017. aastal 4,49 miljoni euroni 2022. aastal ehk viie aastaga ca 1,1 miljoni euro võrra. Eelarve tulud inimese kohta on kasvanud 1280-lt eurot (2017) 1768 eurole (2022) ehk ca 500 euro võrra viie aasta jooksul.

5.1.3 Sotsiaalse kaitse kulud KOV eelarves

Tabel 5.1.3.1 Sotsiaalse kaitse kulud KOV eelarves

	2018	2019	2020	2021	2022
Sotsiaalkaitsekulud kokku (tuh eurodes)	436	419	462	427	665
Sotsiaalkaitsekulude osakaal KOV eelarves (%)	12	10	11	11	15
Sotsiaalkaitsekulu elaniku kohta	170	163	182	173	254

Allikad: KOV, Statistikaameti andmetabel RR302 - Kohalike eelarvete põhitegevuse kulud ja investeerimistegevuse väljaminekud, Statistika ja aruandlus | Sotsiaalkindlustusamet; https://riigiraha.fin.ee/,

Analüüs

Sotsiaalkaitsekulud on hüppeliselt kasvanud 2022. aastal, kus KOV-i eelarves osakaal tõusis 11%-lt 15%-le. Sotsiaalkaitsekulude tõus on tingitud riigipoolsete asenduskoduteenuste rahaliste vahendite ületulekust KOV eelarvesse. Samas tõusis ka vajajate arv.

5.1.4 Hindamistegevused KOV-is

Palun kirjelda hindamist KOV tööprotsessis läbi järgmiste aspektide:

Hinnangud

Organisatsiooni enesehindamine	KOV-i tööprotsessis hinnatakse ametnike ja töötajate vastavust kvalifikatsiooninõuetele, oluliseks peetakse sisekorraeeskirjade järgimist. Kordadega on reguleeritud valdkondade töö ja nõudmised. Ametijuhendid on koostatud ja nende järgimist peavad jälgima valdkondade abilinnapead ja juhid.
Mõju ja tulemuste hindamine	Otsuste tegemisel lähtutakse majanduslikest kaalutlustest ja elanikkonna vajadustest. Kõikide teenuste kättesaadavus on elanikele olulise tähtsusega, samuti on oluline, et oleks tagatud teenuste kvaliteet.
Toetavad tegevused	Ametnikud ja spetsialistid läbivad pidevalt erialaseid ja valdkonnapõhiseid koolitusi ja hoiavad ennast kursis oluliste valdkonna teemadega osaledes valdkonna infotundides. Kui on erialased pädevused olemas, siis oskab spetsialist hinnata ka teiste vajadusi ja ka piirkonna arenguvaldkondi ning vajadusi.

Hindamistegevused ei ole integreeritud igapäevatöösse.Planeerimisel ja otsustamisel ei tugineta alati andmetel.	○ Väga halb	○ Pigem halb	◉ Pigem hea	○ Väga hea	Hindamistegevused on organisatsioonis tähtsustatud ja integreeritud igapäevatöösse. Planeerimisel ja otsustamisel lähtutakse paikkonna andmetest.

Analüüs

Noorsootöö kvaliteedi viimane hindamine oli 2016 hilissügisel, kuid varasemate hindamiste tulemusena on loodud tunnustus "Aasta noor". Vähene osavõtt noorte projektide rahastusfondist on näidanud, et noorte aktiivsus on

madal.

KOV-i tööprotsessis hinnatakse ametnike ja töötajate vastavust kvalifikatsiooninõuetele, oluliseks peetakse sisekorraeeskirjade järgimist. Kordadega on reguleeritud valdkondade töö ja nõudmised. Ametijuhendid on koostatud ja nende järgimist peavad jälgima valdkonna abilinnapead ja juhid.

Töötajatel ja ametnikel on võimalik ennast erialaselt koolitada, et osata hinnata arenguvajadusi ja suundi.

MinuOmavalitsus küsitluse täitmine annab ülevaate muutustest aasta jooksul ning näitab, kuhu peab rohkem panustama ja mida tegema.

Toetavaid tegevusi on võimaldatud, takistuseks on saamas ajaressurss.

5.1 Kohaliku omavalitsuse toimimine. Kokkuvõte

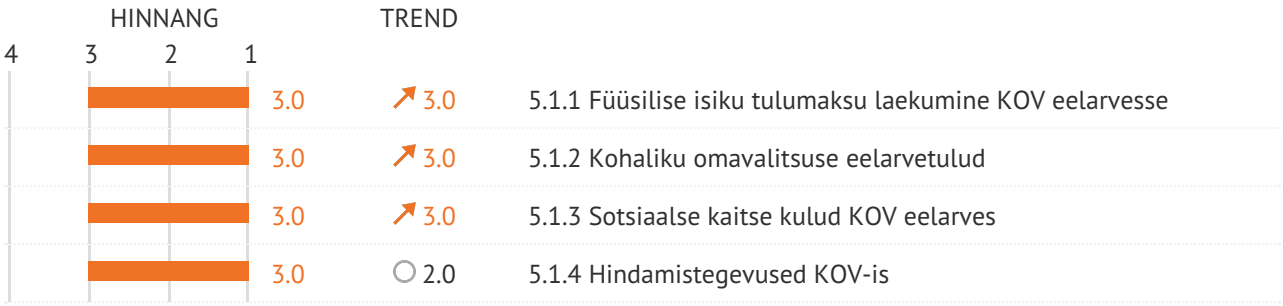

Kokkuvõte:

5.1.1 Füüsilise isiku tulumaksu laekumine KOV eelarvesse

Füüsilise isiku tulumaksu laekumine Loksa linna eelarvesse on ajas kasvanud, olles 2017. aastal 1339 000 eurot ning ulatudes 2022. aastal 1 850 000 euroni, suurenedes selle aja jooksul ca poole miljoni euro võrra.

5.1.2 Kohaliku omavalitsuse eelarve tulud

Loksa linna eelarve tulud on ajas suurenenud 3,37 miljonilt eurot 2017. aastal 4,49 miljoni euroni 2022. aastal ehk viie aastaga ca 1,1 miljoni euro võrra. Eelarve tulud inimese kohta on kasvanud 1280-lt eurot (2017) 1768 eurole (2022) ehk ca 500 euro võrra viie aasta jooksul.

5.1.3 Sotsiaalse kaitse kulud KOV eelarves

Sotsiaalkaitsekulud on hüppeliselt kasvanud 2022. aastal, mil nende osakaal KOV-i eelarves tõusis 11%-lt 15%-le. Sotsiaalkaitsekulude tõus on tingitud riigipoolsete asenduskoduteenuste rahaliste vahendite ületulekust KOV eelarvesse. Samas tõusis ka vajajate arv.

5.1.4 Hindamistegevused KOV-is

Hindamistegevused KOV-is on MinuOmavalitsus küsimustikuga seoses muutunud regulaarseteks. Erialased koolitused ja valdkonna infoseminarid aitavad kaasa piirkonna arengusuundade planeerimisele.

TUGEVUSED

- Pädevad spetsialistid.
- Kõik teenused on tagatud kas kohapeal või võimalus saada Tallinnas.
- KOV-i kompaktsus.

NÕRKUSED

- Ajaressursi vähesus, ametnike töökoormus liiga suur.
- Eelarveressursside piiratus.
- Kogukonna vähene huvi piirkonna arendamisesse.

5.2 Kvalifitseeritud spetsialistid ja koostöö heaolu edendamiseks

5.2.2 Juhtumitöö võrgustikud

Kirjeldada ja anda hinnang olukorrale KOV-is:

Hinnangud

Toimivad lahendused	Loodud on laste ja perede komisjon, kuhu on kaasatud sotsiaalvaldkonna spetsialistid, haridusasutuste esindajad, piirkonnapolitseinik, koolist HEV koordinaatorid. Kokku saadakse vähemalt kord kuus, palju on ka probleemide lahendamise ümarlaudu. Lisaks kaasatakse vajadusel kooliõde, meditsiinitöötaja (pereõde, perearst). Toimuvad ka väiksemad koostöövõrgustikud, näiteks tugispetsialistid ja lastekaitsenõunik.
Tark planeerimine	Juhtumipõhised koostöövõrgustikud loob lastekaitsenõunik, kaasates vajadusel valdkonna abilinnapea. Lastekaitsenõunik dokumenteerib juhtumi STAR-is. Ja menetleb iga juhtumi lõpuni.
Koostöö	Tihe koostöö on Harjumaa Omavalitsuste Liidu ja Kuusalu vallaga.

Koostöö asutuste ning valdkondade vahel ei vasta osapoolte ootustele ja vajadustele. Valdkondadeülese ennetuse planeerimine ei toimu selge süsteemi alusel. Juhid ei ole piisavalt protsessidesse kaasatud. Koostöö teiste KOVide ja riigiasutustega ei ole olnud piisav.

○ Väga halb ○ Pigem halb ◉ Pigem hea ○ Väga hea

Vajaminevad juhtumitöö võrgustikud on loodud ja toimivad eesmärgipäraselt. Loodud on selge süsteem juhtumipõhiste koostöövõrgustike loomiseks. Koostöö teiste KOVide ja riigiasutustega on hea.

Analüüs

Sotsiaaltöövõrgustikud toimivad hästi (sotsiaaltöötajad, hariduslike erivajadustega õppetöö koordinaator, piirkonnapolitseinikud, kooliõde, noorsootöö juht, alushariduse esindajad). KOV ülene võrgustikutöö ei ole regulaarne, luuakse vastavalt vajadusele võrgustikke teatud juhtumite lahendamiseks (kool, lastekaitsetöötaja, Rajaleidja, Sotsiaalkindlustusamet jms).

Võrgustikukohtumised peavad olema regulaarsed, et planeerida edaspidiseid võrgustikutöö samme ja kaasata erinevaid spetsialiste.

Tihe koostöö on olnud TUK projekti raames Kuusalu, Anija, Kose, Raasiku ja Jõelähtme vallaga. NEET projekti raames on nende kohalike omavalitsuste võrgustikutöösse liitunud ka Maardu linn.

Juhtumite lahendamiseks on loodud vajalikud kontaktid ja mudelid, küsitakse nõu, suheldakse.

5.2.3 Rahvatervise tegevuste korraldus kohalikus omavalitsuses

Rahvatervise korraldus KOVis

Hinnangud

Ametikoht	Rahvatervise valdkonna eest vastutab vastava valdkonna abilinnapea. Valdkonna tööülesandeid täidab üldise tööaja sees või väljaspool tööaega.

	Valdkonna eest vastutaval ametnikul on olnud võimalik osaleda valdkonna koosolekutel, koolitustel ja infoseminaridel. Tegelikult oleks vajadus valdkonna spetsialisti järgi vähemalt 0,5 koormusega.
Töörühm	Vastav töörühm on loodud ning töö ja kooskäimise põhimõtted on kinnitatud Loksa linnavalitsuse vastava korraldusega. Tervise, heaolu ja turvalisuse nõukogu loodi kindla eesmärgiga arendada piirkonna rahvatervise valdkonda. Töörühma koostöö ei ole viimastel aastatel toiminud. Loksa linna tervise, heaolu ja turvalisuse nõukogu on Loksa Linnavalitsuse juurde moodustatud alatine komisjon tervise poliitika suundade, elanikkonna tervise edendamise ja haiguste ennetamisele suunatud sihipärase tegevuse korraldamiseks, eesmärgiga pikendada elanike eluiga ja elukvaliteeti. Nõukogu tegevuses on rõhuasetus suunatud elanike osavõtule, inimeste teadmiste ja oskuste arendamisele, ettevõtjate huvitatusele tervise ja elukvaliteedi edendamisest, koostööle mittetulundussektoriga ja kodanike ühendustega ning tervise temaatika lõikumisele kõikidesse eluvaldkondadesse. Nõukogu koosolekud oleks pidanud toimuma vähemalt kaks korda aastas.
Tark planeerimine	Loksa linna kehtivas arengukavas on terviseedenduse osa kirjeldatud lühidalt, kuid välja on toodud eesmärk: Elanike hea tervise tagamine läbi teadvustatud tervisekäitumise, terviseedenduse ja kvaliteetsete tervishoiuteenuste.

Puudub ametikoht valdkonna arendamiseks. Puudub toimiv töörühm. KOV arengukava ei pööra tähelepanu rahvatervise teemadele.	Väga halb Pigem halb Pigem hea Väga hea	Loodud ametikoht ja selle maht on vastavuses tegelike vajadustega. Toimib töörühm, mille korraldus on vastavuses osapoolte ootuste ja vajadustega. Valdkonna eest vastutajad on kaasatud KOV arengukava koostamise protsessi ja arengukava keskendub muuhulgas ka rahvatervise teemadele.

Analüüs

Toimima tuleb saada uuesti aktiivselt tervise, heaolu ja turvalisuse nõukogu - sest terviseedendus on koostöö ja meeskonnatöö, kaasates erinevaid sotsiaalsed rühmi ja vanuserühmi. Terviseedenduse eesmärk on kaasata just neid inimesi, kes liiguvad vähem, on majanduslikult vähekindlustatud, erivajadustega.

Palju on rahvatervise valdkonna tegevusi aidanud organiseerida Loksal ning toetanud ka rahaliste vahenditega Harjumaa Omavalitsuste Liit.

Valmiv heaoluprofiil on aluseks edasiste tegevuste planeerimisel.

5.2.4 Spetsialistid heaolu edendamiseks ja nende kvalifikatsioon

Spetsialistide ülevaade

Tabel 5.2.4.0 Õpetajate arv

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Õpetajate arv alushariduses	15	16	17	15	15	14
Alusharidust omandavate laste arv ühe õpetaja kohta		6	6	6	6	6
Õpetajate arv põhihariduses	32	38	36	38	36	34
Põhiharidust omandavate õpilaste arv ühe õpetaja kohta		6	6	6	6	6
Kvalifikatsiooninõuetele vastavate õpetajate osakaal kõikidest (%)	91	82	86	82	83	85

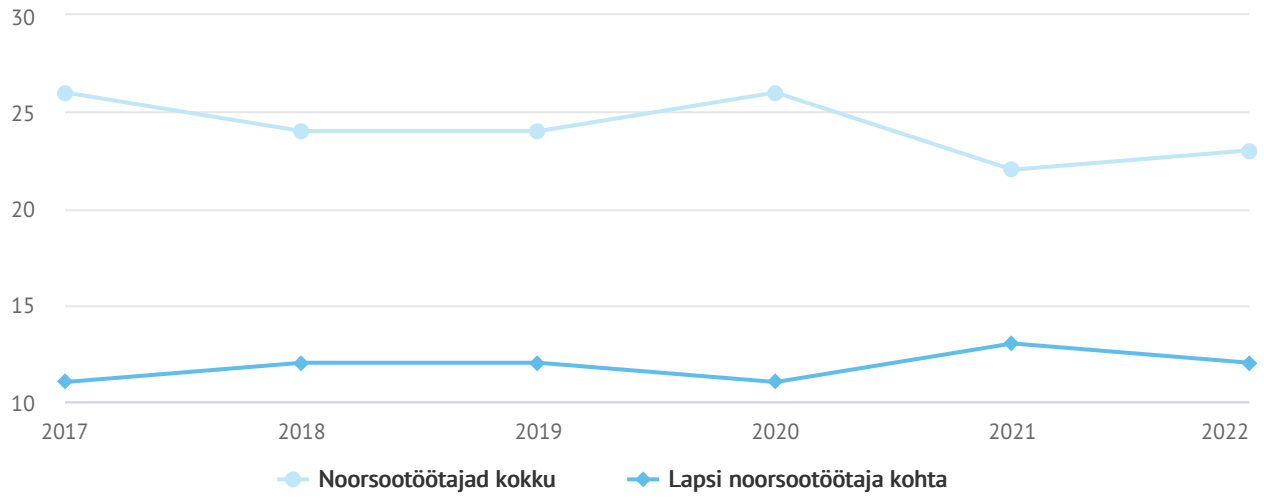

Joonis 5.2.4.` Noorsootöötajate arv

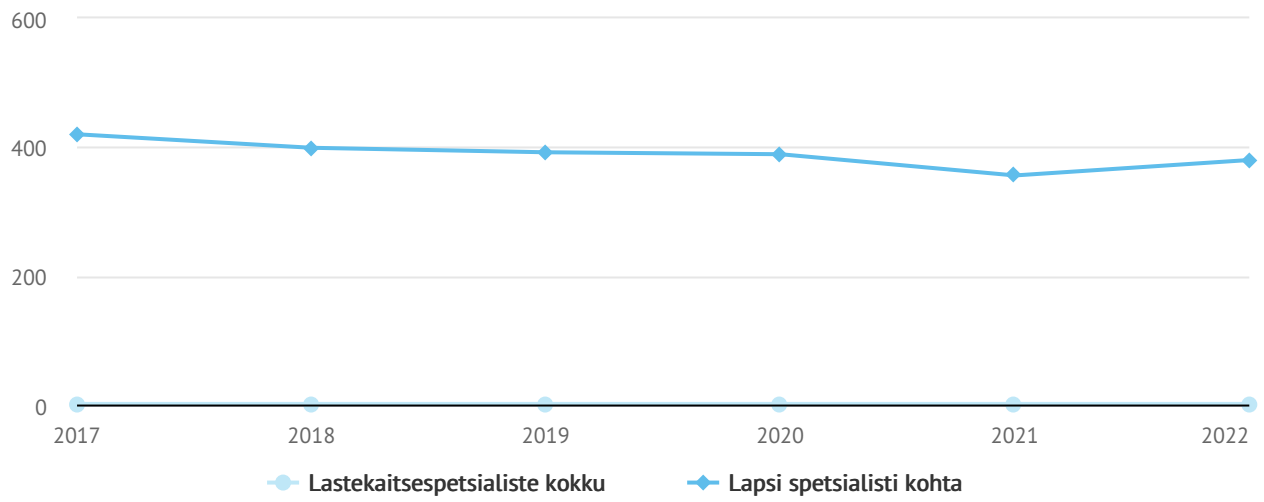

Joonis 5.2.4.a Lastekaitsetöötajate arv

Õpetaja

Hinnangud

Nõudlus ja pakkumine	Enamus õpetajaid on naissoost ja just neid, kes on tulnud Loksale tööle, siis on siia ka jäänud, liikuvust on olnud pigem vähe. Kõige rohkem on õpetajaid vanuses 50 ja vanemad. Väga suur on osakaal on 60+ õpetajatel.
Kvalifikatsioon	Õpetajate vastavus kvalifikatsioonile on pigem hea, kvalifikatsioonile vastavad vaadeldud aastatel üle 80% õpetajatest. Õpetajatel on võimalik tõsta keeletaset. Õpetajatele on võimaldatud omandada erialast kõrgharidust.
Ennetus	Õpetajaid ja spetsialiste on toetatud, pakkudes neile psühholoogi abi, korraldades neile õppetööalaseid aga ka vaimset tervist toetavaid koolitusi ning harides neid võimalustega keeruliste olukordadega hakkamasaamiseks klassiruumis. Õpetaja heaolu ja tervisepakett on väljatöötamisel.

Olemasolevate spetsialistide arv ei vasta vajadusele. Spetsialistide arengut ja heaolu ei toetata.	○ Väga halb ○ Pigem halb ◉ Pigem hea ○ Väga hea	Olemasolevate spetsialistide arv vastab vajadusele. Toetatakse järjepidevalt spetsialistide arengut ja heaolu tuginedes vajadusele.

Noorsootöö spetsialist

Hinnangud

Nõudlus ja pakkumine	Noortekeskuses on kaks noorsootöötajat ning see arv on piisav. Huvitegevuse ja õpilasmaleva läbiviimiseks tulevad lisaks inimesed. Noorsootöötajad on ka muusikakooli õpetajad ja Loksal töötavad huviringide juhendajad.
Kvalifikatsioon	Noortekeskuse noorsootöötajad on laagrikasvataja tasemega. Treenerikutsega ringijuhendajaid on hetkel neli. Muusikakooli õpetajad omavad kõik vastavat erialast haridust.
Ennetus	KOV toetab koolitusi ning kvalifikatsiooni tõstmist.

Spetsialistide arv ei rahulda tegeliku vajadust. Spetsialistide kvalifikatsiooni hindamisega ei tegeleta. Spetsialistide kvalifikatsiooni tõstmine ja individuaalse arengu tagamine ei ole järjepidev ega piisav.	○ Väga halb ○ Pigem halb ◉ Pigem hea ○ Väga hea	Olemasolevate spetsialistide arv vastab vajadusele. Spetsialistide kvalifikatsiooni hindamisega tegeletakse järjepidevalt. Toetatakse spetsialistide kvalifikatsiooni tõstmist ja individuaalset arengut vastavalt vajadustele.

Lastekaitsespetsialist

Hinnangud

Nõudlus ja pakkumine	Kvalifikatsioonile vastavat spetsialisti on väga keeruline leida, sest nõutud on kõrgharidus lastekaitse suunitlusega või kõrgharidus ja vastav kutse. Spetsialist on olemas ja vajadus on kaetud.

Kvalifikatsioon	Kvalifikatsiooninõudele vastamiseks tuleb spetsialistil teha kutse.
Ennetustöö	Loksa linn on viimastel aastatel võtnud tööle perede tugiisiku, kes abistab lastekaitsenõunikku ning aitab peredel probleeme ennetada. Samuti on organiseeritud perekool, et toetada vanemaid vanemlike oskuste omandamisel. Spetsialist on osalenud ennetusprojektis ja juhtumikorralduse meeskonnatöö ja vastava võrgustiku loomisel.

Spetsialistide arv ei rahulda tegelikku vajadust. Spetsialistide kvalifikatsiooni hindamisega ei tegeleta. Spetsialistide kvalifikatsiooni tõstmine ja individuaalse arengu tagamine ei ole järjepidev ega piisav. Spetsialistidel ei ole ressursse, et panustada ennetustöösse.	Väga halb Pigem halb Pigem hea Väga hea	Olemasolevate spetsialistide arv vastab vajadusele. Spetsialistide kvalifikatsiooni hindamisega tegeletakse järjepidevalt. Toetatakse spetsialistide kvalifikatsiooni tõstmist ja individuaalset arengut vastavalt vajadustele. Spetsialistid panustavad süsteemselt ennetustöösse.

Sotsiaaltöötaja

Hinnangud

Nõudlus ja pakkumine	Sotsiaaltöötajaid on vaatlusalusel perioodil olnud kaks. Sotsiaalseid probleeme on palju, sest elanikkond vananeb ja majanduslikult keerulises olukorras inimesi on palju. Avalduste menetlusi on palju.
Kvalifikatsioon	Sotsiaaltöötajal on vaja omandada kutse.
Ennetustöö	Ennetustööks on tööl perede tugiisik, kes aitab sotsiaaltöötajal toetada erinevas vanusegrupis tehtavat sotsiaaltööd. Oluline on märkamine ja sotsiaaltöötaja informeerimine, tööl on ka kaks koduhooldajat.

Spetsialistide arv ei rahulda tegelikku vajadust. Spetsialistide kvalifikatsiooni hindamisega ei tegeleta. Spetsialistide kvalifikatsiooni tõstmine ja individuaalse arengu tagamine ei ole järjepidev ega piisav. Spetsialistidel ei ole ressursse, et panustada ennetustöösse.	Väga halb Pigem halb Pigem hea Väga hea	Olemasolevate spetsialistide arv vastab vajadusele. Spetsialistide kvalifikatsiooni hindamisega tegeletakse järjepidevalt. Toetatakse spetsialistide kvalifikatsiooni tõstmist ja individuaalset arengut vastavalt vajadustele. Spetsialistid panustavad süsteemselt ennetustöösse.

Analüüs

Oluline on, et sotsiaaltöötajad, lastekaitsespetsialist ja õpetajad omandaksid vajaliku kvalifikatsiooni. Oluline on võrgustikutöö ja erinevate juhtumite lahendamine erinevate võrgustike liikmete kaasamisega.

Rohkem tuleb pöörata tähelepanu ennetustööle, leida veel tugispetsialiste. Oluline on, et teenuseid saab ka Loksal (peredele teraapiad, koolitused, noortele vaimse tervise teenused).

5.2 Kvalifitseeritud spetsialistid ja koostöö heaolu edendamiseks. Kokkuvõte

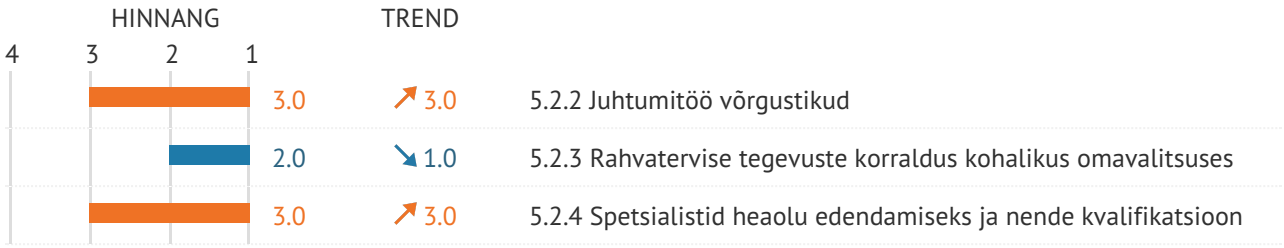

Kokkuvõte:

Viimasel kahel aastal on võrgustikutöö Loksal muutunud paremaks, sellele on kaasa aidanud ühisprojekt Kuusalu, Anija, Jõelähtme, Kose ja Raasiku vallaga.

Spetsialistid on saanud koolitusi, nii erialaseid kui ka enesehoiualaseid. Koolitusi on hakatud organiseerima ka lapsevanematele. On tulnud juurde kohapeal pakutavaid teenuseid (näiteks psühholoog).

Miinuseks on see, et Loksal ei ole eraldi terviseedenduse spetsialisti, kes saaks panustada ennetamise protsessidesse.

TUGEVUSED

- Võrgustiku liikmed tunnevad üksteist.
- Laste ja perede komisjon on regulaarne.
- KOV-i hea koostöö lasteaia ja kooli HEVKO-dega.

NÕRKUSED

- Kohapeal teenuseid vähe.
- Ei ole tervise ja heaolu paketti töötajatele.
- Kõik võrgustikud ei toimi.

Koondhinnang olukorrale

1. Demograafiline olukord ja rahvastiku tervis. Kokkuvõte

	HINNANG	TREND
1.1 Demograafiline olukord	2.0 Pigem halb	↘ 1.3 Halvenemas
1.2 Rahvastiku tervise seisund	2.9 Pigem hea	↗ 2.6 Paranemas
1.3 Haavatavad sihtrühmad	2.7 Pigem hea	↗ 2.7 Paranemas
1.4 Tööturg	2.0 Pigem halb	↗ 2.5 Paranemas
Keskmine:	2.4 Pigem halb	○ 2.3 Stabiilne

Kokkuvõte:

1.1 Demograafiline olukord

Loksa linna demograafiline olukord on hinnatud indikaatorite põhjal pigem halb. Rahvaarv on ajas vähenenud, eelkõige just laste ja tööealiste isikute arvelt. Samas pensioniealiste osakaal on märkimisväärselt kasvanud. Rahvastikupüramiid näitab üheselt, et Loksa linna rahvastik vananeb. Tulenevalt madalast sündimusest ja kõrgest suremusest on loomulik iive viimastel aastatel linnas järjest negatiivsem. Rände mõju on rahvaarvu muutusele olnud mõnel aastal positiivne, teisel jällegi negatiivne (ühest tendentsi seal hetkel ei ole).

Eeltoodust tulenevalt on ka demograafiline tööturusurveindeks linnas negatiivne ning ülalpeetavate määr järjest kasvav. Teisisõnu, tööturule siseneb vähem inimesi kui sealt vanuse tõttu lahkub ning surve tööealistele järjest kasvab, kuivõrd ülalpeetavate määr (inimesed, kes ei tööta - lapsed ja vanurid) jõudsalt suureneb ja seda eelkõige vanemate isikute kasvava osakaalu tõttu.

Sarnaselt Eesti keskmisele on Loksa linnas enim keskmise haridustasemega inimesi. Samas aga on linnas rohkem madala haridustasemega ja vähem kõrgema haridustasemega inimesi kui Eestis keskmiselt.

1.2 Rahvastiku tervise seisund

Loksa linnas on viimasel paaril aastal suremus vereringeelundite haigustesse madalam kui Eestis keskmiselt ning näitaja on ajas pigem paranenud eriti just naiste hulgas. Ka pahaloomuliste kasvajate puhul on suremus Loksa linnas pigem langustrendis ning madalam Eesti vastavast näitajast. Suremus välispõhjustesse on Loksa linnas pigem madal, olles madalam ka Eesti vastavast näitajast. Surmajuhtumeid 0-17 aastaste laste seas vaatlusalusel perioodil ei olnud.

Harju maakonnas on alkoholist põhjustatud surmade osakaal järjest kasvav, seda nii naiste kui ka meeste seas, suurenedes alates 2018. aastast pea poole võrra. Ca neljandik alkoholist põhjustatud surmajuhtumeid on toimunud naistega, kolm neljandikku meestega.

Ca viiendik kõikidest surmajuhtudest on toimunud inimestega, kes on nooremad kui 65 aastat. Varajastest surmadest on meeste puhul jäänud osakaal 30% alla, naistel aga 10% juurde. Positiivne on, et näha on väikest langustendentsi.

Harju maakonnas on oodatav eluiga ja tervena elatavad aastad viimasel aastakümnel kasvanud ning on kõrgem kui Eesti keskmine.

Harju maakonna inimestest peavad järjest enam oma tervist heaks või väga heaks rohkem inimesi - näitaja on ajas kasvanud ja on silmnähtavalt suurem Eesti keskmisest näitajast.

1.3 Haavatavad sihtrühmad

Loksa linnas on iga viies tööealine isik vähenenud töövõimega. Võrreldes Eesti keskmise näitajaga (11%) on Loksa linnas vähenenud töövõimega isikute osakaal tööealisest elanikkonnast pea kaks korda kõrgem (21%).

Puudega inimeste arv on jäänud enamvähem samale tasemele. Vähenenud on liitpuuete hulk, tõusnud on vaimsed häired. Keskmise puudega on inimesi enim just vanuses 16-63 a. Raske puudega on rohkem üle 64-aastased.

Leiame, et olukord on pigem hea, tööd abivajavate lastega tehakse järjepidevalt, organiseeritud on ennetustegevused, toimuvad lapsevanemate koolitused, teenuseid leitakse ja pakutakse rohkem, et last ei oleks vaja perest eraldada.

1.4 Tööturg

Töötuse määr on Loksa linnas protsendipunkti võrra kõrgem kui Eestis keskmiselt, kuid pigem stabiilne.

Loksa linna palgatöötajate keskmine brutotulu on Eesti keskmisest väiksem ning vahe on ajas suurenenud, olles 2022. aastal juba 344 eurot. See mõjutab vägagi linnaelanike majanduslikku toimetulekut. Nagu Eestis keskmiseltki, on Loksa linnas naiste keskmine brutotulu palgatöötajate seas madalam kui meestel. Andmetest nähtub, et 2022. aastal on Loksa linna palgatöötajatest meeste keskmine brutotulu võrreldav keskmise brutotuluga, mida teenib keskmiselt Eesti naine.

Kuu keskmise brutotulu erinevus sooti on Loksa linnas olemas. Positiivne on, et erinevus meeste ja naiste kuu keskmise brutotulu osas näitab mõningast langustendentsi. Sooline palkade erinevus jõudis 2022. aastal 23%-ni, mis on võrreldav olukorraga, mis oli Eestis keskmiselt juba 2015. aastal ehk 7 aastat tagasi. Seega tähelepanu tuleb senisest enam soolisele palgaerinevusele, et toetada õiglast sissetulekut soost sõltumata.

Kui kuni 2018. aastani oli Loksa linnas ka 2 keskettevõtet, siis alates 2019. aastast tegutsevad Loksa linnas vaid mikro- ja väikeettevõtted. Mikroettevõtete arv on olnud viimastel aastatel stabiilselt üheksakümne ringis. Väikettevõtete arv on vähehaaval kasvanud, jõudes 2022. aastal 10-ni.

Andmetest nähtub, et suuri ettevõtteid Loksa linnas ei ole. On aga stabiilselt hulgaliselt ettevõtlikke linnaelanikke, kes on asutanud endale mikroettevõtte. Suurimaks tööandjaks linnas on saanud KOV ametiasutus koos oma hallatavate asutustega. Viimastel aastatel on mõnevõrra aktiivsemalt hakatud koostama detailplaneeringuid linnas, millega luuakse eelkõige uusi elamiskrunte. Samuti on plaanis SPA rajamine linna ranna äärde. Teisalt on jällegi mitmed olulised ettevõtted linnas oma tegevuse viimastel aastatel lõpetanud.

TUGEVUSED

- Kõrgema haridustasemega inimeste osakaal on hakanud vaikselt ajas suurenema.
- Linnas on stabiilselt ettevõtlikke inimesi, kes läbi mikroettevõtluse endale sissetulekut loovad ja linna majandust elavdavad.

NÕRKUSED

- Rahvastik vananeb s.t vanemaealise elanikkonna osatähtsus suureneb väga kiiresti ning väikse sündimuste tõttu laste arv on linnas väike, lisaks väheneb aktiivselt ka tööealise elanikkonna osakaal ajas - võrreldes vanuse tõttu tööturult lahkujatega lisandub tööturule järjest vähem noori.
- Palgatöötajate keskmine brutotulu on märkimisväärselt madalam Eesti keskmisest, mis raskendab inimeste majanduslikku olukorda. Samuti on olemas linnas märkimisväärne erinevus naiste ja meeste kuu brutotulu suuruse osas, millega tuleks aktiivselt tegeleda, et tagada sõltumata soost õiglane tasu.
- Loksa linnas on kaks korda suurem vähenenud töövõimega isikute osakaal tööealisest elanikkonnast kui Eestis keskmiselt.

2. Tervist toetav ja turvaline elukeskkond ning osalusvõimalused. Kokkuvõte

	HINNANG	TREND
2.1 Turvaline elukeskkond	2.8 Pigem hea	2.1 Stabiilne
2.2 Elukeskkond ja planeeringud	3.0 Pigem hea	2.2 Stabiilne
2.3 Osalusvõimalused	2.5 Pigem hea	2.0 Stabiilne
Keskmine:	2.8 Pigem hea	2.1 Stabiilne

Kokkuvõte:

2.1. Turvaline elukeskkond

Ohutuse ja turvalisuse hetkeolukord on pigem hea. Oluline on tihe koostöö politsei ja päästeametiga ning naaberomavalitsustega. Ennetustegevused veeohutuse ja tuleohutuse tagamiseks on järjepidevad. Veeohutusalane ja liiklusohutusalane ennetustöö on olnud väga heal tasemel (koolis tunnid). Elukeskkonna tugevuseks on meil tervikliku teenuste süsteemi olemasolu. Elukeskkonna parendamine on järjepidev töö.

Kuna viimased kriisiaastad on mõjutanud inimesi, siis on rohkem perevägivalla ja lähisuhtevägivalla juhtumeid, varavastaseid süütegusid. Rohkem on vaja ennetusprogramme peredele ja inimestele.

2.2 Elukeskkond ja planeeringud

Kuna Loksa linn asub looduskaunis kohas, siis see on üks selle piirkonna suur pluss, miks siia elama tullakse ja elama jäädakse. Vaja on arendada kergliiklusteid ja linna heakorda peavad panustama kõik elanikud, neid motiveerida hoidma oma kodukohta. Välja on vaja arendada linna keskväljak puhke- ja teenuste pakkumise kohaks, arendada ja kaasajastada sportimis- ja liikumisvõimalusi. Keskkond toetab tervislikke eluviise.

2.3 Osalusvõimalused

Osalusvõimalused on vähesed, võimalusi on pakutud, kuid kahjuks on elanikkond passiivne, on aktiivgrupp koolis, tegutsevad pensionäride ühendused. Puudub ühtehoidev kogukond erineva kultuurilise tausta tõttu. Elukaareüleseid ühistegevusi on keeruline luua erineva kultuurilise tausta tõttu. Kuna on väike omavalitsus, siis teavitustöö on lihtne, info jõuab kõikideni. Kuna on vananev elanikkond, siis on vähe kõiki kaasavaid eestvedajaid.

TUGEVUSED

- Järjepidev ennetustöö liiklus-, tule- ja veeohutuse valdkonnas.
- Looduskeskkond soodustab tervislikku eluviisi.
- Sportimisvõimalused on väga head.

NÕRKUSED

- Liigne alkoholi tarvitamine ja sellest tulenevad süüteod ja vägivald.
- Vähene ennetustegevus peredele.
- Vähesed osalusvõimalused ja passiivne elanikkond.

3. Universaalsete teenuste kättesaadavus ja kvaliteet. Kokkuvõte

	HINNANG	TREND
3.1 Tervishoiuga seotud universaalsed teenused	2.3 Pigem halb	2.0 Stabiilne
3.2 Haridusega seotud teenused	2.8 Pigem hea	2.3 Stabiilne
Keskmine:	2.5 Pigem hea	2.2 Stabiilne

Kokkuvõte:

3.1 Tervishoiuga seotud universaalsed teenused

Puudu on kohapealsetest nõustamisteenustest. Loksal on võimalik saada psühholoogilist nõustamis ja perenõustamist nii eesti kui vene keeles. Perelepitusteenust on ka võimalik saada Loksal.

Teised nõustamisteenused on võimalik saada Tallinnas või Rakveres, majanduslikult keerulises olukorras inimesi ja peresid aitab teenusele saamisel KOV transpordiga või teenuse eest tasumisega.

Loksal pakub esmatasandi tervishoiuteenust Terviseagentuur OÜ, kus töötavad pereõed ja kaks perearsti koha peal, samas hoones töötab ka hambaraviteenus. Loksal on võimalik saada ka füsioteraapiateenust. Eriarstiabi on kättesaadav Tallinnas või Rakveres, eelistatakse Tallinnat. Loksal on üks kool ja üks lastead, mõlemas on koolitervishoiuteenus tagatud, lasteaias on meditsiinitöötaja kohapeal ühel päeval, koolis siis ülejäänud päevad.

3.2 Haridusega seotud teenused

Nii KOVi poolt pakutavate kui ka sisseostetavate hariduslikele tugiteenustele kuluv osakaal on suurenemas. Endiselt on puudu eripedagoog ja sotsiaalpedagoog, kuid leitud on venekeelne logopeed ning psühholoogiline abi on heal tasemel. Koolis toimub karjäärinõustamine. Õpilaskodu ei ole, kuid puudub ka vajadus.

Alushariduse kättesaadavus ja koolikohustuse täitmine on heal tasemel. Puudujäägid on hariduslike tugiteenuste tagamisel (sotsiaalpedagoog, eripedagoog).

TUGEVUSED

- Esmatasandi tervishoiuteenus ja hambaravi on tagatud kohapeal.
- On tagatud psühholoogiline abi ja kooli tervishoiuteenus.
- Piisav lasteaiakohtade arv ja hea koolikohustuse täitmise arv.

NÕRKUSED

- Enamus nõustamisteenuseid ja eriarstiteenuseid on võimalik saada Tallinnas või Rakveres.
- Puudub eripedagoog ja sotsiaalpedagoog.
- Rahaline ressurss ei võimalda piisavalt tagada kakskeelseid tugiteenuseid.

4. Haavatavate (riskis) sihtrühmadega tegelemine. Kokkuvõte

	HINNANG	TREND
4.1 Sotsiaalteenused ja -toetused	3.0 Pigem hea	○ 1.7 Stabiilne
4.2 Abivajavate lastega tegelemine	2.7 Pigem hea	↗ 2.5 Paranemas
4.3 Perede toetamine	2.8 Pigem hea	↗ 3.0 Paranemas
Keskmine:	2.8 Pigem hea	○ 2.4 Stabiilne

Kokkuvõte:

4.1 Sotsiaalteenused ja -toetused

4.1.1 KOV osutatavad sotsiaalteenused

Otsitakse pidevalt teenuste laiendamise võimalusi. Olemasolevate teenuste kvaliteet on heal tasemel.

4.1.2 Toimetulekutoetuse saajad

Aastal 2022 on toimetulekutoetust saavate perekondade arv tõusnud, kuid enne seda oli languses. KOV omalt poolt toob sisse erinevaid riskikäitumise ennetusprogramme ja pereteraapia osutamist, kuid nende mõju ei ole nähtav koheselt. Toimetulekutoetust vajavad üldjuhul ühed ja samad inimesed, kuid aastast 2022 on toimunud tõus. Seda eelkõige Ukraina sõjapõgenike tõttu.

KOV suunab pöördujaid toetavatele teenustele (Töötukassa, sõltuvusest vabanemine, võlanõustamine).

4.1.3 KOV eelarvest makstavad sotsiaaltoetused

On erinevad KOV toetused olemas. Ühekordset toetust makstakse Loksa linna elanikule majanduslike raskuste puhul vältimatute kulude hüvitamiseks, kui taotleja leibkonna netosissetulek pereliikme kohta on väiksem kui 50% töötasu alammäärast kuus. Toidutoetuse, kohamaksu toetuse ühekordse toetuse eraldamise puhul lähtutakse pere/isiku majanduslikust olukorrast ja toimetulekust. Kuna toetuste saamiseks pöördujaid on rohkem, kuid KOV eelarvelised vahendid on piiratud, võib öelda, et olukord on halvenemas.

4.2 Abivajavate lastega tegelemine

4.2.1 Abivajava/hädaohus oleva lapse toetamine

Ennetustegevuse jätkamine (koolitused lapsevanematele, märkamise ja teavituse infopäevad noortele), kogukonna järjepidev teavitamine märkamise vajadusest ja olulisusest. Kohapealsete teenuste kättesaadavuse tagamine.

4.2.2 Teenused ja toetused lastele ja peredele

Osad teenused on tagatud heal tasemel (asendushooldusteenus, järelhooldusteenus, tugiisikuteenus). Turvakoduteenus, psüühika- ja käitumishäiretega lastele suunatud teenused, sotsiaalse rehabilitatsiooni teenus, puudega lapse tugiteenused ja lapsehoiuteenus on suuremal osal rahastatavad riigi poolt ja puuduvad kohapeal, kuid abivajajad saavad teenust väljaspool KOV-i.

Oluline on, et teenused oleksid inimkesksed, seetõttu oleks neid vaja osutada kohapeal. Puudus on spetsialistidest, kes teenust osutaksid. Selle valdkonna teenused on kallid ning ei ole sageli lapsevanemale mitte taskukohased. Vajadus teenuste järgi on tõusnud.

4.3 Perede toetamine

4.3.3 Vanemluse ja perede toetamine

Viimastel aastatel on kohaliku omavalitsuse spetsialistid rohkem pööranud tähelepanu vanemluse toetamisele, koostöös naaberomavalitsusega on osaletud projektides, mis toetavad vanemaid ja lapsi, et ennetada laste koolist välja langemist. Kohapeal on loodud vanematele võimalus läbida Gordoni perekooli koolitust.

Oluline on motiveerida lapsevanemaid koolitustel osalema. Samuti on oluline, et lapsevanemad julgeksid pöörduda abi saamiseks kohaliku omavalitsuse spetsialisti poole, kes aitab leida õige teraapia või koolituse. Kohalik omavalitsus toetab lapsevanemaid ja lapsi teenustele saamisel.

Puuduvad tugiteenused koolis. Uuest õppeaastast on vaja leida koolipsühholoog, logopeed, sotsiaalpedagoog, eripedagoog. Otsitakse aktiivselt tugispetsialiste, et teenuste hulka kohapeal suurendada.

TUGEVUSED

- Psühholoogiteenus kohapeal.
- Tugiisiku teenus kohapeal.
- Väike kogukond ning lapse ja pere vajadusi märgatakse.

NÕRKUSED

- Vähe tugiteenuseid kohapeal.
- Koolis puudub sotsiaalpedagoog, logopeed, eripedagoog ja koolipsühholoog.
- Elanikkond on passiivne.

5. Kohaliku omavalitsuse toimimine ja ressursid. Kokkuvõte

	HINNANG		TREND	
5.1 Kohaliku omavalitsuse toimimine	3.0	Pigem hea	↗ 2.8	Paranemas
5.2 Kvalifitseeritud spetsialistid ja koostöö heaolu edendamiseks	2.7	Pigem hea	○ 2.3	Stabiilne
Keskmine:	2.8	Pigem hea	↗ 2.5	Paranemas

Kokkuvõte:

5.1 Kohaliku omavalitsuse toimimine

5.1.1 Füüsilise isiku tulumaksu laekumine KOV eelarvesse

Füüsilise isiku tulumaksu laekumine Loksa linna eelarvesse on ajas kasvanud, olles 2017. aastal 1339 000 eurot ning ulatudes 2022. aastal 1 850 000 euroni, suurenedes selle aja jooksul ca poole miljoni euro võrra.

5.1.2 Kohaliku omavalitsuse eelarve tulud

Loksa linna eelarve tulud on ajas suurenenud 3,37 miljonilt eurot 2017. aastal 4,49 miljoni euroni 2022. aastal ehk viie aastaga ca 1,1 miljoni euro võrra. Eelarve tulud inimese kohta on kasvanud 1280-lt eurot (2017) 1768 eurole (2022) ehk ca 500 euro võrra viie aasta jooksul.

5.1.3 Sotsiaalse kaitse kulud KOV eelarves

Sotsiaalkaitsekulud on hüppeliselt kasvanud 2022. aastal, kus selle osakaal KOV-i eelarves tõusis 11%-lt 15%-le. Sotsiaalkaitsekulude tõus on tingitud riigipoolsete asenduskoduteenuste rahaliste vahendite ületulekust KOV eelarvesse. Samas tõusis ka vajajate arv.

5.1.4 Hindamistegevused KOV-is

Hindamistegevused KOV-is on MinuOmavalitsus küsimustikuga seoses muutunud regulaarseteks. Erialased koolitused ja valdkonna infoseminarid aitavad kaasa piirkonna arengusuundade planeerimisse.

5.2 Kvalifitseeritud spetsialistid ja koostöö heaolu edendamiseks

Viimsel kahel aastal on võrgustikutöö Loksal muutunud paremaks, sellele on kaasa aidanud ühisprojekt Kuusalu, Anija, Jõelähtme, Kose ja Raasiku vallaga.

Spetsialistid on saanud koolitusi, nii erialaseid kui ka enesehoiualaseid. Koolitusi on hakatud organiseerima ka lapsevanematele. On tulnud juurde kohapeal pakutavaid teenuseid (näiteks psühholoog).

Miinuseks on see, et Loksal ei ole eraldi terviseedenduse spetsialisti, kes saaks panustada ennetamise protsessidesse.

TUGEVUSED

- Valdkonnaülene koostöö toimiv.
- Suund töötajate terviseedendamisesse ja kvalifikatsiooni tõstmisesse.
- Töötajate liikuvus väike.

NÕRKUSED

- Majanduslikult keerulises olukorras elanikke on palju.
- Noori peresid vähe, laste arv on kahanenud.
- Tööealisi elanikke on protsentuaalselt vähe, tulumaksu laekumine väike.

Kasutatud allikad

Statistikaameti andmebaas, tabel RV0282U
Statistikaameti andmebaas, tabel RV0282U
Statistikaameti andmebaas, tabel RV0282U, Statistikaameti andmebaas, tabel RV0240 (Vanuserühmad 0-6, 0-17 ning 7-26)
Statistikaameti andmebaas, tabel RV06U
Statistikaameti andmebaas, tabel RV112U
Statistikaameti andmebaas, tabel RV49U
Statistikaameti andmebaas, tabel RV112U, Statistikaameti andmebaas, tabel RV49U
Statistikaameti andmebaas, tabel RV063U
Statistikaameti andmebaas, tabel RVR02
Statistikaameti andmebaas, tabel RV0232U
Haridussilm; KOV enda kogutud info lastehoidude kohta
HaridusSilm
Tervise Arengu Instituudi Tervisestatistika andmebaas, tabel SD29
Tervise Arengu Instituudi Tervisestatistika andmebaas, tabel SD29
Tervise Arengu Instituudi Tervisestatistika andmebaas, tabel SD29
Tervise Arengu Instituudi Tervisestatistika andmebaas, tabel SD40
Statistikaameti andmebaas, tabel RV59U
Tervise Arengu Instituudi Tervisestatistika andmebaas, tabel OE0452
Tervise Arengu Instituudi Tervisestatistika andmebaas, tabel TE753
Statistikaameti andmebaas, tabel TH88
Töötukassa andmed: https://www.tootukassa.ee/et/statistika-ja-uuringud/peamised-statistilised-naitajad/toovoimetoetus, Sotsiaalkindlustusamet: töövõimetuse tõttu pensioni saajad (andmepäring)
SoM (S-veeb); STAR andmebaas, KOV
Statistikaameti andmebaas, tabel TT064
Statistikaameti andmebaas, tabel ST004
Statistikaameti andmebaas, tabel ST004
Statistikaameti andmebaas, tabel ER032
Terviseamet
Tervise Arengu Instituudi Tervisestatistika andmebaas, tabel TUL04, Päästeameti statistika (tulekahjus hukkunute info)
KOV
Politsei- ja Piirivalveamet,
Politsei- ja Piirivalveamet (andmepäring)
Tervise Arengu Instituudi Tervisestatistika andmebaas, tabel LO01, Kindlustusjuhtumite virtuaalne kaart
Tervisestatistika ja terviseuuringute andmebaasi tabel PO02
KOV, EHIS
KOV
Statistikaameti andmebaas, tabel RR300
Statistikaameti andmebaas, tabel RR300
KOV, Statistikaameti andmetabel RR302 - Kohalike eelarvete põhitegevuse kulud ja investeerimistegevuse väljaminekud, Statistika ja aruandlus | Sotsiaalkindlustusamet; https://riigiraha.fin.ee/,